

DOLENJSKI LIST

Smo sredi boja za uresničitev reforme

S sistemom neposredne demokracije in samoupravljanja prevzemajo ljudske množice usodo svojega naroda kot vseh narodov Jugoslavije neposredno v svoje roke, je dejal v Vižmarjih tovaris Sergej Kraigher.

Predsednik slovenske skupščine je na slavju opozoril, da se danes nahajamo sredi

boja za uresničitev ciljev družbene in gospodarske reforme. Ta boj ni lahak; zahteva od vseh in bo zahteval vše večji meri mnogo več zavestne discipline in samoupravnega ustvarjalnega napora. Prav napor za uveljavljanje in izpopolnjevanje sistema neposredne demokratične in družbenega samoupravljanja pa so tisto revolucionarno dejanje, ki vsakemu narodu Jugoslavije, Slovencem pa še posebej, daje največ jamstva, da bo kos nalogam, ki jih postavlja današnji čas. Prav v tem sistemu družbenih odnosov in organizacije družbe lahko osnovne ljudske množice najbolj neposredno izražajo in uveljavljajo svoje interese. Prav v takem sistemu lahko najbolj razvijejo svoje spodbude in sproščajo svoje moči za uresničitev ciljev svojega družbenega razvoja.

V tem sistemu se lahko in se mora uveljavljati vodilna idejno-politična revolucionarna vloga Zvezze komunistov v borbi mnenj v družbeno-političnih organizacijah in organih samoupravljanja na podlagi ustvarjalnega uporabljanja marksistične teorije in metode lastnih revolucionarnih izkušenj. Tovaris Kraigher je med drugim posebej opozoril na zgodovinsko vlogo, ki jo v naši družbi opravlja delavski razred pri osvobajjanju dela. Omenil je tudi vedno skrb, ki jo moramo posvetiti razvoju kmetijstva in pomoč kulturi, ki je sestavni in bistveni del razvoja samoupravljanja.

Franc Filipčič vsak dan presega normo.

OBISK V ZADRUŽNIH VINOGRADIH NA BIZELJSKEM

„Hej, brentar, pohiti! Čakamo te!“

Trgatev v zadružnih vinogradih na Bizeljskem bo končana do 15. oktobra — Grozje je boljše od lanskega in pridelek je večji

Na sončnih terasah v Drenovcu na Bizeljskem je trta lepo obrodila. Po 30 do 40 beračev se vsak dan sklanja nad sladkimi grozdji in polni brente z njimi. S kupom naložene jih brentari odnašajo iz nasada in jih iztresajo na traktorski prikolici.

Traktorist vozi grozje v klet pod bizeljskim gradom. Petkrat ali šestkrat na dan ga odpeje po 2.200 do 2.500 kilogramov. Tam ga stisnejo v mošt.

Delovni dan v vinogradih se začne zjutraj ob sedmih in konca pozno popoldne. »Kako dolgo že berete?«, vprašam brentarja, ki najbolj hiti.

»Od 7. septembra dalje. Takrat smo začeli trdati na sorte.«

»Odkod pa ste doma?« Iz Pišec, pišem se Franc Filipčič. Pri kmetijski zadružni skupini sem stalno zaposlen. Delam dve uri hoda imam na delo. Vesasi grem poči, včasih tudi s kolesom.«

»Kakšno je grozje?« Plavec in črnina sta lepa, malin pa precej gnije.«

»Je težka brenta, ko jo trguji napolnit?«

»Po 25 kilogramov si naenkrat optram na hrbet. Od pridnosti beračev je odviano, koliko jih zmosim na dan.«

»Normo menda kar modno presegate.«

»Seveda jo. V skupini am pet pridnih deklet.«

Hrvaškega in morav se pošteno podvzeti, da jih dohitevam. Na dan zmosim po 118 do 120 brent, norma pa je 52.«

»Kako ste plačani?«

»Po tem, kar naredimo.«

JOZICA TEPPEY

Domači dobimo po 45 par od brente, tuji malo več. Berači so plačani od kilograma. Za en kilogram grozja dobe osem par. Vsak brent ima v skupini po pet ali šest beračev. Bolj ko so pridni, več zaslužijo vsi skupaj.«

Nisem ga več zadrevala. Dekleta so ga nestripravo čakala in opominjala, naj pohiti. Poslovala sva se.

Poslovala sva se.

Več bomo o tem še poročali.

JOZICA TEPPEY

Metlika tik za Bledom

Nova zmaga IMV

VSAKEMU PRAVEMU NOVOMESCANU IN TUDI DOLENJCU mora zaigrati srce ob novici, da so končno včeraj dopoldne skozi vrata velike proizvodne dvorane IMV prišli z novega montažnega traku prvi austini IMV 1300. Če ne prej, jih boste lahko videli v nedeljo na propagandni vožnji pred dirko na Gorjancu. Za zdaj jih bodo naredili po 20 na dan. Na sliki: osebni avtomobil številka 1 na celu traku med montažo motorja v karoseriji

(Foto: M. Moškon)

Slavje topničarjev

SREČALA JE DRUGEGA ABRAHAMA

Že v drugo stoletje

Kdor je poznal življenje babice Terezije Jerman iz Šentruperta, težko verjame, da še živi — Verjetno je najstarejša v ožji Dolenjski

Na zunaj krhka ženica Terezija Jerman, upokojena babica iz Šentruperta, bo v pondeljek, 13. oktobra, stopila v drugo stoletje svojega življenja. Tadan se bo iztekel stolet, odkar je v Ljubljani

odraslih ljudi tamkajšnjih krajev.

»Kako hiti čas, samo zame se smrt ne zmeni,« pove vsakomur, kdor jo obiše v njeni samotni izbi. Zadnje dni septembra je pokopala še edino hčer, ki je tudi dosegla visoko starost, sinovi pa so padli že v prvi svetovni vojni. Prejšnji teden so jo obiskali vnuki iz Ljubljane, ki so obljubili, da ji bodo pomagali preskrbeti stalno oskrbnino, zakaj Terezija mora še vedno skrbeti zase — skoraj sama.

Krajevne organizacije se bodo spomnile stare ženice ob njenem visokem jubileu s šopkom nageljnov in skromnim darilom. V svojem življenju je bila tako tiha in skromna, posehno še, odkar je pred desetletji odšla v pokoj, da marsikat domačin komaj verjame, da priljubljena babica res še živi. M. L.

KRKA BO LETOS IZVOZILA V ZSSR ZA 2 MILIJONA DOLARJEV — V sredo, 1. oktobra, je tovarno zdravil »KRKA« v Novem mestu obiskala sovjetska delegacija, v kateri sta bila med drugimi tudi Mihail Klijujev, načelnik uprave za farmacevtsko službo ZSSR in Viktor Nosov, direktor za izvoz in uvoz sovjetskega podjetja MEDEXPORT. S predstavniki KRKE so podpisali novo dodatno pogodbo za nabavo zdravil v vrednosti 500 tisoč dolarjev. Krkin izvoz v ZSSR bo tako letos presegel 2 milijona dolarjev. Gostje iz Sovjetske zveze so si v spremstvu predstavnikov podjetja (na sliki) ogledali preizvodnjo in se pogovarjali o dobavah zdravil v prihodnjem letu. (Foto: Slavko Dokl.)

Skupne naloge

6. oktobra je bila v Novem mestu seja sekretariata Kluba dolenjskih poslancev. Razpravljali so o osnutku programa za dlo kluba.

V programu bo klub zanj tiste naloge, ki jih vsebujejo volitni program ob (Nadaljevanje na 20. str.)

OD 9. DO 19. OKT.

Nekako do 15. oktobra bo prevladovalo lepo vreme, nato deževje. Dr. V. M.

Zena znanega zahodnonemškega desnicarskega politika Straussa je med predvojno kampanjo obujano delala: »Najražji bi vas vse viderla v opoziciji... Tretjega sekretarja indijske visoke komisije v Hong Kongu so zamenujali za tatu, ga potegnili iz avtobusa in mu pri preiskavi spletli hlače. Ko je indijski visoki komisar protestiral pri hongkongški vladi, je prišel: »V spodnjih hlačah postane politika zapletena... Anatolij Kuznecov, sovjetski pisatelj, ki je letos poleti dobil politični azil v Angliji, bo za svojo turnejo predavanj po ZDA dobil najmanj čistih 100.000 dolarjev. Nekaterim se plača pobegniti... Predsednik Nixon bo imenoval za novega potujočega veleposlanika ZDA v Latinski Ameriki Portoriko. To mu je predlagal guverner Rockefeller, ki so ga nedavno v Latini Ameriki obmetavali z vsem mogočim. Morada bodo Portoricanu nekoliko manj obmetavali z gulinami jaci in kamenjem, toda zato ne bo politika ZDA do Latinske Amerike nič manj priljubljena... Ceprav so po namigu z najvišjega mesta zdaj preklicali obtožbe proti očirjem »zelenih barek v Vjetnamu, ki so likvidirali nekega Tušnivčenca, se ječa že zdalec ni polegla. Zdaj kaže, da so »likvidatorji likvidirali »napačnega Slovaka. Baje so zamenujali resničnega ali umisljenega vohuna z neko drugo osebo... Rusi so poslali zelo vladivo brzovjavo v Peking ob 20. obletnici nove Kitajske 1. oktobra. Na slovesnosti se je prikazal tudi Mao Ce Tung, ki ga ni bilo več mesecov na spregled. Toda sredst vseh ceremonij in proslav ni zunanjim opazovalcem ušlo dejstvo, da so Kitajci prav ob tej obletnici preiskusili spet eno vodikovo bombo... Na letni konferenci turistične stranke je premier Harold Wilson dejal, da »Evropa prav toliko potrebuje Britanijo, kakor potrebuje Britanija Evropo. To je nov ton v britanski politiki do Evrope. Nasvezadne bo Skupni trg še prosil Britanijo, naj postane članica...

Boljši časi za živinorejce

Zajamčene cene pitanih goved za kmete in krediti za pitanje - Pobuda republiškega zavoda za rezerve - V prvem letu 10.000 ali, če se bo pri-družila zvezna direkcija za rezerve, celo 20.000 tako pitanih goved

■ Letos je premalo mesa. To je posledica lanskega leta, ko ga je bilo preveč. Kmetovalci ne morejo pitati živine kar na slepo. Želijo vedeti, če bodo splatno živine lahko prodali po ustrezni ceni. Ce ne, ne bodo pitali. Vsaj ne z dodatnimi stroški za močna krmila. Družbena posestva so zaradi take negotovosti izpraznila svoje hlevne. Freskiba z mesom bo v prihodnje močno odvisna od zasebnikov.

Kmetijske organizacije so omejile kooperacijo s kmety.

TELEGRAMI

LOS ANGELES — predsednik izraelske vlade Golda Meir, ki je na uradnem obisku v ZDA, je izjavila, da ne bi bila presenečena, če bi na Srednjem vzhodu izbruhnila nova vojna. Glavni urednik katarskega Al Ahram pa meni, da je nova vojna snujna.

BRATISLAVA — Po plenumu CK KPC je bil zdaj tudi plenum HCP Slovaške, na katerem so zabeležili vstop v Slovaško. Za zdaj so izključili štiri člane iz predsedstva CK, in samega CK pa je odšlo več članov.

BON — Zunanje ministrstvo ZRN je sporocilo, da je zahodnosemitski diplomat v Moskvi Rudolf Steiner naredil samomor. Skočil je iz desetega nadstropja. Baje je bil bolan.

PARIZ — Predsednik francoske republike Georges Pompidou bo v začetku prihodnjega leta uradno obiskal Sovjetsko zvezo.

BEJRUT — Iz Libanona so izgnali dva sovjetska diplomata, ki so po trdilih libanonske obvezčevalne službe poskušala podkupiti s sto tisoč dolarjev nekega libanonskega letalskega oficirja. Skočil je iz desetega nadstropja. Baje je bil bolan.

LONDON — Britanske date v Gibraltaru so od 1. oktobra v stanju pripravljenosti. Do tega datuma bi moral Britanija izpolnila resolucijo ZRN in vrnilo Spaniji Gibraltar. Meja z Španijo je že nekaj tednov zaprta, zdaj pa so španske oblasti prekinile z Gibraltarem te telefonike in brzovjave.

NEW YORK — Predstavnik ameriške delegacije v OZN je izjavil, da se bodo skupaj z zveznim svetom pripravljali na razglasitev med ZDA in ZSSR o omejitvi strateškega atonarnega orožja. Ko so ga novinarji vprašali, skočil je z mesta pogajanja, je odgovoril, da bodo skupaj zvezni zvezni.

VARSIJA — V osrednji Poljski je zapadel prvi sneg. V Tatrah pa so zabeležili -8 stopinj.

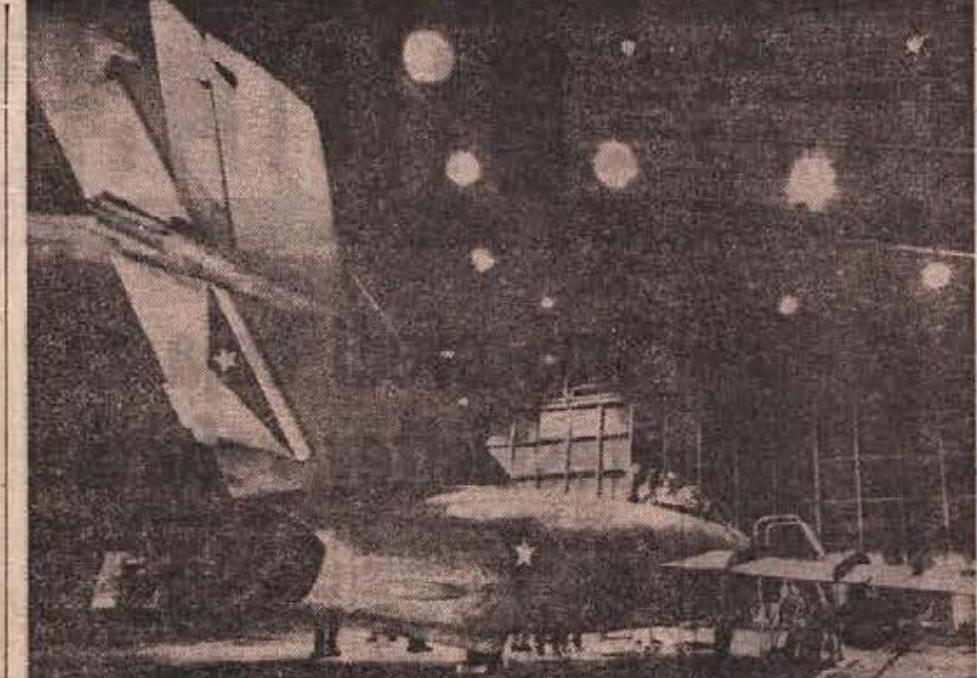
Kadar ne morejo prodati lastne živine po takih cenah, da bi bile zadovoljne, ne marajo spodbujati k pitanju nitil kmetov. Sicer jim je treba priznati, da imajo težave v svoji proizvodnji. Ob tem pa se ne smemo ustaviti! Upoštevati je treba tudi kmety in neskrbo prebivalstva ter turistov z mesom. Tako se je rodila v republiškem zavodu za rezerve misel, da bi kmete bolj spodbujali k pitanju goved in zagotovili dovolj meseta tudi ob največji porabi. Najprej jim je treba zagotoviti, da bodo dopitana goveda lahko prodali, ne tako kot lani. Zagotoviti jim je treba tudi ustrezno najnižjo ceno. Ta pa je približno za pol-drugi dinar višja, kot so dobili za svojo živino lani. Pomagati jim je treba tudi s sredstvi za pitanje.

Vse to je uredil republiški zavod za rezerve. Za začetek sicer v omejenem obsegu. Prvo leto bo prispeval k pitanju 10.000 goved. Če bo zvezna direkcija za rezerve dodala še svoj delež, ki ga je že na pol objabil, pa za 20.000 goved. Vse naj spričajo kmetje. Lastna proizvodnja kmetijskih organizacij tu ni.

In pogoji?

■ Kmet dobi za vsako teleso, ki ga na novo priveče za pitanje in sklene ustrezno pogodbo. 500 din posojila. Pogodbe bodo sklepale za zavod kmetijske organizacije.

Zavod pa je o tem obvestil tudi občinske skupščine, če kmetijska organizacija ne bi marila sodelovati. Kmetje bodo plačali le 3 odstotke obresti. Rejcem, ki sklenejo pogodbo, pa bo zagotovljeno, da bodo prodali dopitana goveda po tržni ceni. Če bi tržna cena bila nižja od zajamčene — doslej so jo matrične organizacije uveljavljale le za lastno živino —, bodo prodali goveda po zajamčeni ceni, ki je sicer odvisna od odstotka mesa, ni pa večiko nižja od 7 din.

UGRABLJENI MIG-17 — Neki pilot kubanskega letalstva je z lovskim letalom MIG-17, ki je sovjetske izdelave, zbežal s Kube in pristal na ameriškem vojaškem letališču južno od Miami na Floridi. Po naključju je pristal tik ob letalu predsednika Nixon. Letalo so varno spravili v hangar in ga zastražili. Telefoto: UPI

Republiški zavod za rezerve sicer ne bo odkupoval živine. Organizira le prirejo za rezerve v živalih, ne v zamrznjenem mesu, kot je bilo doslej. Imel pa bo pravico, da bo določil, komu prodati živino, za katero bo do sklenjenje pogodbe. Rejci jo bodo prodali po tržnih cenah, dokler te ne bodo padle pod zajamčene. Osnova za ugotavljanje tržnih cen bodo cene na novosadski borzi, ki so že precej časa zelo ugodne, saj so precej višje kot v Sloveniji. Sicer pa bo treba upoštevati tudi kakovost ali kakovost živine.

■ Nova tovarna apna v Istri

V okolici Bihać bodo kmalu začeli graditi novo tovarno hidratiziranega apna. Začela naj bi delati že v maju 1970. Stala bo 200 milijonov Mr. dajala pa po 50 ton apna v 8 urah. V Istri imajo ogromne zaloge dobrega apnenca za potrebe gradbincev in za predelavo v apno. Podobna tovarna apna že dela v Moslavici, nova tovarna pa bo apno tudi izvajala, predvsem v Italijo, kjer ima že zagotovljen odkup.

tedenski zunanjopolitični pregled

Pretekli teden je bil izredno pomemben v političnem življenju Zvezne republike Nemčije. Ko so bili v ponedeljek 29. septembra znani končni uradni rezultati splošnih volitev, ni se nikje pričakovalo, da bo ZRN v pičlem tednu dobila nova vlado. Tako je bilo očitno, da ne more nobena stranka sama osnovati vlade, ker ni nobena dobila absolutne večine. Tako je bilo ves čas po vojni. Toda pretekli teden se je nekaj temeljito spremenilo.

Krščanski demokrati, združeni v CDU-CSU, so morali prvič po drugi svetovni vojni prepustiti oblast socialističnemu demokratom (SPD), ki so se povezali z liberalci (FDP) in tako potisnili oziroma strmoglavlji CDU-CSU v oblasti. Nič ni pomagalo rojenje krščanskih demokratov, predvsem bivšega kanclerja Kiesingerja, ki so obljubili liberalcem celo do šest ministralnih položajev v novi koaliciji — če bi jo sprejeli. Pomagale niso niti visoke podkupnine (stotisoč mark), ki so jih krščanski demokrati baje ponujili posameznim liberalnim poslancem, da bi glasovali proti malici koaliciji s socialističnimi demokratimi. Liberalci so se odločili, da bodo šli v koalicijo z Willyjem Brandtom, ki se mu je zdaj naposled uresničila želja, da je postal zvezni kancler oziroma predsednik honske vlade.

Ne samo v ZRN, ampak tudi v tujini se sprašujejo, v kakšno smer bo zdaj plula zahodna Nemčija. Medtem ko so nekatere v Parizu menila, da bo »malica« koalicija, ki ima dvanaest sedežev absolutne večine v zveznem parlamentu, nestabilna in da bo verjetno pred rokom razpisali nove parlamentarne volitve, so v drugih prestolnicih bolj prepričani o trdnosti nove vlade. Toda vsi pričakujeta od nove vlade troje: da bo podpisala sporazum o prepovedi širjenja atomskoga orožja, da bo reaktivirala (prevrednotila) marko in da bo odločno, kakor stara vlada, poskušala okrepliti odnos z vzhodnoevropskimi državami, predvsem s Sovjetsko zvezo in Poljsko, a tudi z NDR.

Prevelikih sprememb v zahodnonemški politiki pa ne gre pričakovati. Položaj ZRN v okviru sedanje razdelitve sveta, predvsem kar zadeva Evropo, je trdno določen in

zato si tudi v Washingtonu ne belijo glave zaradi dejstva, da bodo odšli v Bonu na krmilu socialni demokrati. Se manj temeljiti sprememb je pričakovati v notranji politiki.

Tako socialni demokrati kakor liberalci imajo precej podobne poglede na zunanjopolitično politiko, predvsem na odnos z Vzhodom, toda v notranji politiki so morali social-

Novo moštvo

ni demokrati plačati določeno ceno za »male« koalicijo. Kapitala ne bodo tako obdržali, kakor so morda pravno želeli socialni demokrati, a tudi delavskim zahtevam po pravici sodelovanja ne bo ugodeno v tollski meri, kakor bi zetel delavski razred. Toda sprememb bo vendarle dovolj in krščanski demokrati bodo zganjali tako močno opozicijo, da bo življenje tujega dopisnika v prihodnjih letih v Bonu kar zanimivo — kakor je zapisal v svojem poročilu neki novinar.

Na kongresu švedskih socialističnih demokratov v Stockholmumu je stari voditelj stranke in ministarski predsednik Erlander odstopil mesto v stranki in v vladi svojemu nasledniku Olofu Palmeju. Poleg tega je kongres sprejel nekaj sklepov, izmed katerih je eden posebno zdužil uradni Washington: da bo Svedska v prihodnjih petih letih dodelila Severnemu Vietnamu pomoč 40 milijonov dolarjev. To je tako zgodilo ameriško vladu, da je poluradno sporočila, da utegnejo pasti v vodo veliki posli, sklenjeni mi med Svedsko in ZDA. Američanom tudi ni vičev novi premier Olof Palme, ki je znan kritik ameriške politike v Vietnamu. Lani je namreč skupaj s severovietnamskim veleposlanicom iz Moskve korakal v Stockholmu na čelu množice, ki je demonstrirala proti vojni v Vietnamu.

V krogih socialdemokratske stranke in švedske vlade si ne delajo preveč skrbi zaradi grmenja iz Washingtona, kakor si očitno ne delajo skrbi zaradi tega, kaj bodo rekli v Bonu, ko so uradno priznali mejo na Odri in Nisi kot nemško vzhodno mejo.

tedenski notranjopolitični pregled - tedenski notranjopolitični pregled

■ STO LET VIŽMARSKEGA TABORA

V Vižmarjih nad Ljubljano so v nedeljo slovensko proslavili 100-letnico tabora (17. maja 1869), na katerem je 30.000 rodujubov zahtevalo zedinjeno Slovensko, slovensko univerzo, enako-pravnost slovenščine v solah in uradih. Pred 30.000 udeležencem je govoril predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher. Poudaril je, da so se v taborskem gibanju v letih 1868–71 izobilovali prvi obrisi našega kolikor toliko celovitega narodnoosvobodilnega programa, ki pa ga je prevzela in uresničila Šeles naša revolucija v narodnoosvobodilnem boju. Kralj je Sergej Kraigher poudaril, da tudi daneski čas postavlja pred slovenski narod usodne naloge. Priča smo siloviti tehnični in znanstveni revolucioni v svetu ter divje tekme narodov in držav in v osvajajuju teh pridobivati. Samo naše uspešno uveljavljajanje v tej tekmi s čimhitrejšim povečevanjem družbene produktivnosti lahko zagotoviti nam in bodočim rodovom obstoju in enakopravno uveljavljanje ciljev našega družbenega in nacionalnega razvoja. Zmagovali bomo, če bomo uspešno povečevali našo družbeno in gospodarsko moč in kulturno rast Slovencev, če bomo razvijali samoupravni socializem kot demokratično družbeno osnovo naše notranje enotnosti in bratske skupnosti jugoslovanskih narodov ter se na teh osnovah vključevali v napredne tokove sodobnega sveta

■ UKREPI PROTI NELIKVID-

NOSTI — Zvezni izvršni svet je predložil zvezni skupščini gradivo o vzrokih in obsegu nelikvidnosti v gospodarstvu, hkrati pa tudi več načinkov osnutkov, ki vsebujejo predloge za ukrepe, s katerimi bi ublažili nelikvidnost podjetij.

■ HRKAC OBSEJOEN NA SMRT

— Beograjsko okrožno sodišče je obsodilo na smrt ustaškega tero-

Prihodnost naroda je v večji družbeni in gospodarski moći

rista, 22-letnega Miljenka Hrkača, ki je tam podtaknil mino v beogradskem kinematografu (78 ljudi je bilo huje in laže ranjenih, eden pa je bil ob življenje), na beogradski železniški postaji in ob grobniči narodnih herojev v Zagrebu.

■ ZVEZNA SKUPSCINA ZASE-

DALA — Prejšnji teden so se prvič po počitnicah sestali vse štirje zvezne skupščine. Med drugim so obravnavali predlagane spremembe zakona o deviznem poslovanju. V socialno zdravstvenem zboru pa so sprejeli spremembe temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju, s katerim naj bi izboljšali materialni položaj nekaterih kategorij delovnih invalidov.

■ DAVKI KOT LANI

— Republiški izvršni svet je obravnaval osnutek družbeno-ekonomskih iznodisc za pripravo republiške bilance sredstev in obveznosti splošne porabe v letu 1970. Pri tem je bilo sprejeto izhodišče, naj obrenutivite gospodarstvo in občanov ostanejo v glavnem na letošnji ravni.

■ PRESIBKO VARSTVO OST-

RELH — Socialnozdravstveni zbor republiške skupščine je obravnaval izvajanje skupščinskih stališč o izboljšanju zavodskega socialnega varstva ostarelih ljudi. Ugotovil je, da položaj v teh domovih ni ročnat. Mnogi domovi za ostarele so v slabem stanju, neprimerno opremljeni pa tudi prenalo jih je. Za boljše varstvo ostarelih se morajo zavzeti zlasti občine.

■ VZROKI PREKINITEV DE-

LA — Na sestanku posebnih komisij predsedstva ZKJ in Zveze sindikatov Jugoslavije so poudarili, da so globlji vzroki kakih 1700 prekinitev dela, kolikor jih je bilo v zadnjih 11 letih, od trboveljske stavke dalje, v spopadu med samoupravnim in statističnim družbenim odnosom.

■ JUBILEJ MARIBORSKEGA

GLEDALISCA — V soboto so v Mariboru proslavili 50-letnico tamkajšnjega gledališča. Akademik in dramatik dr. Bratko Kreft je v svojem govoru poudaril, da je gledališče najna kulturna potreba vsake družbe. Še posebej pa socialistične.

■ NEW YORK — Generalni sekretar OZN U Thant je opozoril, da je finančni položaj svetovne organizacije kritičen. Na takih osnovah, je dejal, ne more v nedogled trajati nobena organizacija.

Sedanje poglavite naloge

Tovarš Vipotnik je nato opozoril na resničen napredok življenske ravni v Sloveniji. Dejal je: »Naj vas spomnim, ker smo že pri tem, kako izgledajo naše ceste, kako raste avtomobilizem. Res ni treba posebno volitko modrosti, da ugotovimo, ali bi mi Slovenci v termičnoli drugemu sistemom in v drugih zvezah dosegli takšen razvoj kot ga imamo v jugoslovanski samoupravni skupnosti. Okrog teh problemov bi bilo treba sestaviti skupino objektivnih ekonomistov, ki bi spremkljali vse ta vprašanja in ki bi z ustrezimi primerjavami dajali političnim organizacijam možnost za objektivne ocene. Predvsem pa bi lahko s takim gradivom pomagali tisku pri objektivnem poročaju.

Več slovenskih spodbud in predlogov

Pri tem pa gre nesporno še za nekaj. Če hočemo resnično ustvarjalno delovati pri urejanju skupnih zadev, tedaj se mora Slovenija že zaradi lastnega razvoja bolj pojavljati s predlogi in spodbudami, bolj mora sodelovati pri razvijanju federacije in več prispevati k dejaniju skupnih vprašanj. Če se objektivno vprašamo, zakaj je danes federacija tako neubinkovita in zakaj ta neubinkovost izziva nenehno nove in nove pritiske v različnih interesih, ki obstajajo v vseki družbi in soveda tudi v naši. Problem je predvsem to, da ne uspemo dosegli sporazuma za rešitev posameznih vprašanj. Pa ne za to, ker so ljudje trmoglavci, marveč zato, ker so interesi razlikni, ker tega želi ta, enega spet druga potreba. Kako v tekmem položaju najti rešitev? Čeprav zveni nekoliko aktivistično, je vendar potrebno več naporov za sporazumevanje in za utrjevanje občutka medsebojne odgovornosti. To je nujno, če se hočemo v pogojih tako različnih interesov tvorno pogojariti in tudi najti skupen odgovor.

Najbrž nam je vsem jasno, da samo z dogovaranjem in sporazumevanjem vedno in povsod ne bomo uspevali. Toda zavedati se moramo dejstva, da se prav tam, kjer dogovaranje in sporazumevanje preneha, začenjajo pravi politični problemi naše družbe; tam se pritiske povezujejo in krepijo. Po zeleni logiki to lahko vodi samo v eno smer — v težnjo po krepljenju zveznega centralizma in pritiska iz centra.

Tovarš Vipotnik je nato opozoril tudi na potrebe po

odločnejši in dolgoročnejši kadrovski politiki, saj je odstopek Slovencev v zvezni upravi porazno nizek. Hkrati pa je tudi opognil, da nam je celotna cestna akcija skodovala na ugledu pri drugih narodih in narodnostih Jugoslavije. Dejal časa bo potreben, da bomo ta vise odpravili, in spet uživali v vsej državi kot prej ugled zaradi naše stvarnosti, racionalnosti in drugih naših lastnosti.

Film o vojni pripravljanju

Člani kočevskega kluba ki nomaterjev Dušan Tošaj, France Brus in Peter Sobar pripravljajo film o vojni. Nekej kadrov so posneli tudi v Jelenovem žlebu, kjer so štiri partizanske brigade izbjegale znateni zmagu nad Italijani. Film bodo dokončali, kot pravijo, prihodnjem mesecu.

Kdo je pristavil lonček?

Pri oceni sedanjega političnega položaja pa moramo upoštevati še nasprotna, ki izvirajo iz sestave naše samoupravne družbe. Na ta nasprotna so se tudi ob vprašanju očet prilepili vsi mogoci vplivi — konzervativizem (starokopnotnost), klerikalizem, malomeščanstvo, filistratvo, reakcionarna tradicija stare slovenske aristote in se kaže. Če dolgo nismo imeli takšne poplave najrazličnejši teorij, kombinacij, prispetavanj, uglebanj kakor tudi napovedi, kot prav ob nedavnini cestni zadevi. Nedvomno v naši družbi obstajajo sitne, ki nam niso prijetljive in ki poskušajo z določenih stališč vplivati na naš sistem. Teh pojmov seveda ne precenjujemo, vendar pa je naša politika do določenih težnje v naši družbi pravno odločna.

(Konec prihodnjie)

Večbarvni

Nekateri komunisti se v besedah strinjajo s sklepi, v skupščinah pa vendarne drugače nastopajo. V skupščinah, ne le v zvezni, temveč tudi v republiški, so gledanja različna. Taki, ki kršijo disciplino, ki se ne bojujejo za uresničitev sklepov ZKJ, ne bi smeli ostati v njenih vrstah.

Iz Titovega govora v Zadru

Poreč ponovno zmagovalc!

Najnovejši podatki kažejo, da so hotelirji in gostinci na istrsko-reškem področju v 8. mesecih letos dosegli skupno 11 milijonov in 445 tisoč nočtev. V primerjavi s preteklim letom znaša povečanje kar 25 odstotkov. V tem času je letalo na omenjenem področju 1.540.008 tujih in domačih gostov. Po še nepopolnih podatkih so hotelirji in drugi dobili v tem času 110 milijonov dolarjev. Vse gostinske zmogljivosti tega področja so skoraj že razprodane tudi za prihodnje leto.

To je bila došla najuspejšja turistična zetava tega področja, ki ustvarja približno 40 odstotkov skupnega turističnega prometa Jugoslavije.

Novi »Američani« v Trstu

Tržaški gospodarski vestnik je pred kratkim poročal o novem valu jugoslovanskih kapov, ki prihajajo tudi iz zelo oddajenih krajev naše države. Takim kupcem ni preveč datih tudi 15 tisoč lrl za par moških čevljev. Se bolj gredo v denar ženski čevlji. »Trgovci« dobro vedo, da Jugoslovani slavka placujejo, zato jih tudi imenujejo »Američane«. Trst jim je že v krvi, posebno Jugoslovankam. Ali je tako blago ocenejše ali draže, zanje sploh ni važno. Glavno je, da je iz Trsta, zlasti čevljip, pa morajo biti iz Trsta, s ples Gospodarstvo.

Kmetijski nasveti

Gnojenje kmečkih sadovnjakov

Izmenjeni rodnosti kmečkih sadovnjakov, ki povzroča veliko in nespodobudo nizanje cen, botruje tudi prepričanje, da teh sadovnjakov ni potrebno gnojiti. Eno leto rodijo preobilno, drugo pa spet nič, ker je drevje preveč izvrpano, da bi lahko zastavilo rod. Vendar je tudi v kmečkem sadovnjaku dobro poplačan strošek gnojenja, posebno še, če hkrati izvedemo tudi nekatere druge ulice.

■ Večina kmetovalcev pri nas še nima kemično raziskanih pojih in zato več ali manj gnoji po izkušnjah, približno. Se slabše je s kmečkimi sadovnjaki. Preiskava zemlje pa ni tako draga stvar. Stane le nekaj litrov vina za en vzorec, vendar se kljub temu ne širi tako naglo, kot bi želeli tudi zato, ker si kmetje z običajnim majhnim strokovnim znanjem z ugotovitvami analize ne vedo kaj prida pomagati.

Znano je, da so med tremi najvažnejšimi gnoji: fosfor, kalijem in dušikom velike razlike v topnosti. Dušik je zelo topen, zato ga voda hitro izpira in prej pride do korenin. Povsem drugačen je fosfor. Če gnojimo z njim sumo po površini, se zgodi, da korenin sploh ne doseže, ceprav je dokezano, da je prav pomembno korenje ena največjih pomankljivosti naših tal.

■ Gnojila je torej treba spraviti bliže k koreninam, približno peden globoko, vendar ne med same korenine, ki ne smejo priti v stik z njimi. Trosimo jih pozno jeseni ali zgodaj spomladji v drevesne kolobarje na zalogu kar pomeni vet, kot jih dreve eno leto sploh potrebuje. Podobno gnojimo tudi s hlevskim gnojem, ki je zelo koristen za razvoj in rast sadnega drevja. Ko potrosimo, rušo zagremo.

Gleda kolikšn gnojila je treba upoštevati potrebe rastlin, založenost tal z gnojili in kislost tal, ki je odvisna od njene kemične sestave. Dodati je treba, da ima preobilno in anostansko gnojenje neljube posledice, čeprav se zelo spodbuja rast. Če je preveč pognojeno z dušikom, sončni časi nato podaljša, plodovi krasejo zorijo, rastlina pa je bolj občutljiva na vremenske neprilike ter skodljivce in bolezni.

Gotovo bodo imeli sadjarji pomisleke, če je smorino gnojiti v kmečkem sadovnjaku. Pa ni tako. Pravilno izvedeno dognojevanje povrne trud in izdatke, če ne drugo, že večji pridelek krme v sadovnjaku.

Inž. M. L.

— Ti, ne bodo prazne kuverte?
— Se za kuverte nil!
(Karikatura R. Ivanovica iz JEZA)

ZVEZNI IZVRŠNI SVET O SPREMENAH
PRI DEVIZNEM POSLOVANJU

Omejevanje izvoznikov?

Zbor narodov in gospodarski zbor se ne strinjata, da bi gospodarske organizacije omejili v razpolaganju z retencijsko kvoto

»Čudim se, da zvezni izvršni svet po nekajnem razpravi, v kateri nihče izmed poslancev ni podprt zemljišnjem sprenerjem zakona o deviznem poslovanju, že vedno vstraja pri svojem predlogu. Drugi poslanec je bil še bolj pikter, ko je dejal, da se temu ne čudi. Bolj bi se čudil, če bi ZIS svoj predlog umaknil.«

Resnic na ljubo je treba povedati, da so se vsi poslanici strinjali s tistimi elementi zakonskega osnutka, v katerem je urejen prenos dobitka v tujino, kadar gre za sodelovanje z tujim partnerjem. Zdaj je bilo to v zakonu dočasno urejeno in se se tudi partnerji neradi podajajo v načinu skupno z našimi podjetji, kar ni bilo gotovo, kako in koliko dobitka bo lahko dobit.

Poslanici na ljubo je treba povedati, da so se vsi poslanici strinjali s tistimi elementi zakonskega osnutka, v katerem je urejen prenos dobitka v tujino, kadar gre za sodelovanje z tujim partnerjem. Zdaj je bilo to v zakonu dočasno urejeno in se se tudi partnerji neradi podajajo v načinu skupno z našimi podjetji, kar ni bilo gotovo, kako in koliko dobitka bo lahko dobit.

Nasprotno pa so predstavniki ZIS zatrjevali, da obstajajo velike spekulacije z devizami in jih je treba preprečiti. Navajali so, da obstajajo tri debela knjige o tiskih prekrških, ki jih pa poslanci sicer niso videli, ostali so jih zahtevali. Skupali so pravljicne poslanice, da ZIS ne kani omejivati podjetij pri razpolaganju z retencijsko kvoto, sa pravi del deviz. Ki jih ustvari z novom blagom ali uslug, samo za svoje potrebe. V drugem je govorila o deviznem delu amortizacije, ki ga je mod zadrževali v okviru združenega podjetja. V zadnjem pa gre za devize občanov, ki bi jih morali dva meseca potem, ko jih prinesej v državo, ali prodati banki ali pa odpreti devizni račun, de so na njih upravljeni. Če jih prinesej v banko, bo kaznovan, jih bo spravil v nogavico ali pa pod roko prodat. Zato tak člen ni smisel.

Poglavljena bitka se je razvila okrog retencijske svote in deviznega dela amortizacije. Tako skor

Tudi kriminal!

Cimprej se moramo odločno lotiti odpravljanja problemov neličnosti, ki ogroža stabilnost gospodarstva in ki s tem močno ovira tudi razvoj samoupravljaljskega socializma. Z globljo analizo, torej ne na pamet, pa tudi ne sentimentalno in priznajljivo s polovičnimi rešitvami, moramo odpraviti bolj ali manj že znana žarišča neličnosti in inflacije. Odločno se moramo spoprijeti s prakso, ko nam investicije vedno znova, po različnih vidnih in nevidnih kanalih uhajajo spet nazaj na stare poti, to se pravi na poti, na katerih je pomembno denar dobiti, ne pa denar ustvariti.

KOMUNIST,
12. 9. 1969

0006AD 05CE4462 83AE4832 0560951F 30019787 41130008 95003000 070647F0
 0006C0 18774730 30094C70 B0E64A70 06866133 00019784 072995FF 30020787 47F035EC
 0006FD 06E54380 500418B8 833C07F7 070007F0 00020120 18264020 00340201 000006F2
 000700 920F0073 820D6F0 02E10000 06F08200 06F00729 D2010044 82580202 00418119
 000720 92040798 91090045 4780075A 92040798 58800040 12884770 07449242 07989104
 000740 30064780 07989102 07989100 07989104 07989105 07989106 07989107 07989108
 000760 078A9110 100C4710 08044860 01292590 07989107 07989108 07989109 07989110
 000780 30064500 00418030 400895FF 30024700 07989102 07989103 07989104 07989105
 0007A0 30064102 00444710 07823130 06454770 083C9102 07989106 07989107 07989108
 0007C0 80E24180 85C04510 092047E0 08240300 07989108 07989109 07989110 07989111
 0007E0 47800888 95623004 47800888 07989109 07989110 07989111 07989112 07989113
 000800 47F00094 96201002 47F004F0 07989114 07989115 07989116 07989117 07989118
 000820 47F00094 94060044 95060044 07989119 07989120 07989121 07989122 07989123
 000840 91062000 47100000 07989124 07989125 07989126 07989127 07989128 07989129
 000860 07989129 07989130 07989131 07989132 07989133 07989134 07989135 07989136
 000880 07989137 07989138 07989139 07989140 07989141 07989142 07989143 07989144
 0008A0 07989145 07989146 07989147 07989148 07989149 07989150 07989151 07989152
 0008C0 07989153 07989154 07989155 07989156 07989157 07989158 07989159 07989160
 0008E0 07989161 07989162 07989163 07989164 07989165 07989166 07989167 07989168
 000900 07989169 07989170 07989171 07989172 07989173 07989174 07989175 07989176
 000920 15264320 01E00922 50800045 477006F6 07989177 07779102 00440717 91080946
 000940 472009JC 47100030 91080045 477006F6 07989178 07779103 00440718 91080947
 000960 47100004 47F00936 05C01184 81924620 07989179 07779104 00440719 91080948
 000980 07989180 07989181 07989182 07989183 07989184 07989185 07989186 07989187
 0009A0 07989188 07989189 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195

Milijardo starih dinarjev smo odšeli in si kupili računski stroj, izdelek tvrdke Control Data Corporation, z oznako CDC 3300. Najprej smo razmišljali, modrovali in se prerekali, potem pa je neka umna glava izračunala, da je najbolje, ko bi vsi trije, ki so kovali »elektronske« načrte — torej republiški izvršni svet, univerza in Iskra — sedli za mizo, popili sok in kavico ter se pogovorili o skupnem vlaganju in ne nazadnje o skupni uporabi takšnega zapletenega elektronskega stroja, kot je računalnik. Republika Slovenija je tako za — ponovimo — okroglo milijardo dobila svoj, republiški računski center, svoj lep in izboren elektronski računalnik ter lepe prostore, ki so jih preuredili iz nekdanje garderobe nove Iskrine tovarne v Stegnah.

Ko so se pomirili strokovnjaki, ko so prenehali prepričati zakaj ne IBM stroj, saj je bolj »znan«, je oktobra v Stegnah prvič zaropotal računalnik CDC 2100, ki ga je tvrdka iz Minneapolisa najprej razstavila na razstavi elektronike na Gospodarskem razstavišču, potem pa ljubezni za nekaj časa (dokler ne pride naročeni) posodila republiku. Stane Kavčič je pritisnil na gumb in stroj je stekel ter obdelal posebej za to priložnost pripravljeno nalogico. Marca letos pa so v centru montirali novi, veliki stroj — CDC 3300.

Sredi septembra so v ročja obraduna osebnega se vse lepo shranili za ne-dohodka, katastra, registra prebivalstva, materialnega poslovanja delovnih organizacij, zakonodaje, dokumentacije, vseh mogodih statistik, pregledov, diagramov in izračunov. Ne le, da je moč z računalnikom to delo opraviti mnogo hitrej in ceneje — računalnik delo tudi izpolnjuje.

»Zeleni bi, da bi nam časnikarji pomagali,« je dejal Jožko Strukelj. »Kljud temu, da smo zdaj z računalnikom in njegovo vlogo nadvse zadovoljni, bi želeni, da bi stroj se bolj prišel do izraza, da bi ga uporabili tudi tisti, ki zdaj skoraj ne vedo zanj.«

Iz njegovi besed je bilo mogoče povezati, da bo računalnik letos delal 1500 do 2.000 ur — polna zmogljivost računalnika je 6.000 ur. Ura računalnika (seveda skupaj z osebnimi dohodki vseh devetih zaposlenih strokovnjakov) velja lastnike 1.950 dinarjev. Ce bi bil stroj do krtja izrabljen, bi seveda ura vejlala skoraj štirikrat manj...

Je čas za Slovence res še zlato?

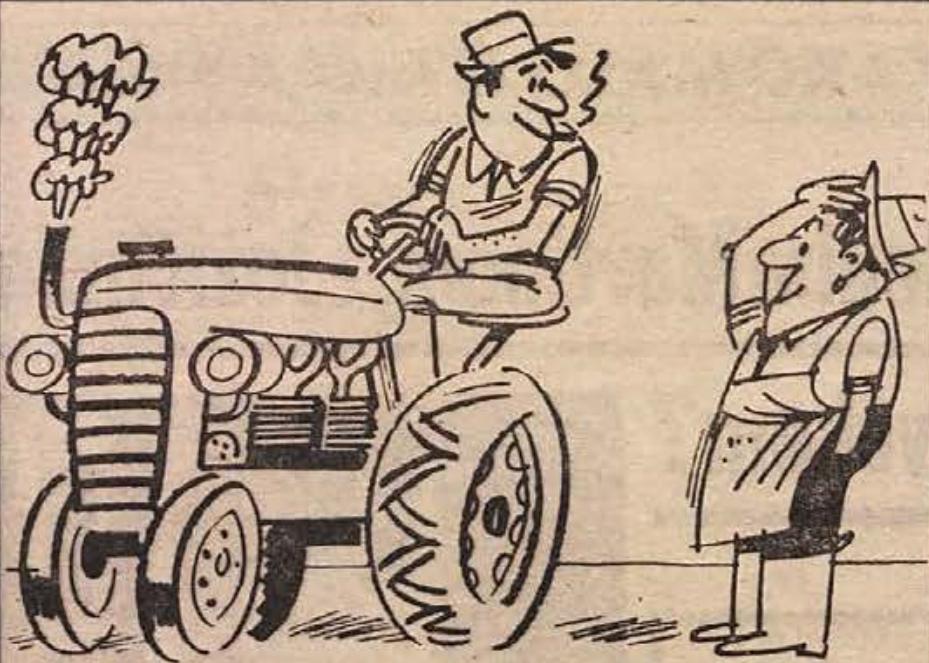
Pa vendar, če smo Jožka Struklja prav razumeli, ni govoril o teh 1.950 dinarjih. Govoril je o nečem drugem in pomembnejšem — o tem, da k nam le prepočasi prihaja in si utira pot spoznanje, da je čas zlato — pa čeprav smo Slovenci sestavili ta lepi pregovor. O tem, da se vse prepodasi korakoma navajamo na novi čas, na nove možnosti, nove odnose in nove navade.

Detaljno: kljub temu, da je stroj — računalnik last republike, se slovenske občinske skupščine — razen ljubljanskega mestnega sveta in mariborske občinske skupščine — za računalnik skoraj ne zanimalo. In vendar bi stroj zlahka, hitro in ceneje opravil delo vseh tistih štirisoč delavcev v upravnih službah. Saj je prilagojen reševanju problemov s pod-

sodobnemu človeku

sodoben stroj

0009A0 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 0009C0 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 0009E0 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000A00 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000A20 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000A40 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000A60 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000A80 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000B00 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000B20 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000B40 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000B60 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000B80 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000C00 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000C20 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000C40 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000C60 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000C80 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000DA0 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000E00 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000F00 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000G00 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000H00 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000I00 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000J00 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000K00 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000L00 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000M00 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000N00 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000O00 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000P00 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000Q00 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000R00 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000S00 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000T00 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000U00 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000V00 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000W00 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000X00 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000Y00 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000Z00 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000AA0 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000BA0 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000CA0 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000DA0 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000EA0 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193
 000FA0 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199 07989190 07989191
 000GA0 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197 07989198 07989199
 000HA0 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195 07989196 07989197
 000IA0 07989198 07989199 07989190 07989191 07989192 07989193 07989194 07989195
 000JA0 07989196 07989197 0798

— Štefan, ti imaš traktor?
— Tudi ti ga lahko kupiš, če boš varčeval
zanj pri

Dolenjski banki in hranični

- ▼ NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah
- ▼ KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKU!

OČANI!

Na hranično knjižico DOLENJSKE BANKE IN HRANIČNI Novo mesto, ki jo dobite pri banki in pri vseh poštah na območju banke, lahko vlagate neomejene zneske pri vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji in vseh poštah v Sloveniji.

S tako hranično knjižico lahko dvigate dnevno do 3.000 din pri vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji in poštah na območju Slovenije. Če želite dvigniti večjo vsoto, bo banka ali pošta sama vprašala za soglasje glede izplačila pri banki, ki vodi vaš račun. — Če vlagate samo pri eni pošti, lahko dvigate pri tej neomejene zneske.

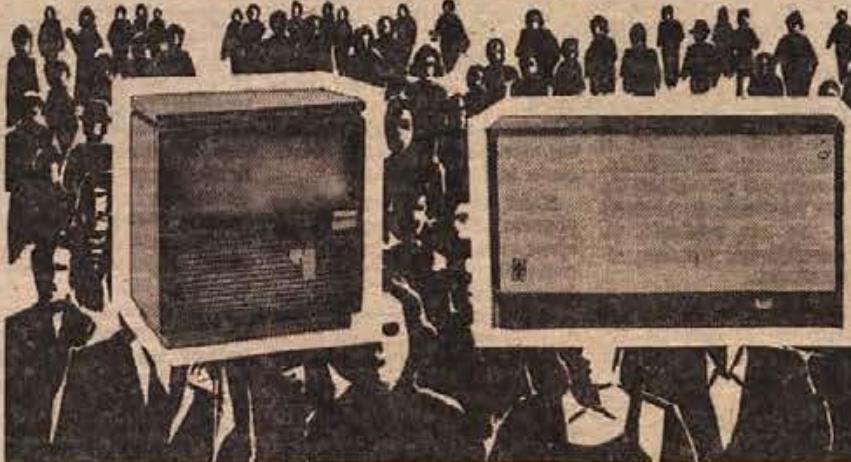
NE POZABITE: 31. oktober je svetovni dan varčevanja. Pridružite se tudi vi številni družini varčevalcev pri Dolenjski banki in hranični v Novem mestu in njenih poslovnih enotah!

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranične vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

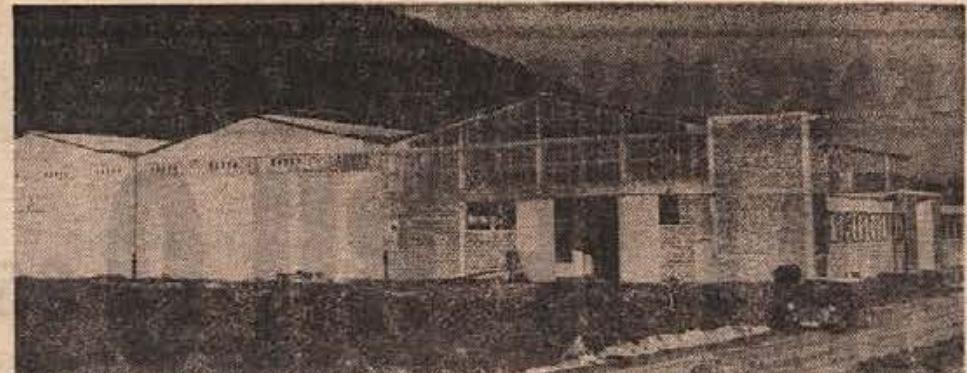
NAJUDOBNEJE IN NAJCENEJE:

Dolenjski list vsak četrtek na svoj naslov!

VEČ MILIJONOV ZADOVOLJNIH POTROŠNIKOV

ZATO V VAŠ DOM PEČI „STANDARD“

Hladilnico sadja v Stari vasi je za AGROKOMBINAT Krško gradil PIONIR. Vso opremo zanjo so naročili v Italiji. Otvoritvena slovesnost je bila 3. oktobra. Za dobro sadje pridelovalci ne bodo več v skrbeh, saj bo čez nekaj mesecov še prav tako sveže, kot bi bilo pravkar utrgano z drevesa. (Foto: Mirko Vesel)

Hladilnica velikanka že obratuje

AGROKOMBINAT KRŠKO je v petek, 3. oktobra odpril vrata nove hladilnice za sadje v Stari vasi. Pod streho bo lahko sprejela 250 vagonov sadja, čez leto, dve pa bodo njeni zmogljivosti povečali na 500 vagonov.

Velikanka je že skoraj napolnjena. V njej je vsaklidenčenega 200 vagonov sadja: nekaj iz nasadov AGROKOMBINATA Krško, nekaj iz Kmetijskega kombinata ZASAVJE Sevnica, gostoljubje pa uživajo v teh prostorih tudi trgovska podjetja za svoje zaloge sadja. Med njimi sta predvsem DALMA Split in ZITNJAK Zagreb.

Hladilnico so gradili sedem mesecev. Celotna investicija velja 5.040.000 dinarjev. Druga etapa bo nekoliko cenejša, ker so bile osnovne stvari že zdaj upoštevane. Ko bodo obrodili vsi novi nasadi sadja, bodo morali hladilne prostore obvezno povečati. Pa tudi vedno več trgovskih organizacij bo iskal strogo za svoje blago.

J. T.

Kje je Dolenjska?

Na prihodnjem sestanku Kluba dolenjskih poslancev bodo med drugim razpravljali o tem, kako se dolenjsko območje vključuje v program srednjoročnega razvoja Slovenije. Poslanci bodo najprej ugotovili, koliko je glede tega doseženega po ustanovnem sestanku kluba, na katerem so bila sprejeta stališča. Ugotavljalci bodo tudi, kakšno mesto ima Dolenjska v programu srednjoročnega razvoja SRS.

Ne bodimo slabši!

Društvena kmetijska proizvodnja iz znanih vzrokov počasi nazaduje, v kmetijstvu pa vedno bolj gradimo na kooperaciji z zasebnim kmetom. Zmanjšani vpis v kmetijske šole kuže, da so v družbenem kmetijstvu že več ali manj obupali tudi v svoji katarski politiki.

Zasebni kmet se bo lahko na svoji zemlji uspešno lovela sodobne kooperativno primerno izobraženosti z drugo samoučno, če Najlepša priložnost za strokovno izpopolnitve mu na našem območju ponuja zimska šola za kmetovalce, ki uspešno deluje na KSS Grm že tri leta, ja tu dve zimi, pridobijo

V izobraževanju, ki traktorovalci znanje v vseh strokah kmetijstva, ki so značilne za Dolenjsko. Spodnje Posavje in Belo krajino. KSS Grm je ob-

javila razpis za to solo v prejšnji številki. Vsem, ki se za to zimsko solo odločijo, pa je v veliko pomembnejši tudi kvalifikacija traktorista, ki jo pridobi. Po zasebnih kmetijah je vedno več kmetijskih strojev, zato takšno znanje res ne more biti odveč.

Zanimanje za to vrsto kmetijskega solanja resnično obstaja drugod po Sloveniji. Kmetijska srednja šola Grm odpira oddelke takšnih zimskih šol po drugih krajev Slovenije. Tuji na našem območju ostaja kmečka mladina doma na kmetijah in se v nem za sodobno kmetijstvo. Upamo, da ne bo zamudila lepe priložnosti za strokovno izpopolnitve in da ne bo dopustila, da homo slabši od drugih!

M. JAKOPEC

Le Trebnje in Novo mesto

Le občini Trebnje in Novo mesto sta podpisali pogodbo izdelavi srednjoročnega programa razvoja Dolenjske in Spodnje Posavje. Tak odnos drugih občin zmanjšuje prizadevanja, da bi to območje dobilo v merilu republike pravo mesto, so ugotovili na petkovih razprtjih sejih izvršnega odbora občinske konference SZDL v Trebnjem. Predlagali so, naj bi o teh zadevah ponovno govorili na sestanku dolenjskega kluba poslancev, drugim občinskim konferencam SZDL pa so sklenili poslati pismo, v katerem jih bodo pozvali, naj v občini ne odklonijo podpisa pogodbe.

Frutella

Sejmista

Cene so ostale iste

4. oktobra je bilo na novomeškem sejmu naprodaj 619 prašičkov in 127 glav govedi. Skoro vsi puiški so šli v denar, saj so jih prodali kar 512, v promet pa je šlo tudi 66 goved. Kupci so bili tokrat predvsem iz domačih občin. Cene so ostale iste kot na zadnjem sejmu: manjši prašički so veljali 120 do 190 din, večji prašički 200 do 400 din, voli 5.60 do 6.40 din kilogram, krave 3 do 5 din kilogram, mlada živila 5 do 6.50 kilogram.

Na sejmu v Brežicah

4. oktobra sta bila na brežiškem sejmu naprodaj 602 prašička, prodali pa so jih 461. Manjši so veljali 10 din kg, večji pa največ 6 din kg.

S PEČMI ACEC, POTEZ, FENIX, KI JIH
IZDELUJE PO LICENCI »STANDARD«

Informacije in prodaja: Predstavnštvo »STANDARD«, Ljubljana, Poljanska 6, telefon: 313-003
EP »Gospodarski vestnik«

KAKO MALO JE TREBA SRCA! KAKO MALO JE TREBA SRCA!

KAJ JE BILO s slepim Martinom, z Jožičinim pismom in s teto s kovčkom?

Ljudje v preveliki vnemi, da bi dosegli čimveč, pozabljajo na nekatero čednosti, ki so jih imeli stari ljudje zapisane v »zlati knjigi«. Opozorimo naj nanje: tovarištvo, nesobičnost, poštenost, pozornost... Vsak dan bolj ugotavljamo, da hiter življenjski utrip prevzema ljudi in jih neopazno zapleta v neizprosnitvino, ki nas neusmiljeno melje.

Ni naš namen ugotavljati, kakšni smo ljudje danes, vendar pa smo

izbrali tri resnične življenjske zgodbe, s katerimi bomo opozorili na nekatere dobre oziroma slabe človekove lastnosti.

■ Na prehodih za pešce (zebra) v Novem mestu smo ugotavljali človekovo srčno kulturo. Zato smo k sodelovanju povabilo slepega MARTINA ŽURO iz Sevnega pod Trško goro.

■ Na novomeških ulicah je neko jutro v ajenka JOŽICA izgubila

pet plavih neodposlanih ovojnici (za poštene in nepoštene najditele) s pretresljivo vsebino. Pisanje je bilo takšno, da bi vsakega najditele moralno dregniti v srce. Na pisma je čakala osamela starca ženička v Suhem krajini.

■ Po cesti med Sotesko in Dvrom je hodila MLAJSJA ŽENSKA S 3-LETNO HČERKICO in kovčkom ter čakala, koliko voznikov osebnih vozil ji bo pomagalo.

Slepemu Martinu smo pripravljeni pomagati

Novo mesto, sreda, 24. septembra, od 9. do 11. ure

Dan je bil sončen. Sonce je zvedavo kukalo skozi meglene krpe, ki so se vlekle nad Dolenjsko. Živahnno je bilo. Vse drugade kot ob melenih in deževnih jesenskih dnevih.

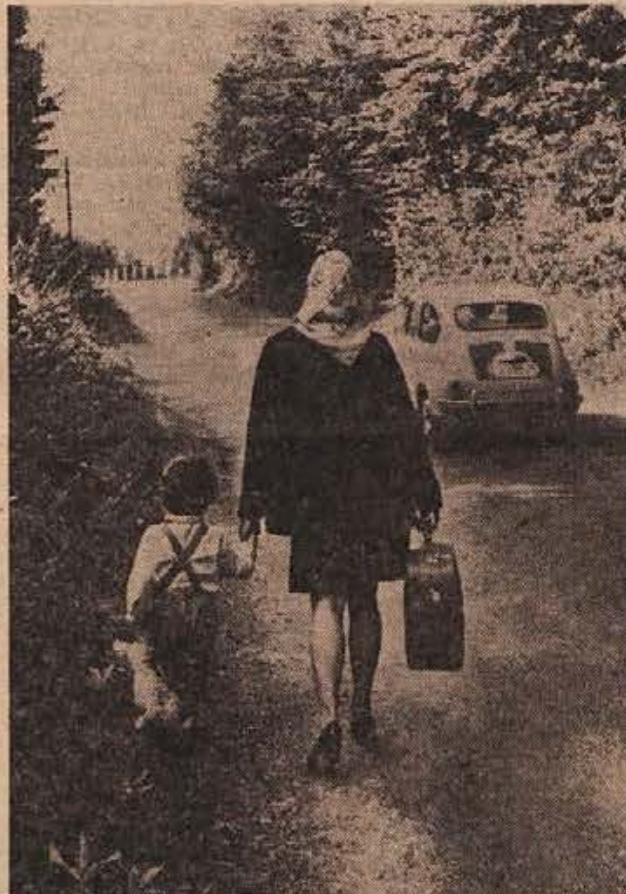
S slepim Martinom sva se postavila pred prehod za pešce na koncu novomeškega mosta. Ko sem stopil na drugo stran ceste v zasedo, se je moj sodelavec postavil tako, da je s svojo belo palico in z nogo opozarjal mimoidoče, da želi čez cesto. Kmalu je pristopil starejši možakar in povprašal Martina: »Želite prek ceste?« Ta mu je prikinal in ponudil levo roko. Kmalu sta bila oba na moji strani ceste. Ko sem ga prepeljal spet na nasprotno stran, ni dolgo čakal. Kmalu je prišla starejša ženska, potem mlajša, nato spet moški

in celo otroci so se ponudili za spremiščevalce.

Ko je Martina spremila čez cesto kratkokrila deklica, sem stopil k njej in jo povprašal po imenu. Bila je učenka Metka Jelovčan, ki je že večkrat peljala slepega varno čez prehod. Oba sva se ji za pozornost zahvalila in že je odskakljala proti mestu.

Prvi uspeh je bil razveseljiv. Nato sva srečo preizkusila še na drugi strani mosta; tudi tu je bilo vse v najlepšem redu. Nič slabše ni bilo na Glavnem trgu.

Ljudje so bili razen redkih izjem pripravljeni pomagati prizadetemu človeku. V glavnem so se starejši hitreje zmenili za slepega; miade so znašala nevidna krila, tako da niti niso preveč obračali glav. V naglici pa je kaj možno spregledati na pomoč čakajočega človeka.

Počakaj! Kam se ti tako mudi?

Tete s kovčkom in otrokom ne vidimo

Petak, 26. septembra od 13.30 do 14.30 ure

Po cesti je šla ženska 30-ih let s težkim kovčkom v desni roki, z levo pa je držala 3-letno hčerkico. Mala Marjančica je pod pazduho nesla psička Uhljača. Težko so hodili po strimi in razgreti cesti med Sotesko in Dvrom, ki je nikakor neće biti konca. Na cesti sta bili zato, da bi z njuno pomočjo ugotovili tiste »dobre duše« iz vrst voznikov osebnih vozil, ki se bodo usmili matere in otroka.

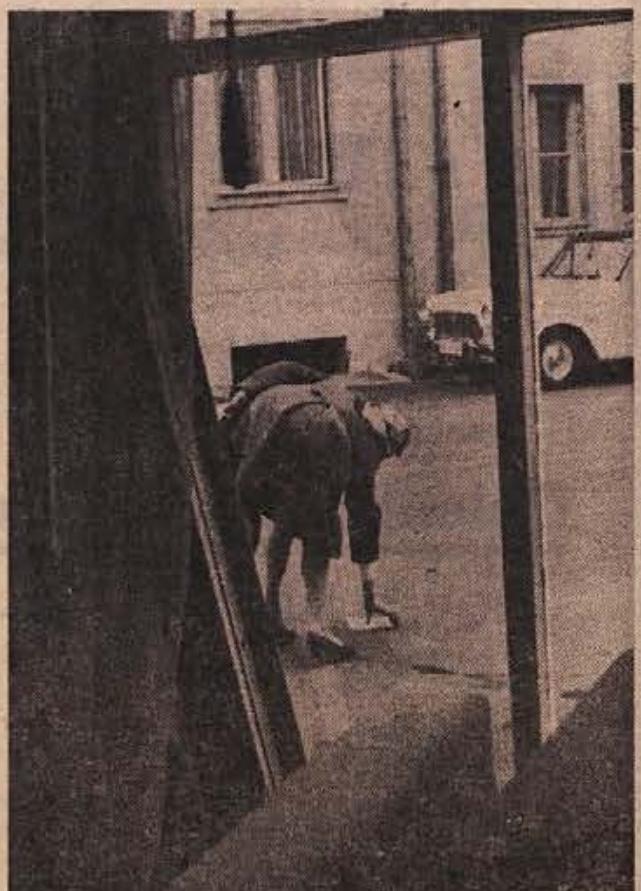
Cakali smo, da se nas je že loteval upravičen nemir. Avtomobili z raznimi obtežitvami so drveli mimo nas, kot da so na dirki. Popolnini hotel nihče videti! Nekateri so vendar z zvočnimi signalni pozdravili naša pešča, ki sta se odločila pomagati človeku v stiski.

Bilžala se je že debela ura čakanja. Nebo se je zjasnilo.

Pripeljala je bela Škoda NM 529x; voznik je močno zavri in ustavljal. Povprašal je naši potniki, kam sta namejeni, in ju povabil, naj predsteta. Seveda sta ženski ponavili vlijudno odklonili. Zahvalili sta se za prijaznost in čakali na novega dobrotnika. Kmalu nato se je ustavljal še beli AMI LJ 653-5x in ponudil uslužbo. Ko sta odslovili se tegu ustrežljivega voznika, ni smo čakali več.

V uri čakanja je mimo obe ženski peljalo 29 osebnih vozil! Polovica od vseh je bila takih, da bi lahko vzela potnike, seveda če bi hotela, bili pa sta med njimi samo dve svetli izjemi.

Niti nimamo namena očitati kaj tistim, ki bi lahko ustavili, pa niso, pohvalimo pa lahko tista dva naša znanca, ki sta se odločila pomagati človeku v stiski.

Kaj mislite, je Neža Berkopec prejela tole pismo?

Stara mama je razočarana

Novo mesto, petek, 26. septembra, od 8. do 9. ure

Pozabljiva in malce raztrrena vajenka Jožica je napisala svoji dobrini osamljeni starci mami pisemce naslednje vsebine:

■ Najprej sprejmi lep pozdrav od twoje hvalne varvanke. To pismo, ki ti ga pošiljam danes, sem z velikim veseljem oddala na poslošto. V njem ti namreč pošiljam 1000 din, ki sem jih prihranila od moje prve skromne vajenske nagrade.

Upam, da te bom s tem razveselila. Kupi si za ta denar sladkor in še kaj nujno potrebrega, saj veš, kako teško nama je bilo, ko sva morali tako varčevati. Zdaj, ko dobim že kakšen dinar, upam, da nama bo bolje. Kaj ne misliš tudi ti tako, babica?

Vem, da ti s tem denarjem ne bom ne vem kako pomagala, vendar upam, da boš lahko kupila 2 kg sladkorja in pila nekoliko bolj sladko kavo. Ostali denar pa porabi za kavo, da boš imela nekoliko priboljška.

Spomniš se, kako težko živiva, ta moj prvi zasluzek mi pa vlija upanje, da bova tudi midve lahko kmalu bolje živel.

Domov bom kmalu prisla, saj vem, da sama težko delas. Rada bi ti pomagala!

Kako je s Pikijem, me še pogresa? Meni je dolgas po njem, saj veš, kako sva se razumela. Če bo še kakšen dinar ostal, mu kaj kupi, da se bo spomnil Jožice in bo še rajšči čuvati našin dom.

Zal pa pisma v plavih ovojnicih niso prišla na naslov Neže Berkopec v Zalisec pri Žužemberku. Jožica jih je izgubila. Obiezala so na astaltu. Vendar so se ljudje povzvali, jih pobrali, niso bila izgubljena. Takšnih pisem je ta dan ležalo na novomeških ulicah pet.

■ Prvo pismo je Jožica iz

gubila pri živilskem trgu. Kmalu ga je pobrala ženska iz skupine precej glasnih obiskovalk novomeškega živilskega trga...

■ Drugo pismo je nekaj trenutev zatem obležalo pred skladisčem Tobaka. Vzel ga je delavec, ki ga je nekaj časa ogledoval, potem pa začaknil za vrata parkiranega kombija. Cež 3 minute sem se vrnil, pisma ni bilo več...

■ Tretje je obležalo pred poslopjem socialnega zavarovanja. Tega je pobrala mlajša, edino oblecena ženska prijetnej zunanjosti...

■ Četrto je pri Košakovih gostilni dvignil mlajši moški; dolgo ga je ogledoval, nato pa spravil v žep...

■ Peto neodpostano pismo je padlo na tla pri zavarovalnici SAVA. Usmilila se ga je starejša ženska, ki ga je začudena prematvala iz roke v roko, nato pa ga je spravila v torbico...

Naslednji dan, v soboto, je izmisljena »starca mainas« prejela prva tri pisma, vsa na daljnja čakanja pa so bila brezuspešna. Ko je odpriala ovojnico, je presenečena ugotovila, da sta dve nedotaknjeni: na pismo je bil namreč pritet tudi desetak. Iz tretjega, ki ga je pobral (saj ve kdo!), si je srečni najditev sam zaračunal delo za lepljenje ovojnici s priloženim denarjem.

Starca mama ne bo več čakala na pismo in denar. Najditev naj oboje obdrži za spomin!

Komentar ob preverjanju človekovega poštovanja ni potreben. Ko so ljudje zagledali denar, so pozabili na človečnost. Pohlep je bil močnejši kot trezna presoja. Seveda je starca mama razočarana, verjetno pa bo zdaj še kdo drug...

Obema poštenima najditevema pa naj velja naša iskrena zahvala!

SLAVKO DOKL.

Hvala, Metka!

To stran ste napisali sam! – To stran ste napisali sam! – To stran ste napisali sam!

VEČ KOT PETDESET LET

Gorenjska

JEDILNA COKOL

vodiv
kvaliteti!

ALI NAMERAVATE KUPITI NOV AVTO?

- Naša poslovalnica v Krškem vam nudi vozila ZASTAVA – FIAT
- Vozilo lahko prevzamete v poslovalnici Krško
- V poslovalnici si lahko kupite še potrebno avtoopremo in tudi vse nadomestne dele
- Servisne preglede in vzdrževanje vašega vozila poverite našemu sodobno urejennemu avtoservisu nasproti naše trgovske poslovalnice
- V naši poslovalnici dobite tudi vse potrebne informacije o navabi vozil CITROËN – TOMOS in NSU – PRETIS
- Priporočata se poslovalnica in avtoservis

slovenija avto

KRŠKO

SKUPNI
REKLAMNI
PROGRAM

SRP

ŽANJE
USPEHE

UČINKOVITA IN NAJCENEJŠA
SKUPNA REKLAMA
V PETIH ČASOPISIH IN DESETIH
LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJAH

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE
NAROČAJTE REKLAMNE STORITVE PRI
ZDRUŽENJU POKRAJINSKIH ČASNIKOV
IN LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJ SRS
CELJE, GREGORČICEVA 5 – TEL. 20-09

SRP

Upokojenci „ISKRE“ nismo pozabljeni

Tovarš urednik!

Upokojenci zdržanega podjetja ISKRE – tovarne elementov nismo pozabljeni. Vsako leto se srečamo, zdaj v enem, zdaj v drugem kraju, kjer nas tovarna pogosti, obdaruje s po 10.000 starih dinarjev in pelje na izlet. Sam sem bil upokojen leta 1966 in sem se to leto privč udeležil srečanja z župljanskimi in žužemberškimi upokojenci.

Pre srečanja, ki sem se ga udeležil, je bilo v Sentjerneju. Najprej smo se v novi obralni menzi dobro podprtli, nato pa smo se z avtobusom odpeljali v Konstanjico. Prisluhnil smo razlagi, kako je bilo tam v starih časih, in si ogledali Formo vivo. V gradu so nas pogostili s cvičkom. Obiskali smo tudi Podbočje. Ko smo se vrnili, so nam v sentjernejski tovarni pokazali, kje in kakšne izdelke izdelujejo. Srečanje smo končali z veselim rajanjem.

Leta 1967 smo se zbrali pred ljubljansko METALKO. Z avtobusom smo se odpeljali na Bled in v Bohinj, odpravili pa smo se tudi k izviru Savinje. Bilo je nepošitno lepo. Po izletu nas je

na Bledu čakala pogostitev. Sentjernejski upokojenci smo se domov grede ustavili še na Otočcu.

Lani smo imeli srečanje na Titov rojstni dan. Povabiljeni smo bili v Portorož. Spet smo se zbrali v Ljubljani in se z avtobusi odpeljali na morje. Ogledali smo si место in morje. Pri kosilu smo postušali lep govor, veliko veselje vseh pa so nam spet dali po 10 starih tisočakov.

S pesmijo smo se vrnili v Ljubljano in se že veselili naslednjega srečanja.

Le-to je bilo letos. Iz Ljubljane smo se odpeljali v Logarsko dolino, namenjeni pa smo bili v plaušinski dom. Med vožnjo smo gledali zdaj na desno in zdaj na levo stran, tako nam je bila pokrajina všeč, upokojenci iz Sentjerneje pa smo to pokrajino primerjali z Dolenjsko. V Sentpetru pri Celju smo se ustavili in se najedli, nato pa si ogledali stare zgodovinske in druge znamenitosti. Pot je vodila dalje in že smo se peljali proti izviru Savinje. Spet smo občudovali reko na izviru in znaten dolino Savinje, ob povratku nas je čakalo kosilo in kuverte z darili (spet po 10.000

starih dinarjev). Bilo je vsega dovolj, tako da smo ob glasbi še sproščeno zapeli. Prek Kamnika smo se vrnili v Ljubljano. Ob slovesu smo si zaželeti prijateljsko srušnje prihodnje leto.

Za vse izlete se v imenu vseh zahvaljujem Tovarni elementov Ljubljana, njeni sindikalni organizaciji, soferji, tovaršicami, ki nas je vedala, in vsem, ki so nam na teh izletih stregli.

JANEZ ZOFIC
Volčkova vas 16
Sentjernej

Pomagajmo Jožetu!

Prizadela me je usoda 21. letnega Jožeta Okorna iz Drage pri Sentrupertu. Klikokrat sva se srečevala, ko je hitel na delo v tovarno Kemoopremo v Trebnje, zdaj pa je v Zavodu za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani prikljenjen na invalidski potiček brez upanja, da bi okrevl.

Zgodilo se je pred dobrim letom dni Jože je zbolel in bil operiran, vendar mu zdravju niso mogli več vrniti. Podjetje Kemooprema in delavci, s katerimi je delal, so mu pomagali in zbrali prek 5000 dinarjev za nakup in validskega avtomobila, kar pa še zdaleč ne zadostuje.

Spominjam se, da je prav vodil list že organiziral več dobrodelnih akcij, ki so naleteli na neverjetno velik odziv, zato sem pomisil, da bi morda, zbiral denarno pomoč tudi za tega mladega fant, ki mu je bolezni tako neumisljeno prekrizala življenjske načrte.

Anton Komar
Ljubljana

Negotovost vikend naselja

V Selcah pri Crikvenici, kjer traja sezona kopanja od konca aprila do sredine oktobra, je prijetno vikend naselje, katerega uprava je v okoli 100 km oddaljenem Kočevju.

Naselje so pred približno desetimi leti zgradila podjetja lesne stroke KGP Kočevje, GG Višnica, SLOVENIJA LES Ljubljana, KOPITARNA Stavno mirazrvo Ljubljana in ELAN Begunje; nato pa so postavila tu svoje vikend hišice še nekatera druga, kot TEKSTILANA Kočevje, Vinarska zadruga Ormož itd.

V vikend naselju je bivanje prijetno, posebno izven glavne sezone, ko ni prvočvorje. Vsak dopustnik si tu res lahko dobi novih moči za delo. Zal pa se spet širi vest, da bo selška občina zagleda prostor, na katerem sta vikend naselje in camp, ter zgradila tu hotel. To bi bila za naše delovne ljudi neprečenljiva škoda, saj bi jih hilo mnogo prikrajšanih za prijeten in cenen dopust.

STANKO SKODA
LJUBLJANA

»Mojster« iz Šentruperta

V našem listu večkrat je remo pojavale ali pritočile nad ravnjanjem posameznikov ali delovnih kolektivov, zato bi radi nekoliko pograljali šentrupertskega mojstra, ki je poseben smojster v tehtanju mesa. Ko streže kupcem, tako hitro vrže na tehtnico in vzame z nje, da sploh ni mogoče prenerjati, da je meso res tako težko, kot zanima mesar. Bili so tudi primeri, da je kupec zahteval zmelo meso, vendar je dobil odgovor, da se ne izplača za vsakogor poseben vrtečti in pomivati posode. Pogosto se tudi dogaja, da samovoljno odloča, koliko mesabo kdo kupil: naročiš ga pol kilograma, odreže pa ga za 7 ali 8 dinarjev, ne da bi potem del odrezal in zaračunal natanko toliko, kot je kdo naročil.

Upamo, da bo ta naš prispevek dosegel svoj namen.

Prizadeti odjemalcji
iz Sentruperta

Zakaj tako?

Na cestah vidimo vsako leto isto sliko: dijaki hitro v solo in domov, toda večini izmed njih je pločnik deveta brig. Avtomobili pa naj trobijo, se umikajo in vozijo v stalomu, da ne podro lahkotinselnice.

Ali res ne zadeže nobeno opozorilo Ljudske milice in Solskega vodstva? Bo šele smrtna nesreča napravila red?

Odkrili so spomenik Savu Kladniku

2. oktober je postal spominski dan osnovne šole v Sevnici. Letos so prav na ta dan odkrili spomenik junaku Savu Kladniku. Slovenske proslave so se udeležili tudi pionirji in cicibani. V spomin na pogumnega sevnškega mladiča nosi sevnška osnovna šola njegovo ime. Savo Kladnik je bil zaveden Slovenec, ki je tajno delal za OF. Nemci so ga 27. septembra 1942 ujeli in zaprli in ga v Mariboru obsočili na smrt. 2. oktober 1942 so ga ustrelili skupaj s 142 žrtvami, pokopali pa so ga v austrijskem Gradcu.

MOJCA ZAGORC,
dop. krošek
osn. šole Sevnica

Mladini premalo zaupamo

Mladinska organizacija v Podpreski je priredila 13. septembra veselico. Na njej je prvič nastopil novi narodno-zabavni ansambel domačih fantov. Ze na začetku svojega ustvarjalnega dela so pokazali lep uspeh in zelim jim, da bi bili uspešni tudi v bodoči.

Mladina je pričakovala, da bodo novi ansambel pozdravili tudi starejši ljudje, ki so sami pogosto izražali zelenje, naj bi na odru zaigrali domači fantje. Vse pa kaže, da želje starejših niso bile iskrene, saj jih na prireditvi ni bil. Vendar to ni prvič, da starejših ni na priveditev mladine.

Zal mi je, da tako malo zaupamo mladini in njeni sposobnosti!

J. T. Loški potok

Katja Udir je dobra varuhinja in vzgojiteljica dvema svojima in sedmim tujim otrokom. Ko smo se fotografirali, so hoteli biti prav vsi v njeni bližini. Enega izmed njenih stalnih varovancev to dopoldne ni bilo »v službi«. (Foto: M. Padovan)

Katja ima dovolj ljubezni za devet prisrčnih otrok

Ko sem tisto dopoldne potrala pri Udirjovih na mestnih njejih v Novem mestu, je v stanovanju vršalo kot v panju. Otroci, 9 po številu, so naravnod sprijiali po sobi, gibanje ročice so segale po pisanih igračah, mali stanovalci so odpirali vrata in razstivali svoj veseli smeh.

26-letna Katja Udir, izdejna pletilja, zvez na gospodinjski, je zbrala okoli sebe devet otrok. Sedem je najboljša steta, 4-letni Karmen in 2-letnemu Petru pa mama.

Pri Udirjovih je eden izmed številnih novomeških zasebnih vrtcev. Morda je celo eden najboljših te vrste. Mnogi znajujojo z glasmi in trdijo, da takih vrtcev ne bi smelo biti. Ce pa je otro-

Govorili bodo o mladinskem prestopništvu

Center za socialno delo v Novem mestu je doslej bravnaval 325 prestopkov mladincov iz novomeške občine. Stevilo mladinskih prestopnikov zadnja leta ne narašča, prestopki pa so zaskrbljajoči in jih kaže podrobnejše obravnavati, če jih hočemo zajeziti. Prav zato je občinska konferenca ZMS organizirala posvet, na katerem bodo socialni delavci, sodniki in vsi tisti, ki se ukvarjajo z mladinskimi prestopniki, načneje obravnavali ta problem. Posvetovanje bo 13. oktobra v Novem mestu.

Skocjan: nova šola bo nad sejmiščem

Pred kratkim je občinska komisija v Skocjani izbrala nad sejmiščem prostor, kjer bo stala nova šola. S to lokacijo so soglašali tudi krajevni predstavniki. Po načrtu bi morali šolo začeti graditi prihodnje leto. Na dogodek so se začeli pripravljati tudi prebivalci. Fred meseci so ustanovili gradbeni odbor in mu dali nalogu zbirati les in gradbeni material. Kot povedo, odbor ni delal v spletnem zadovoljstvu, pa tudi bera prispevkov ni bila bogata. Menijo, da jo bo potrebno ponoviti.

Oglasujte v Del. listu!

Sko varstvo tako neurejeno, kot je prav zdaj v Novem mestu, potem je prava sreča, da so na svetu take steče, ki so prioritivne daleti ljubezen tudi tujim otrokom, kadar njihovi sarševi ni doma.

Katja se je najprej odločila, da bo poleg dveh svojih pasila še na enega ali dva tretja otroka. Potem pa so ženske prihajale, prosile so, rotile in jokale, ker niso vedele, pri kom naj pustijo otroka, kadar so zaposlene. Jemala jih je kar po vrsti in zdaj so pri njej: Mitja, Uros, Dušan, Miran, Mario, Andrejček in Mirjana. Mate je se vedno prihajale, toda stanovanje je postalo pretežno za toliko majhnih stanovalcev.

Ko sem vstopila pri Udirjovih, sem zmotila najlepši del dopoldneva. Najmlajši so sedeli v Katjinem naročju, majhni in nekoliko večji varovanci so celo preveč popustljive, seveda v skodo otrok. Marsikate manjka pedagoško znanje in odločnost, zato ni čudno, da so otroci, ki so v zasebnem varstvu, pozneje, ko se vključijo v družbo svojih vrstnikov, dostikrat sebični, zahtevni in trdasti. Seveda pri vseh ni tako. Je nekaj stetu (tako jim pravijo varovanci), ki otroke dobro vzgajajo, prav tako dobro, kot bi jih vzgajali starši.

Gledala sem te zadovoljne, srečne otroke pri oblini matici. Samo pri sebi sem morala zanikati vse tiste trditve, da so ženske-varuhinje predvsem preračunljive in da jim je samo za denar. Katja prav gotovo ni ena izmed njih. Mislim celo, da ji od tistih 250 din. kolikor dobri od vsakega varovanca, ne ostane prveč. Otroci, ki jih ona čuva, prav gotovo ne pomajajo lakote in ne enolične hrane.

Sedeli so zbrani okoli mize; tisti, ki jih je treba hrani, in oni, ki že znajo sami držati žlico. Posodice prednjimi so se neglo praznine. Samo Karmen je držala žlico pokonci, z razprtimi očmi je razmisljala in potem glasno spraševala:

»Mama, kdaj je kit?«

»Velika riba,« pravi njena mamica in se ne da zmotiti. »Je,« ji pravi.

Toda Karmen sprušuje naprej:

»Ali je tako velika riba, da je ističko pojedia tudi Popeta in čoln?«

»Je,« je njena mamica glasnejša.

»Saj je,« zaredi Karmen, stotka se vedno mi nisi povzdela, kažeš je kit.«

Ob 11. uri so otroci postavljeni in Katja jih je od-

našala v posteljo. Preden so zlezli v spanje srajčke, je vsakoga stisnila v svoje topo naročje in ga pobozala. Karmen, ki je že prava malo gospodinja, je pospravila vso njihova oblačila in potem se sama zlezla na kavč. Kjer je kmalu zaspala. Čez 10 minut je bila v stanovanju popolna tišina.

V novomeških varstvenih ustanovah je 182 varovancev. Prav toliko otrok, ce ne še več, jih čaka na spremem. Ni čudno, ce so kar čez noč zrasli v Novem mestu številni zasebni vrtci.

Zenske, ki pazijo enega ali več tujih otrok, so ponavadi srčno dobre ženske, pri vzgoji varovancev so celo preveč popustljive, seveda v skodo otrok. Marsikate manjka pedagoško znanje in odločnost, zato ni čudno, da so otroci, ki so v zasebnem varstvu, pozneje, ko se vključijo v družbo svojih vrstnikov, dostikrat sebični, zahtevni in trdasti. Seveda pri vseh ni tako. Je nekaj stetu (tako jim pravijo varovanci), ki otroke dobro vzgajajo, prav tako dobro, kot bi jih vzgajali starši.

Ker je otroško varstvo v Novem mestu in drugje zelo neurejeno, so zasebni vrtci najboljša rešitev. Ce pa vzgoja otrok, ki te vrtce obiskujejo, ne bo taka, kot bi morala biti, je to naša krivda. Otroci bodo vzgojeni tako, kakor jih bomo vzgojili...«

»Otroke sem imela že od nekdaj zelo rado,« mi je pripovedovala Katja. Ko sem bila dekle, sem pestovala sosegove, posmeje svoje. Zdaj jih imam devet. Včasih sem bolj občutljiva, bolj razdražljiva in se jezim namre. Kad pa se drobni otroški prestiči dotaknejo mojih líc, se mi zdi, da se me je dotaknil sončni trek, zato zgigne in vse je spot svetlo.«

»Ce že nimajo vrtcev, potem je dobro, da imajo načrni otroci vsaj tako dobre stete, kakorša je Katja Udir in se katena.«

MARIJA PADOVAN

LAHKO BI BILO TUDI BOLJE!

Tretje mesto za športnike KRKE

Sportniki novomeške »KRKE« so na III. športnih igrah delavcev farmacevtske industrije v Leskovcu zasedli tretje mesto - Odbojkarice so bile prve, igralci namiznega tenisa in strelič pa tretji

Od 19. do 21. septembra so bile v Leskovcu v Srbiji tretje športne igre delavcev farmacevtske industrije Jugoslavije. Med šestimi ekipami sta bila nastopala tudi slovenska predstavnica, novomeška »KRKE« in ljubljanski

■ ROKOMET — moški: 1. Zdravje (Leskovac) 6 točk, 2. Galenika (Beograd) 4, 3. KRKA (Keber, Simčič, Jarc, Kapelan, Rožič, Aš, Šepčev, Lenardič, Henčić in More) 2 in 4. LEK (Lj.) 0 točk. Galenika — KRKA 11:9, KRKA —

KA — Bosnalijek 2:2, KRKA — Galenika 4:3, KRKA — LEK 1:3, KRKA — Zdravje 2:3,1,5.

■ MALL NOGOMET — moški: 1. Galenika 10, 2. Zdravje 8, 3. Bosnalijek 6, 4. Alkaloid 4, 5. KRKA (Bukša, Keber, Klemencič, Rožič, Kovč, Maček, Mora, Božović, Srovin, Gregorčič, Hercog) 2, 6. LEK 0 točk.

■ NAMIZNI TENIS — moški: 1. Galenika 8, 2. KRKA (Simčič, Zabkar) 6, 3. Zdravje 4, 4. LEK 2, 5. Alkaloid 0 točk. KRKA — LEK 3:1, Galenika — KRKA 3:0, KRKA

■ ZORAN JANKOVIC, državni predstavnik v vaterpolu in pokrovitelj tega tekmovanja, je dal naslednjo izjavo:

»Zadovoljen sem s te olimpijadi v mestu, ki je bila močična v kvalitetu. Preseča me izredno slah odnos ljudi in radija do prireditve, ki bi zaščitila vetro pozornost. Posebno ker vemo, da večkrat manj pomembni športni dogodki dobijo večji poudarek.«

Kaj pokrovitelj želim, da ta športna manifestacija utrije veki med zaposlenimi v farmacevtski industriji Jugoslavije.

Sportniki »KRKE« so se na povratku iz Leskovca ustavili v Beogradu in se slikali pri spomeniku na Avali. (Foto: M. Gregorčič)

■ LEK: V koncu konkurenčnega nastopa jochiški ekip so tekmovalci »KRKE« zasedli tretje mesto, dejavrs bi višje mesto ne bilo prevečlo presečenje! Nekateri odlični športniki so ostali doma in tako omogočili nasprotnikom, da so osvojili boljša mesta. Največji uspeh dosegla odbijktrice, ki so zasedle prvo mesto. Drugo mesto pa so v dolj zahtevni konkurenčni sevižji igralci namiznega tenisa (moški in ženske). Posebej lahko pojavljam odlčno igro Peira Simčiča in Egona Zabkarja, ki sta mudila precej odpora favorizirani Galeniki. Dobro so se odrezali tudi streliči z drugim mestom.

Organizacija tekmovanja je bila solidna.

Igralci namiznega tenisa EGON ZARKAR in PETER SIMČIČ (ob levi proti desni) sta se odlično odrezala, zasedla sta drugo mesto. (Foto: M. Gregorčič).

■ KRKA — LEK 6:4, Zdravje — KRKA 11:9, Zdravje — KRKA 16:10, ženske: 1. Zdravje 5, 2. Galenika, 3. KRKA (Fakin, Jaketič, Kokar, okof, Lijen, Tratar, Ilčič, Černagi, Peskar, Radej in Rogelj) 2, 4. LEK 0 točk. Galenika — KRKA 7:5,

■ STRELJANJE — moški: 1. Galenika 607 krogov, 2. KRKA (Berlan, Mora, Srovin, Henčić) 578, 3. LEK 540, 4. Bosnalijek 493, 5. Alkaloid 474, 6. Zdravje 465, ženske:

■ ODBOJKA (moški): 1. Galenika 10, 2. Zdravje 8, 3. LEK 6, 4. Alkaloid (Škopje) 6, 5. KRKA (Erzen, Aš, Jarc, Moro, Smalec, Lenardič, Bočvar, Klemencič, Smalec) 2, 6. Bosnalijek (Sarajevo) 0 točk. KRKA — Alkaloid 0:2, KRKA — Bosnalijek 2:0, KRKA — Galenika 1:2, KRKA — LEK 0:2, KRKA — Zdravje 0:2, ženske: 1. KRKA (Kokar, Sule, Tratar, Sajevic, Ljican, Skof, Fakin) 6, 2. Galenika 2, 3. Zdravje 2, 4. LEK 2, KRKA — Galenika 2:1, KRKA — LEK 2:0, KRKA — Zdravje 2:0.

■ SAH — moški: 1. Alkaloid 14:5, 2. Galenika 14, 3. LEK 11, 4. Zdravje 8:5, 5. KRKA (Bočvar, Klemencič, Maček, Erzen, Mora, Gregorčič) 7, 6. Bosnalijek 5 točk. KRKA — Alkaloid 0:0:3:5, KRKA —

■ KONONI VRSTNI RED — moški: 1. Galenika 31 točk, 2. Zdravje 21, 3. KRKA 17, 4. LEK 18, 5. Alkaloid 16, 6. Bosnalijek 9 točk. Ženske: 1. Galenika 15, 2. KRKA 10, 3. Zdravje 9, 4. LEK 8, 5. Bosnalijek 3.

■ SKUPNA UVRSITITEV R-KIP: 1. Galenika 46 točk, 2. Zdravje 30, 3. KRKA 27, 4. LEK 24, 5. Alkaloid 15, 6. Bosnalijek 12 točk.

Za tisk pripravil: S. DOKL

AS je pristreljala v Leskovcu 126 krogov in je bila med najboljšimi na tem tekmovanju. (Foto: M. Gregorčič).

25 let prve slovenske kmetijske zadruge

8. oktobra je minilo 25 let, kar je bila na osvobojenem ozemlju ustanovljena kmetijska zadruga Črnomelj — Pri ustanovitvi je bil zraven Etbin Černe, ki si je vestno zapisoval vse dogodke

Tovarš Černe je danes upokojenec v Črnomelju. V mestu ni človeka, ki bi razmerni v zadrugi za nekaj let nazaj tako dobro poznal ko on, saj je sodeloval pri organizaciji slovenskega zadružništva še med vojno, kasneje pa je bil več let tudi direktor kmetijske zadruge Črnomelj.

Ko sem ga vprašala, če se spominja, v kakšnih okoliščinah je bila 8. oktobra 1944 na osvobojenem ozemlju ustanovljena črnomeljska zadruga, ni njo odgovoril. Prinesel mi je natipkano građivo. Vsa medvojna leta in tudi kasneje je skrbno beležil dogodke, ki se nanašajo na kmetia in zadrugo. V građivu tovarša Črneta med drugim piše:

— Zaradi sovražnikove blokade ni bilo mogoče nabaviti blaga v zimi 1943/44. Spomladi so se razmore male uredile. Dobili smo stike s Hrvasko in Primorsko. Zadržna trgovina se je obnovila že julija 1944, ko je dobivala blago za potrebe NOV, baze in civilno prebivalstvo. Dne 30. julija 1944 je bil prvi redni občni zbor zadruge, ki je bil razmeroma dobro obiskan. Čeravno zadruga tedaj ni mogla skoraj nudititi, je bilo zanimanje za njeno delo precej veliko. Tako je bilo sklenjeno, naj se zadruga bori proti črni boravi in naj v trgovini uveljavlja bon OF kot plačilno sredstvo; naj nudi podporo oblasti in vojski pri posloju narodne osvoboditve; naj bo vino predmet zadržne trgovine; naj se pri zadrugi osnuje četelarski oddel in naj bo lesna trgovina po voj-

nji v zadružnih rokah. Drugi občni zbor zadruge je bil 8. oktobra 1944. Tako so bile določene smernice za nadaljnje delo. Zadruga je nato uredila naprave za stiskanje olja iz naravnega semena. Olje so uporabljali deloma kot živilo, deloma za izdelovanje zdravil. Delo je potekalo večinoma brezplačno. Člani so prispevali tudi drva, hrano za delavce in opravljali prevoze. Kmetijska zadruga za Belo krajino je že leta 1944 sprejela pravila, ki so upoštevala pridobitev NOB.

Ker se je zadružništvo razmeroma hitro širilo, je bilo treba vzgojiti zadružni kadar. Tako je bil novembra 1944 v Dobličah prvi zadružni tečaj, ki je trajal 14 dni.

Obširni zapiski tovarša Črneta so po vojni že večkrat prav prišli za razne zbornike, objave v listih in revijah. Tudi sodelavelci utiševanje so že brskali po njem. Veliko pa Etbin Černe še vedno ni nikjer zapisano. Dobro se spominja, kako se je za razvoj zadružništva zavzemal zlasti pokojni Boris Kidič in kako je energično posegal v vsako nepravilnost.

RIA RACER

Ob 6. uru zjutraj sta malčka v maminem spremstvu hitelo v vrtec. Toplo oblečena, da jima megla in mrzništa mogla do živega, in vedrih, kijub zgodnji uru nasmejanih ličk. 182 novomeških otrok hiti tako vsekodnevno v vrtec, prav toliko, če ne še več, pa jih čaka na sprejem. Ob tednu otroka, ki ga praznujemo od 6. do 12. oktobra, bi moral biti naš sklep, da je treba otrokom res zagotoviti ustrezno vzgojo, še bolj trdjen. Jutri bo prepozno, kajti današnji otroci bodo jutri že odrasli ljudje! (Foto: Marija Padovan)

Knjižnica bo dobila knjigoveznicico

Na leto morajo uvezati 700 knjig periodik

Periodični tisk daje Studijsku knjižnico Mirana Jarca v Novem mestu vezati knjigoveznicam v druge kraje, je ne za majhne denarje. Razen tega je treba čakati tudi pol leta in še vedno, da se vrnejo knjige s temi periodiki. Seveda so bračci zaračuni tega precej prikrasani, saj po podatkih knjižnice najraje segajo po periodikih.

Studijska knjižnica si je več let prizadevala, da bi dobila svojo knjigoveznicico, kaže, da se ji bo to letos tudi izpolnilo. Predvidoma bo knjigoveznicica postavljena in opremljena že kmalu, za to pa gre zasluga ugled-

I. Z.

nevu novomeškemu podjetju KRKA, ki ima samo bogato knjižnico in mu ni bilo težko razumeti tečaj Študijske knjižnice.

Knjigoveznicica bo opravljala naloge za Študijsko knjižnico — samo periodik ima že 700 knjig letno — ob tem pa bo vezala tudi knjige za knjižnico KRKE in za ljudske knjižnice v mestu in na podeželju, katerim je matična ustanova. V Novem mestu ni zdaj ustreznega knjigoveza, zato bo potreben dobiti strokovnjaka od drugod, hkrati pa preskrbeti zanj stanovanje.

I. Z.

Skrite stare lepote obnavljajo

V ribniški občini prizadenvno odkrivajo in obnavljajo stare kulturno zgodovinske spomenike — Pomaga jim Zavod za spomeniško varstvo — Obisk Nove Stifte, Maršičev in starega ortneškega gradu na Slemenih

Pred kratkim so si predstavniki Zavoda za spomeniško varstvo Ljubljana (direktor inženir arhitekt Oto Jugovec in umetnostni zgodovinar ter konzervator Milan Zelezničar) in občinska skupščina Ribnica ogledali nekatere zanimive objekte v ribniški občini, ki jih zavod že obnavlja ali pa bi jih bilo nujno treba čimprej obnoviti.

Ti objekti so pomembni tako v kulturno zgodovinskem kot tudi turističnem pogledu.

Cerkve v Nove Stifte, ki je bila dograjena leta 1671, je ne le republiškega, ampak svetovnega pomena. Njena arhitektura je nekaj izjemnega, posebno zanimive pa so tudi njeni rezbarije, plastike, slike in freske. Obnavljati so jo začeli leta 1967. Glavna dela bodo dokončana do proslave njenih 300 letnico.

Orteški grad, ki so ga gradili od 16. do 17. stoletja, je že 100 let razvalina. Na sredo pa je ohranjen njegov torus in načrt. Le nekoliko bolje je ohranjena graj-

ska kapela sv. Jurija (17. stoletje), ki je konstrukcijsko zelo zanimiva. Njene olnate podobe so shranjene v Narodnem muzeju, rezbarije pa v Pieterjih.

Cerkvica sv. Urha v Marsiču je bila zgrajena v 15. stoletju, nato pa večkrat predelan. V njej so odkrili in obnovili freske, ki jih je okoli leta 1500 naslikal neki vaški malar (verjetno »Meštar od Senja«). Na njih je prikazan pohod treh kraljev, angel Gabriel, ki duše vaga, in več drugih dogodkov.

Med njimi je, kot trdijo strokovnjaki, tudi prva zgodovinska zafrkanica; lisica, ki romi na božjo pot (z romarskim klobukom, s papeškim križem, popotno palico, z ročnim vencem in mahe), iz katere gleda glava ukradene in zadavljene kure).

Vse te in še nekatere dru-

ge kulturne zanimivosti so na

razmeroma majhnam prostoru in bi bile zato zelo privlačne za turiste. Zavod za spomeniško varstvo bo v kratkom izdelal program in za-

poredje obnovitvenih del,

predvsem za Orteški, ker je

drugo v glavnem obnovljeno.

Občinska skupščina in drugi

zainteresirani činitelji bodo

nato v okviru razpoložljivega

denarja postopoma obnavljati

objekte.

Ob zaključku naj povemo

le še, da je na tem območju

in v že naštetih zgodovinskih

objektih toliko zanimivosti,

da jih bomo skušali podrobneje prikazati v eni izmed

naslednjih številki Dolenskih

razgledov.

Kapela sv. Jurija pri ortneškem gradu (iz 17. stoletja) je precej poškodovana (podprt strop itd.), ker ni bilo denarja za nekaj kvadratnih metrov opeke. Ko je bila škoda že precejšnja, so kapelo le pokrili in zasčitili pred nadaljnijim propadanjem. Ime je dobila po sliki sv. Jurija, ki jo je naslikal znameniti novomeški slikar H. G. Geigerfeld

(Foto: Prime)

S statuti se mudi

Kar z 9. zakonom in spremembami ustawe bo potrebno uskladiti statute delovnih organizacij do konca letosnjega leta. Ker je sprememb toliko, bodo delovne organizacije naredile nove statute. Ko so nedavno tega razpravljali o statutih direktorji podjetij in obratov, so menili, da ne bo mogoče pravočasno narediti vsega, če ne bo na voljo zunanjje pomoči. To pomoč bo nudila komisija za pregled statutov pri občinski skupščini. Do 8. aprila prihodnje leto morajo vse delovne organizacije skrajšati delovni teden; če tega ne morejo narediti, morajo zaprositi za posebno dovoljenje.

Presežek proračuna v posebno rezervo

Skupščina SRS je sprejela priporočilo, naj občinske skupščine morebitni dohodek proračuna, ki bi bil ustvarjen preko plana, izločijo in porabijo v prihodnjem letu za zunanjšanje obremenitev gospodarstva. Ta ukrep je potreben zato, ker dohodki proračunov rastejo hitreje kot proizvodnja. V Jugoslaviji so se povečali letos za 19 odst., proizvodnja pa za 14 odst. Dohodki proračunov rastejo hitreje, ker temelijo večjidel na osebnih dohodkih in na prometu blaga, oboje pa nemehno naraste. ObS Novo mesto je v skladu s priporočilom skupščine SRS na zadnji seji sprejela odlok, po katerem bo morebitni dohodek proračuna čez plan izločen v proračunske rezervo, v kateri ga bodo vodili posebej, o njegovem uporabi pa bo odločala skupščina v prihodnjem letu. Vse pa kaže, da presežek ne bo, ker so se proračunski dohodki povečali v naši občini za 15 odst., proizvodnja pa za 24 odst. in neskladja ni.

Kino je zaprt

Obiskovalci filmskih predstav v Skocjanu so z grembo vzel na znanje, da bo posledje krajevni kino zaprt, izjemoma pa bodo še vrteli filme za otroke. Izračunali so, da se ob vseh stroških in dajatvah kino ne izplača, poleg tega pa tudi denarja za honorar operatorju ni bilo. Občasno je kino podprt krajevna skupnost, zdaj pa kaže, da bo tudi ta vir usahnil.

V Žuničih nov mlačinski aktiv

Mladina v vasi Žuniči je ustanovila mlaciški aktiv ZMS, ki šteje okoli 30 mladičev in mladičk. Mladina se bo sestajala v gasilskem domu, kjer bodo občasno prirejali tudi ples. Gasili so se v sodelovanju z mladimi zeljami, izkazali, saj so jim dovolili brezplačno uporabljati dom.

Promet nad pričakovanji

Zvedeli smo, da je imela v prvih dneh po otvoritvi blagovna hiša NAME v Kočevju večji promet, kot je njenje vodstvo pričakovalo. Tako so na primer že prvi dan prodali za nad 90.000 din raznega blaga. Zvedeli smo tudi, da je sedanji obratovni čas blagovnice še polziksen in da ga bodo kasneje prilagodili potrebam oziroma željam potrošnikov. Tako bo NAME odprta do nadaljnjega ob delovnikih od 8. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa samopoštovanji del od 7. do 11. ure. Restauracija bo odprta od 7. do 22. ure.

Otvoritev pip bo za praznik

Vaščani Mačkovca v Skocjanski krajevni skupnosti so sklenili, da bodo letosnji občinski pravnik počastili z otvoritvijo vodovodnih pip v svojih hišah. S pomočjo krajevne skupnosti in VODOVODA iz Novega mesta so že pred dnevi napeljali 800 m dolg cevovod v vas s tem, da so sami brezplačno opravili vsa zemeljska dela. Tako jih bo glavni cevovod stal le okoli 15.000 din. Priklicke bodo seveda uredili na svoje stroške. V skocjanski krajevni skupnosti je Mačkovec desata vas, ki je dobila vodovod.

J. S.

kultura in izobraževanje

Jakčevi razstavi zaprti
Prejšnji teden so v novo-meski Dolenjski galeriji in kostanjeviškem Lamutovem likovnem salonu zaprli retro-spektivni razstavi del mojstra Božidarja Jakca. Razstavi, ki so ju poleti odprli v podčistev 70-letnici umetnikovega rojstva in ju zaradi izrednega zanimanja podaljšali, je obiskalo več tisoč ljubiteljev likovne umetnosti. Samo razstavo v Kostanjevici si je ogledalo nekaj manj kot 7.000 obiskovalcev.

Za kulturo manj kot 5 din!

Kot so ugotovili na konferenci ZKPO, daje kočverska občina za kulturo letno manj kot 5 din na prebivalca. Zaradi so se za to, da bi se znesek povečal vsaj na 10 din. Poudariti so, da zaradi pomankanja denarja kulturno življenje zamira. kulturne skupine pa le še življajo.

Ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc (levo) čestita kiparju Stanetu Jarmu (desno) po otvoritvi njegove razstave v Dolenjski galeriji. Pri otvoritveni slovesnosti je sodeloval tudi pesnik Dane Zajc (v sredini), ki je prebral nekaj pesmi iz svoje zadnje knjige. (Foto: S. Dokl.)

Jarmovi simboli človeka

Razstava v Dolenjski galeriji bo odprta do 20. oktobra - Recital pesnika Daneta Zajca

Profesor za likovno vzgojo na osnovni šoli v Kočevju, kipar Stanislav Jarm, je na svoji razstavi, odprtji 3. oktobra v Dolenjski galeriji, pokazal 41 plastik ter večje število grafik in lesorezov. Občinstvu je dal na ogled galerijo človeških obrazov, ki so se izoblikovali pod dietom ali sekiro z veliko sugestivno močjo,

tako značilno za njegovo likovno ustvarjanje.

Iz lesnih klad, kosov lesa oziroma polen izrezljani oziroma latesani Slovenski obrazci niso portreti, ampak simboli človeka, izgubljenega v umozici. Ravnatelj skorješkega muzeja Andrej Pavlovec je v govoru na otvoritveni slovesnosti poudaril, da Jarm med

judimi ne išče modelov, da pa zbirja njihove poteze, jih umetniško predela in dahnje svojim plastikam.

Andrej Pavlovec je dodal, da danes za Jarma ne velja samo označba, da ima zunanjost brezbrinost iskrenega umetniškega priljubljenega na samemu sebi, ker se zlaeti zadnje čase — odriva tudi širšemu likovnemu dogajaju. Po Pavlovčevem mnenju je Jarm to dokazal s kompozicijami: "Vdovi", "Lestev", "Nadstropja", "Ono in dr."

Pred ogledom razstave je pesnik Dane Zajc prebral nekaj pesmi iz svoje najnoveljnega zbirke. Njegova poezija stiski sodobnega človeka se je zelo tenkučino vključila v razpoloženje ob Jarmovih obrzih.

Občinstvo — otvoritev se je udeležil tudi slikar Božidar Jakac z ženo — je oba umetnika dogodila tega veterana iskreno pozdravilo.

I.Z.

IVAN ZORAN

Gibanje kot nova razsežnost

V Kostanjevici razstavlja Miroslav Sutej — Po otvoritvi spored svobodnega plesa ob Simfoniji za 156 pisalnih strojev

Zagrebški kritik Vladimir Maleković je v soboto, 4. oktobra zvečer, odprl v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici razstavo najnovnejših stvaritev akademškega slikarja Miroslava Suteja iz Kutine, čigar dela so na razstavah požela številna priznanja in našla častno mesto

Dr. Šribar spet na Otoku

Po mesecu in pol se arheološka izkopavanja na Otoku pri Dobravi spet nadaljujejo. Raziskovanje srednjeverenskega Guttenwerda opravlja arheolog dr. Vinko Šribar s svojo skipo. Prihodnje dni bo začel dr. Šribar prve raziskave v okviru projekta Mihovka.

Češka revija o naivcih

Ceška literarna revija "Červený květ", ki izhaja v Ostravi, je v avgustovski številki priobčila daljši članek o slovenskem naivnem slikarstvu. Opozorila je zlasti na dela Petermajev, Antona Repnika, Viktorja Magyarja in Antona Piembla.

v zasebnih in galerijskih zbirkah širom po svetu.

Sutej je pripravljal za kostanjeviško razstavo dela, kakršnih nismo vajeni gledati in ob katerih takoj ugotovimo, da živobarvne krogle in polkrogle ponazarjajo gibanje. Kritik Maleković je tako označil Sutejevo delo: "že optični učinek Sutejevih najzgodnejših grafik je bil tak, da je imelo oko privid nove razsežnosti — gibanja. V najnovnejših njegovih objektih se je to gibanje opredelilo in do konca oprostori". Vključena energija silno burno iz razpočenega jedra, si udejstvna sila vleče posamezne dele skulpture od središča in jih razmetava po prostoru. Kakor da bi se bila odprla Pandorina skrinjica in da so se iz nje pomolili pisani leseni pajaci.

Po otvoritvi razstave je slovec Ansambel svobodnega plesa, teatra Rd. izvedel pesni spored "Pisalni stroji in jazz". Ob Liebermanovi "Simfoniji za 156 pisalnih strojev" so plesalci Astra Turina, Ivan Ivanko, Nevenka Dumbović, Riserka Marićević, Vlasta Spindler in Dinko Bog-

danič pod umetniškim vodstvom Milane Broš zelo doživeli odsplesali spored v jazzovskem ritmu.

I.Z.

IVAN ZORAN

KAREL BAČER:

V Podzemlju je službovala Gregorčičeva „planinska roža“

(Nadaljevanje in konec)

Milekova je zbirala ljudske pesmi, za prirodoslovca Frana Erjavca pa ljudska rastišča imena. Znala je nemški, francoski in italijanski in brala tudi v ruščini. Sodelovala je v mladinskem listu Vrtec pod imenom Petrovna in objavila v Ljubljanskem zvonu 1887 pesem Zgodnja cvetlica pod pseudonimom Crnogorka. Idila z Gregorčičem pa ni trajala dolgo, kajti že leta po Dragojilinem prihodu v Kobariš je bil kaplan Gregorčič premesčen — vse kaže, da na lastno željo — v Rihemberk. Malo preden je nastopil novo službo, mu je Milekova sestavila pesem Sloves, datirano z 8. junijem, kjer pravi:

Došel tedaj je oni čas,
ko se ločiti nama je;
da zadnjič vidim tvoj obraz,
občutim živo to gorje.

Le z Bogom mi tedaj odriči
tja, kamor ti dolžnost velt,
naj angelj v novej domovini
začeljen mir ti podeli.

Toda kaj nobivti je ljubezen med njima trajala še leta. To dokazujejo še druge Gregorčičeve pesni (Ti meni svetlo sonce, Le enkrat!), predvsem pa Dragojilina pisma njenemu in Gregorčičevemu prijatelju pesniku Cimpermanu. Kaže pa, da se je razmerje med njima okoli 1886 začelo kajti: Dragojila je slišala o pesniku nič kaj razveseljive vesti v zvezki z njegovimi služabnicami na Gradišču, verjetno pa so tudi pesniku prisile na ušeza, že prej sporočila o Dragojilini nezvestobi, o čemer morda govor pesem Dve zvezdi, objavljena v Slovanu 1885, sišali, odšla v Podzemelj, vendar sa-

pa tudi neki drugi vir, ki pravi, da je bila Dragojila kasneje v bolj širokem sreča. Sicer pa kaj dolgočasa o tem v Ljubljani na Zabjaku 6. Ob smrti so se spomnili stevilni listi in časopisi, tako Slovenski narod, Učiteljski tovarš, Popotnik, Vrtec s kratko novico pa tudi Dolenjske novice. S kakšnimi občutki je bral te vesti Gregorčič, nam ni znano, vsaj v njegovi korespondenci o tem ni nobene sledi.

Njegovi raziskovalci domnevajo, da je tedanje občutje zajel v pretrajljivi pesmici »Kropiti te ne smemi. Toda kaj trdnega o tem spet ne vemo: pesem je namreč nastala sele 15. maja 1901, torej nad deset let po Dragojilini smrti. Vsehina sama predvsem pa slog, ki po svoji preprostosti močno spominja na druge nedvomno Milekovi posvečene pesmi, nas sili verjeti, da je pesem resnično odsev razpoloženja, ki le pesnika navdajalo po smrti prijateljice, saj pravi:

Ne bom te jaz kropi,
ljudem solze bom kril,
na tihem pa po tebi
do groba bom soleil.

Danes Dragojilinega groba ni več. Verjetno je bil opuščen že 1915, sicer njen nečak Vladimir Knaflje ne bi v Ljubljanskem zvonu ugibal, da je Dragojila umrla nekako pred 30 do 35 leti. Njeno podobo zmanjša po natisih slovstvenih zgodovinah in tudi povojna obsežna v slike zelo bogata Kohlarjeva monografija o Gregorčiču je nima, ceprav Dragojilo izčrpno obnavlja. In vendar je fotografijo objavil že 1932 Ivan Vrhovnik v reviji Prijatelj. Od tam jo ponatiskujemo tudi mi.

Mali kulturni barometer

■ STUDENTJE RAZSTAVLJAJO — V podesveti 50-letnice ZKJ so v Ljubljani odprli razstavo likovnih del studenčev Ljubljanske Akademije za likovno umetnost.

■ FILM O NAS V AMERIKI — Ameriška televizija je pred kratkim prikazala svojim gledalcem film o dalmatinskih pojedincih.

■ FESTIVAL V RADENCIH — V zdravilišču Radenci je bil VII. festival sodobne komorne glasbe.

■ RADOŠ EVROPE — Za dan otroka so v jugoslovanskem glasbenem mestu izvedli mednarodni festival otroških pesmi in plesov pod naslovom "Radoš Evropske".

■ MLADI GLASBENIKI V ZAGREBU — V Zagrebu so že butri končalo festo tekmovanje mladih glasbenikov iz vse Jugoslavije. Nastopil bo tudi primarni slovenski violinist Rok Klopšek.

■ LETA 1970 VEC ZA KULTURO — Upravni odbor sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti Slovenije je predvidel prizadene leto za kulturo 7,8 milijona

Nastopila bo kot glavna igralka v petih filmih, ki bodo na sporednu od srede do nedelje

wis Stone in Frederic March.

V Novem mestu že dolgo ni bilo v enem tednu na sporednu toliko kvalitetnih filmov, kot se obeta tokrat. Prireditelj retrospektive (Zavod za kulturno dejavnost), upa, da bo s tem astregel obiskovalcem kino predstav. Poskrbel je tudi za to, da bo dobil vsak, kdor bo kupil vstopnice za vseh pet predstav, 20-odstotni popust.

Danes nova razstava v Dolenjski galeriji

V Dolenjski galeriji v Novem mestu bodo danes ob 18. uri odprti razstavo olj Orlanda Potana. Umetnik, ki se je rodil v Tržiču (Monfalcone) in končal učiteljske v Tolminu, je do zdaj sodeloval na 80 razstavah, nekajkrat tudi v tujini. Obiskovalcem Dolenjske galerije bo njegovo delo predstavil umetnostni zgodovinar dr. Emilijan Čevar.

Danes odločitev o Trdinovih nagradah

Danes dopoldne bo svet za prosveto in kulturo v Novem mestu odločil, koliko nagrad bodo podelili letos in kdo jih bo dobil. Predlogov je malo in še ni niso enakovredni. Kot je znano, lani prav zaradi premajhnega števila primernih predlogov nagrajd niso podelili. Na danasni seji bodo razpravljali tudi o težavah v kmetijski sredini šoli Grm, posebni šoli v Smilhelju in o stanju v drugih izobraževalnih zavodih v šolskem letu 1969-70.

ZA DIRKO JE VEČJE ZANIMANJE KOT SO PRIČAKOVALI

Do torka zvečer se je prijavilo 63 dirkačev

Dirka bo v vsakem vremenu – 22 tekmovalcev z Dolenske – Vstopnice so že v predprodaji – Vzemite daljnoglede

Tehnična komisija pripravlja vsega določila o dirki. NAGRADA GORJANCEV 69 je do razpisanega roka prejela 42 prijav tekmovalcev iz AMD Crnomelj, AMD Velenje, AMD Moste Ljubljana, AMD Gameljne, AMD Kamnik, AMD Lukovica, AMD Novo mesto, AMD Kočevje, AMD Zanjanja Zagreb, AMD Nova Gorica, AMD Zagreb, AMD Radovljica, AMD INA Zagreb, AMD Krško in AMD Koper. Naknadno je komisija sprejela še 21 prijav, tako da je v tork zvečer izbrana skupina 63 startnih številk.

Prijavljena so vozila: citroen Diana 8, mestava in fiat od 600 do 850 specijal, aberbi, mazda, SAAB, BMW od 1600 do 2000 TI, MG B, alfa romeo od 1300 do 1600, austin in morris od 1000 do 1200, NSU od 110 do 115 TTS.

Pripravljenimi dirkači je tudi 5 žensk, iz dolenskih drustev so se prijavili na slednji tekmovalci: AMD Novo mesto: Lado Ule, Martin Ivančič, Lado Marolt, Božo Zapun, Drago Badovinac, Milan Tržin in Polde Fink (vsi začista 750), Ivan Bajuk, Drago Rebernik in Tone Kump (vsi fiat 850 special), Ria Bačar (NSU 110), Jože Pečjak (alfa romeo 1300 TD) Angelka Kos (alfa romeo 1600) in Marjan Hrastar (BMW 1600); AMD Crnomelj: Kazimir Matič, Jure Rudman, Florjan Šatošek, Gabrijel Vrančič in Andrej Einsredie; AMD Krško: Ivan Nedoh in Ivan Vančič; AMD Kočevje: Milan Kajtina in Vlado Krasovec.

V sredo so se iz Zagreba brezjavno prijavili še tekmovalci, ki sodijo v jugoslovanskega avtomobilskega sporta: Jovica Palčiković, Mladen Gluhak, Džordža Novaković, Franjo Varečan in Mladen Krenik, iz Maribora pa po telefonu Aleš Pušnik (renault gordini) iz AMD Orehova vas.

Prireditelj ponovno opozarja vse gledalce, da nedeljska dirka ni nikakršna izletniška vožnja, ampak resna preizkušnja pogumovih amatjerjev, ki pa se ob nedeljskimi gledalci vzduši proge lahko sprevrže v hudo nesrečo. Ker je pri hitrostnih dirkah prisakovani, da bodo vozila istela tudi s ceste, ne smejo slediti dirkaču nikakor otevratiti že tako nevarne vožnje.

Tekmovalci računajo na GREZPOGOJNO PRAZNO tekmovalno stezo. Dirkač, ki ga zmede skok nepremišlja.

NAGRADA GORJANCEV

69
gorška avtomobilska dirka
čez 13:30 na Gorjancih

Čakal prašiča - ustrelil medveda!

V gostilni na Hrastah je neki septembarski večer tekla beseda o divjadi in skodi, ki jo imajo suhokranjski kmetovalci na svojih bornih njivicah. Zaradi toga je pripovedovali o prašičih, jelenih in medvedih. Resnično zgodbu iz vsakodnevnega življenja mirojubnih Suhokranjev so pretresljive, tako da se človeku jezijo lašje. Najbolj glasen je bil lovec JOZE KONTE iz Lopata, ki je ob letosnjih trikati (čuvanje posevkov pred divjadi) položil na dlanu tri ščetinjarje in medveda.

Izkoristil sem enkratno prilnost in se v loven Kontetu pomudil za spremjevalca. Ko je prišel dogovorjen dan, pa sem dobil sporocilo, da je Jože pihnil medveda, in je zato moja zgodba takoj dobila drugačno vsebino.

Odsel sem na Lopato in tam našel Jožeta s 140 kg težkim kosmatcem. Mrčna je bila spostovana vrednost. Šolarčki, ki so se večkrat bežali pred medvedi in verjetno tudi pred tem, so vedeli povedati, da so ravno

negi gledalec čez cesto, pa lahko povrči težko nesrečo, za katero nikakor ne bo odgovoren! Zato prireditelj ponovno prosi vse gledalce, naj upoštevajo navodila rediteljev, naj pravčasno priredejo do parkirnih prostorov in mest za gledalce, predvsem pa naj se umaknijo z nevarnih mest, ki niso doloceni za stojisko. Prosijo tudi domačine ob progah, naj v nečelu ne pasejo živine več kot 500 metrov od prog, pazijo pa naj se posečo na otroke in starčke, ki so navajeni običajnega nedeljskega programa, pri čemer nevedejo, da bi tokrat nevedejo, da si bliža tekmovalne proge. Varnostni organi so pooblaščeni na mestu kaznovati vse samovoljnade, če bodo ogrozili varnost gledalcev in predvideni potek prireditev.

Prireditelj opozarja, da bo v nedeljo gorška cesta zaprtia od 8. ure zjutraj do 17. ure (do petih) popoldne za vse tranzitni promet. Gledalec lahko pridejo na mesto ob tekmovalni proggi zjutraj do pol devete ure, dopoldne ob 10. ure do šestri na enajst (pred uradnim treningom) in ob 12. ure do šestri na dve popoldne (pred glavno dirko). V drugem času bo proga zaprtia za ves promet. Tranzitni potniki na rednih avtobusnih linijah naj z razumevanjem vzamejo na zmajje zamude, ki bo do nastale zaradi zapore celo med treningom in dirko.

Maestro dirke, tovarši Češko Černiček, je v tork zvečer na vprašanje, kaj meni o zanimanju za dirko med gledalci in tekmovalci, ter o organizacijskih pripravah, izjavil:

"Gledalec sam sem presenečen nad vsestranskim zanimanjem za prizidevje, ki nima nobene tradicije, niti slavnih imen. Najurj je prav naročnost in veselje privržencev avtomobilskih športov, ki nesejo sebe in avto na tako napeto 'tombol', največje privlačnost za gledalce. Ti hočejo videti sebe in svoj avto v drani prekušnji, za katero sam nima dovolj poguna."

Predstavljal bo danes zvečer zadnji skupni sestanek prireditevne odbor, lahko redčem, da sem preprčan, da bo dirka najbolje organizirana, seveda v okviru možnosti, ki jih prireditelj ima.

M. MOSKON

V soboto
kongres FIM
V soboto se bo v Ljubljani začel kongres mednarodne motociklistične zveze – FIM, ki bo trajal do 18. oktobra. Pokrovitelj letosnjega kongresa, ki se ga bodo udeležili predstavniki 47 držav, je predsednik izvršnega sveta SRS, tovarš Stano Kavčič.

Foto: S. Dokl

Ljudje v Suhih krajini se veselijo vsakega odstrelja divjega prašiča ali medveda. Menijo, da je le tako mogoče obvarovati njihove horne njivice. Ustreljenega medveda so se posebno razveselili otroci (na sliki), ki so na poti iz šole že večkrat bežali pred kosmatincami.

Zmikavt razkril streho

S sreda na četrtki prejšnjem teden je zmikavt ukradel Karolini Vrvič v Gornji Lokvici pri Metliki ženski plasc, dozneli v transistor znameke "Hockey". V hiši se je pritihotaplil skozi streho, ki jo je razkril. Najprej je preiskal podstreje, nato pa se je, kjer je nasel plen. Zadevo se raziskuje.

POPRAVEK

V vesti s jagnote v septembri, objavljeno v prejšnjem številki našega lista, je našla velika tiskarska napaka. Pisalo je, da je jagodna ženska tovaršica Jagodčeva, ki se je vrnila iz Radovljice. V resnicu se je vrnila le v bližnje vasi Radovica.

Na nedeljski avtomobilski vožnji, rallyu veteranov, ki so ga pripravili uredniki TT, Avtomoto zveza Slovenije in novomeška tovarna zdravil KRKA, je sodelovalo 58 vozil, ki so prevozila progo od Nove Gorice do Kopra. Zmagal je Ciril Komotar iz Ljubljane z jaguarjem SS iz leta 1932. Na naši sliki je najstariji športni avto na dirki ALMA iz leta 1928, v trenutku, ko njegov voznik Julij Gačić iz Ljubljane odstranjuje lato med spremnostno vožnjo (Foto: Ksaver Dolenc)

"Mi vemo za izhod, toda drugi ga nočejo videti"

Dgovori gozdarskega tehnika Toneta Zidarja i Mokronoga o sedanjih razmerah v gozdarstvu

Vztrajaj je in izplačalo
je 31-letni Jože Zidar,
dopravní manipulant iz
Mokronoga, je bit poleg
v lastni izkušnje vam po-
vem, da so tudi tudi veliko
manj nevojno, kadar jim
kaj izplačalo, kot da deliš.
Ko smo med vojno tem
čim je bilo bolj stopnje
zeleni telesnični v cesti.
Če bo ostale sedanja del-
tev na podnogospodarska
območja, ostane kot reši-
ten v se sklad, podobno
kot imajo na Krašu sklad
za pogozdovanje.

Na skladu že dolgo go-
vorijo tisti, ki imajo slá-
ve postope, oni drugi pa
o njem nočejo slišati. V
našem podjetju, GG Breži-
ce, morate pa takoj po-
rečiti dohodek, sicer bo-
ste izgubili najboljše de-
lačev, ki odhajajo drugam,
kjer jih bolj vlažejo. Raj
biti ukreneti!

"Naše gozdno gospodar-
stvo je bilo tako rekoč že
sprejet, ko se je oglasti o-
dron, prot. Janez Kambič:

— Zdaj mi pa ponevije, kaj
je to kaliferija. To besed
sem iskal v slovarju, ki ima
780 strani, a je nisem našel.

Sprva nihče ni vedel od-
govor, komšiu pa je skriven
gospodarstvo različnih
gospodarstev sortimentom.
Zato pa je potrebljno več zna-
ja, mnogo več značja.
To velja za naš gozdarje
in za kmeti."

M. I.

O čem drugom naj bi
pomenovala kot o ga-
zdarstvu, ki je zadnja le-
ta tako prišlo na psa, da
je postopek delavci postali
izključno plačani tečaki.

S. DOKL

Prevarala miličnika - in šla v smrt

Pred 14 dnevi je prometnik železniške postaje v Pulju sporočil miličcu, da je ženska ženska okoli 20. ure poskusila napraviti samomor s tem, da se je hotela vrči pod vlak ob nadvozu v Vodnjanški ulici, zadnjem hip pa si je premislila. Trojica, ki se je takoj napotila na kraj dogodka, je tam srečala žensko ob cesti. Na vprašanje, kaj dela, je odgovorila, da čaka na tem kraju, je se ponisnil, da je bolje počakati, če je njen mož trdi, da bi se ženska moralna vrnila s prvim avtobusom. Bal se je, da ne bi moža zlastno sporočilo preveč prizadel.

In zares — Ana Rakit je kmalu nato pojavila. Ko je miličnik povedal, če je prišel na dom, zadevo ni mogla razložiti. Selo v Pulju, kjer je tako videla triplu samomorike, je v njej prepoznala neko svojo znamko iz Vintjama. Ta je torej prejšnji večer dala parolni milice podatke o Ani Rakic, ki je bil popolnoma narančen, miličnik ni takoj po-
vedal, čemu je prišel, pad pa je zares z njim govoriti to

in ono. Tako je zvedel, da je Ana Rakit odšla zgodaj zjutraj v Banjole in da se morala vrnila v Vodnjanški ulici, zadnjem hip pa si je premislila. Miličnik, ki se je takoj napotila, je žensko moralna vrnila s prvim avtobusom. Bal se je, da ne bi moža zlastno sporočilo preveč prizadel.

In zares — Ana Rakit se je kmalu nato pojavila. Ko je miličnik povedal, če je prišel na dom, zadevo ni mogla razložiti. Selo v Pulju, kjer je tako videla triplu samomorike, je v njej prepoznala neko svojo znamko iz Vintjama. Ta je torej prejšnji večer dala parolni milice podatke o Ani Rakic, ki je bil popolnoma narančen, miličnik ni takoj po-
vedal, čemu je prišel, pad pa je zares z njim govoriti to

in ono. Tako je zaredi vira pod vodi metrskega potnika, potem pa vodičem, da spolenos mig z repom. Bile je vrgel pred gobem in zarezal vlažejo. Stuka se je pogonila za njo šele, ko je bila okoli 2,5 m od nje. Skoraj pot ure se je mučil, preden je utrdil in spravil v srednji umrl. Na koncu je bil zadržan.

V Novem mesecu imajo 4 di-
rektorji citroencev žalobce.
Technična komisija priredite-
vne odbore na dirko je našel
dobiček nobene prijave...

POČASI DO SKLEPOV

Ribnikova občinska zveza za
telesno kulturo ima sedež v
Rinži. Telesno kulturo, ki je
predvsem za sejti organizacij
s podprtjem vodnikov, pred
vsi vodnikov, ki je bila vodnik
v delu, ki je vodnik v delu, ki je
vodnik v delu, ki je vodnik v delu,

Prvih dnevov je bila vodnik v delu,

V dolini skrbe tudi zanje

Zgled, ki bi ga podjetja lahko posnemala

Nad podružnično osnovno šolo v Brezju ima patronat podjetje ELEKTRO CELJE – obrat Krško. Gorjanskim šolarjem kolektiv veliko pomaže. Obdarja jih s kompletimi šolskimi potrebsčinami, s copati in drugimi koristnimi darili. Tudi za izlete jim prispeva del stroškov.

Otroci in učitelji so zelo hvalejni za tako pozornost, ki so je deležni po dvakrat ali trikrat v letu. Letos so dobili celo električni štedilnik za šolsko kuninjo, da imajo lahko toplo malico. Pozimi jim to veliko pomeni. Pot po snegu in mrazu učence krep.

J. T.

Zaposlitev je najboljše zdravilo

Delo z mladoletnimi prestopniki zahteva precej visoke denarne vsote, ki pa skrbniškim organom pri občinskih skupščinah niso vedno na razpolago. Preventivnih ukrepov se tudi v krški občini ne morejo vedno poslužiti.

Seje takrat, ko je največ kras je prepozna, oddajo otroka v zavod, madtem ko

Popoldne lažje do zobozdravnika

Kljub temu da zobna ambulanta v krškem zdravstvenem domu dela tudi popoldne, je zaradi številnih bolnikov težko priti do zobozdravnika. Sedaj pa bo to lažje, ker tudi zobozdravnik v obratni ambulanti Tovarne celuloze in papirja ordinira v popoldanski času, in sicer ob torkih in četrtkih od 15. do 18. ure.

Sindikati so oživeli

Na priporočilo občinskega sindikalnega sveta v Krškem so se delovne konference sindikalnih organizacij po delovnih kolektivih začele 6. oktobra in bodo končane najpozneje do 15. decembra. Na njih volijo delegate za občni zbor ObSS po temelju: v podjetjih z več kot 400 zaposlenimi bodo izbrali enega delegata na 65 delavcev. V delovnih organizacijah z manj kot 400 članiki kolektiva bodo volili po enem delegatu na 40 zaposlenih, delovne organizacije z manj kot 40 delavci pa bo zastopal po en predstavnik.

Povabilo za upokojence
Društvo upokojencev v Krškem bo 19. oktobra priredilo izlet za svoje člane. Najprej bodo odpotovali v Zagreb, od tam pa v Varaždin in Hrvatsko Zagorje. Ustavili se bodo na gradu Trakoščanu in v Titovi rojstni hiši v Kumrovcu. Vracali se bodo prek Bilejskega.

Brezskrbnost na otroškem igrišču v Krškem. Takole si želijo urediti prostor za najmlajše tudi na Senovem. (Foto: Jožica Teppay)

ZA PREVOZ ODDALJENIH OTROK SO DOBILI KOMBI

Štirideset let šole pod Bohorjem

Skrbi za šolo se nadaljujejo — Brez samoprispevka ne bo šlo

Na Senovem so odprli prvo šolo 1923 v stari, preurejeni rudniški zgradbi. Leta 1929 so sezidali novo, za tiste čas naravnost razkošno šolo. Največ znalog zanje je imel Josip Škoberne z Dovškega, takratni poslanec.

Ob štiridesetletnici se je močno zavzel za obnovo šole predsednik občinske skupščine Krško Jože Radej. Jubilej šole smo slavili 28. septembra.

Poslopje je dobilo sodobno elektrifikacijo, opravljena so bila vsa zidarska in mizarska popravila, izboljšana je zasteklitev in poskrbljeno je za primerno zračenje. Sol-

vnemo in 5. septembra so bili prostori pripravljeni za pouk.

Praznovanje 40-letnice smo povzeli s pionirskem praznikom. V gosteh smo imeli razen predstavnikov skupščine in družbenih organizacij iz Krškega in Senovega tudi nekaj upokojenih učiteljev iz bližnjih krajev. Proslavo so po seji svete šole pripravili pionirji. Ob tej priložnosti so podelili zavale lastnim posameznikom in podjetjem, ki so največ pripomogli k obnovi šole.

Za štiridesetletni jubilej se je uresničila velika želja šolarjev in njihovih staršev iz oddaljenih krajev razščrnega Bohorja. Šola je dobila kombi, s katerim se ti otroci vozijo k pouku.

Praznovanje je za nami, skrb za ureditev šole pa še ni konec: na obnovo čaka izrabljeno pohištvo v učilničnah, urediti moramo garderobe. Šola nima primernih prostorov za mlečno kuhanino in ne delavnice za tehnični pouk. Del finančnega bremena si bomo skušali načiniti na lastna pišča v obliku samoprispevka. Za ostalo pa bo prav gotovo našla razumevanje družba, saj je mladi rod pod Bohorjem vreden njene pomoči.

DARINKA KOLAR

Tudi na kmeta družba ne sme pozabiti, saj je lastnik več kot polovice slovenskih gozdov. Po rešitvi nujno kljčejo neurejeni odnosi med gozdni gospodarstvom in zasebnimi lastniki. Kmet mora videti v poseku in gozdovih korist zase in za družbo.

J. T.

600 din najnižji mesečni dohodek

Novi pravilnik o delitvi osebnega dohodka v krški tovarni papirja predvideva kot minimalni osebni dohodek za delavce tega podjetja 600 dinarjev mesečno. To velja za polni delovni čas in stoosobito izpolnitve delovnih obveznosti. Ta osebni dohodek je enak tistem, ki ga je vsem delovnim organizacijam v občini svetoval občinski sindikalni svet.

CELULOZA Krško krije letos 50,8 odst. potreb lesa iz Slovenije, 37,5 odst. ga dobija iz Hrvatske in Bosne, 11,9 odstotki pa ga uvaža. Pred štirimi leti je bila slika precej drugačna: Slovenija je tedaj dobavljala 76,7 odst. lesa, iz uvoza pa so ga naročili le 2,5 odst.

Osnovni razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na usmerjanje lesa. Celulojni les je prepočeni, zato ga proizvajalci prodajo raje za druge namene. Industrija papirja je za sprostitev cen na lesnem tržišču, seveda pa zahteva tudi od zvezne administracije, da ne postavlja več omejitve cen papirnim izdelkom.

Osrednji razlog za pomanjkanje vidijo v krški tovarni v cenah in v lokalnem vplivu na us

Zahvala junaku - Savu

Bronast doprsni kip Sava Kladnika bo spominjal mladi rod na junaštva med revolucijo

Sevniška osnovna šola in vsa Sevnica sta se minuli četrtek dobrodočno oddolžili spomini organizatorja Osobodilne fronte in mladega skojevca Sava Kladnika, ki so ga komaj 20 let starega Nemci ustrelili 2. oktobra 1942 skupaj s 149 tovarši.

Pred osnovno šolo, ki nosi njegovo ime, so slovesno odkriti velik doprsni kip, delo akademškega kiparja Vladimira Štovička, rojaka z Bostanjo.

Marsikateremu udeležencu slovesnosti se je orosilo oko, ko so učenci šole po nastopu pevskega zbora v daljšem recitalu partizanskih pesmi in proze ponovno ozivili pretresljive besede poslednjega pisma, napisanega dneku leta v svojem.

O Savu Kladniku je zatem spregovoril Jože Bogovič, ravnatelj osnovne šole. Dejal je, da se mlademu junaku oddolžujemo v času, ko praznujemo 50-letnico ustanovitve KPJ, SKOJ in sindikatov. Ob tej priložnosti se je zahvalil tudi vsem delovnim kolektivom in posameznikom, zlasti pa sevniškemu jugotanu, ki so prispevali, da so lahko odkriti doprsni kip.

V prisotnosti mnogih Sevničanov so pionirji osnovne šole izročili šopek sestri Sava Kladnika Inki Gorečan, ki se je z solzami v očeh zahvalila za pozornost in opravila svojo mater, ki se ni udeležila slovesnosti, da ne bi bila njenja bolečina več vedja. Učenci so izročili šopek tudi Vladimirju Stovičku.

M. L.

LISCA začasno brez prenočišč

Prijetna izletniška postojanka Lisca je ta čas brez prenočišč. Zaradi obnovitvenih del v Tončkovem domu so podrli prostore z ležišči, gostišče pa so uredili v zasilenem prostoru. Planinsko društvo opozarja na to svoje člane, pa tudi druge izletnike.

Največji in najmanjši zasluzki

V prvem polletju je imela v gospodarskih organizacijah sevniške občine najvišje povprečne osebne dohodke poslovna enota Elektra Celje — 1333 dinarjev, najnižje pa prodajalni tovarne Peko — 720 dinarjev. Industrija je imela povprečje 971 dinarjev, od tega največje v Metalni — 1.117 dinarjev, za njio pa konfekcija Lisca — 1.064 din. Obrina podjetja so imela povprečje 962 dinarjev, najnižje v Kovinskom podjetju — 858 dinarjev. V primerjavi s prvim polletjem lani so letos najbolj povečali prejemke v bifeju Krmelj, najmanj pa v prodajalni Borovo, kjer je bilo povprečje celo za nekaj odstotkov manjše kot lani. Manjše povprečje kot lani so imeli samo se na posti, kjer so povprečno zaslužili 754 dinarjev.

Z ODKRITJA DOPRSNEGA KIPA SAVA KLADNIKA: mladim za zgled in spomin
(Foto: M. Legan)

O LETOŠNJEM GOSPODARJENJU V PODJETIJAH SEVNIŠKE OBČINE

Letos spet zastava za industrijo

Za tretjino večja vrednost proizvodnje — Pol večji dohodek v Jutranjki — Močno so se povečali zasluzki, zato pa so bili skladi nekaj manjši

Zadnjega septembra se je v Sevnici sestal svet za gospodarstvo in finančne ter obravnaval letošnje gospodarjenje v podjetjih sevniške občine, nelikvidnost, odlok o določanju cen komunalnih in obrtnih storitev ter več drugih zadev.

Po dokončno obdelanih podatkih je občinsko gospodarstvo letos doseglo nov vzpon. Celotni dohodek se je pova-

šal za četrtnino, kar pa so še nekaj več narasli tudi stroški, tako da dohodek ni narastel v tolikšni meri.

Stevilo zaposlenih se je povečalo za desetino in je že doseglo število 2600 v gospodarstvu in 222 v družbenih službah. Za osebne dohodke je bilo skupno izplačano kar 39 odst. več denarjev, kar pa je bil ostanek dohodka manjši kot lani.

Najbolj je letos napredovala industrija, ki je imela v prvih šestih mesecih letos kar za tretjino večjo vrednost proizvodnje kot lani, seveda delno na račun višjih cen. V industriji se je število zaposlenih povečalo za 13,7 odst. vsa podjetja so povečala tudi dohodek — od 20 odst. pri Kopitarni do 55 odst. pri konfekciji Jutranjka.

Nasprotno pa je glede celotnega dohodka in dohodka še nadalje nazadovalo družbeno kmstijstvo. Kmetijski kombinat »Zasavje« je z odpromo nekaterih nedostopnih dejavnosti letos zmanjšal celotni dohodek za 16,5 odst., dohodek pa kar za 33,8 odst. Zmanjšalo pa

Krmelj: nujni so vodomeri

S prvim oktobrom so na območju krajevne skupnosti začela veljati nekatere nova določila o vodi in vodovodu. Kubični meter vode velja od 70 par v gospodinjstvu do 2,1 din v gospodarskih organizacijah, določene pa so tudi cene za tiste porabnike, ki še nimajo vodomerov. Te dni bodo pregledali vse vodomere ter ponovno naročili vsem tistim, ki jih še nimajo, naj si jih preskrbijo.

Podgorje: pomoč bo dobil

Ivan Span iz Podgorja je zaprosil občino, naj mu s posojilom pomaga obnoviti gospodarsko poslopje, za katero je gradbeni inšpektor že dal nalog, da ga je potreben izpraznit, ker se zgradba seda. Svet za gospodarstvo in finance je minuli teden med drugim obravnaval tudi to prošnjo, in sklenil, naj bi prosilec dobil posojilo iz občinskega rezervnega sklada, saj je njegova družina zelo potrebna pomoč.

Najprej sklad za kulturo

Svet za izobraževanje, kulturo in telesno kulturo je prejšnji teden razpravljal o predlogu, po katerem naj bi v sevniški občini ustanovili zavod za kulturo, ki bi združeval vse kulturne ustanove in vodil celotno kulturno življeno v občini.

Ciani sveta so soglašali z ustanovitvijo, vendar pod pogojem, da je potreben najprej ustanoviti sklad za pospeševanje kulture, ki bo predstavljal stalni del dohodka zavoda, nekaj dohodkov pa bo zavod ustvarjal

tudi s svojo dejavnostjo. Razen tega je po mnenju sveta potreben najprej dobra preuciti, kakšne bodo naloge zavoda in kako bo deloval.

Na seji so imenovali tudi posebno komisijo, katere naloga je do sredine novembra pripraviti gradivo, ki zadeva kulturo v občini, upoštevaje novi predlog in možnosti financiranja. Na podlagi vsega tega bodo odločili, ali bodo ustanovili zavod za kulturo.

Končno pogodba z železnicami

ZTP Ljubljana in sevniška občina sta nedavno tega sklenila pogodbo o prispevku za vzdrževanje cestnih prehodov čez železniške tire. Znano je, da je občina dolgovala skoraj milijon dinarjev za nekaj let nazaj in se je upirala placilu, češ da je zakon, ki predpisuje takoj veliko odsodnino, krivičen do občin, ki se po naključju nahajajo na vozilu železniških prog. Zdaj so se pogodili tukaj, da bo občina plačala precej manjši znesek — 310.000 dinarjev, delno letos, deino pa prihodnja tri leta, ta izdatek pa naj bi upoštevali pri republiški pomoči občinskemu proračunu.

V NEDELJO SLAVJE NA MALKOVCU. Borce dvanajste brigade, ki je imela veliko bojev na območju sevniške občine, se bodo v nedeljo dopoldne ob 9.30 zbrali na proslavi 26-letnice ustanovitve brigade. V malkovskih goricah, ki so del domovine občine, so te dni že potrgali letosnji pridelek grozdja (na sliki) in vabijo na kozarec novine. (Foto: M. L.)

Kaj mislijo člani ZROP?

Na nedavni skupščini krajevnega odbora ZROP v Sevnici, ki se je že od 200 članov udeležilo le 39, so obravnavali nov zakon o narodni obrambi. Skupščine se je udeležil tudi predsednik občinske skupščine Marjan Gabrič, ki je sprožil vprašanje, kako naj pred odborniki zagovarja precejanje vso-to denarja, ki je potreben za delo to organizacije. Člani ZROP so menili, da se bodo morali rezervni oficirji in podoficirji in vsi tisti, ki jih omenja zakon o narodni obrambi, še nadalje izobraževati, ker je to njihova velika dolžnost.

JANKO BLAS

Takse — nazaj!

Sevniška občinska skupščina je na eni prejšnji sej priporočila plačnikom komunalnih taksi za motorna vozila, naj ne terjajo taksi nazaj, ker so bile namenjene za ceste v občini, ki so tako in tako razmeroma slabo vzdrževane. Navliz temu priporočilu pa je čedalje več plačnikov zahvalovali takse za leto 1968 nazaj, kot je odločilo ustavno sodišče. Ker je tudi republika izročila svoj del taksi, je svet za gospodarstvo in finance prejšnji teden sklenil, naj bi takse vrnil. Kot zanimivost naj navedemo, da 83 lastnikov motornih vozil taksi za leto 1968 sploh ni vplačalo, večina od njih se je namreč pritožila nad imero.

SEVNIŠKI PAPERKI

JUTRANKA DO DNEVA REPUBLIKE. Kot nam je dejal direktor podjetja, bodo nove obrate končali Jutranjko, v katere bo delalo še okoli 350 ljudi, izročili namenu predvidoma za 29. november. Stavba je dograjena, potrebitno je vgraditi še centralno kurjavo, dvigalo ter nekatera druge dela opreme.

ASFALT NA »SAVSKI CEŠTI«. 20. oktobra bodo začeli asfaltirati tako imenovan Savski cesti od železniškega prehoda do vajenske šole lesne stoke. S tem bodo delno razorenili železniški prehod, kjer se zdaj nabirajo na obh obrežju zelo obremenjene proge vse daljše kolone vozil. Asfaltiranje bo veljalo 4,6 milijona dinarjev, milijon bodo zbrali pribivalci tega dela mesta, drugo pa bodo zbrali iz prispevka za uporabo mestnih zemljisev.

V NEDELJI V DROZANJU. Za nedeljo, 12. oktobra, so sklicali letno konferenco krajevne organizacije SZDL, na kateri bodo govorili o krajevnih problemih ter gospodarjenju z gozdovi.

PRIHODNJE LETO — VEC PROSTORA. Na zadnjem razgovoru med vodstvom Kopitarne,

HLAČE!

v novi konfekcijski trgovini v trgovskem centru nasproti LISCE V SEVNICI

vam

TRGOVSKO PODJETJE

SEVNICA

nudi

● OTROŠKE IN FANTOVSCHE HLAČE

po najnovejši modi.

PRIDITE

IN PREFRICAJTE SE!

Različno pojasnjena pravica

Kovač Adolf Mandelj in tovarna Dana vtrajata vsak pri svojem

»Vem le eno: tolkel se bom še naprej za svojo pravico. Del vode so mi vzeli, s tem pa tudi del možnosti za preživljjanje. Tri izmed devetih otrok sem izučil kovaške obrti, zdaj pa kaže, da nihče ne bo mogel nadaljevati mojega poklica,« je ponavljala 61-letni kovač in lastnik 1,3 ha obdelovalne zemlje Adolf Mandelj iz Trstenika pri Mirni, prikimavala pa mu je žena Ivana.

Zgoda je stara poldruge leto. Vse bolj žejni Mirni ni več zadostoval izvir v Kraljevi dolini, treba je bilo napeljati nov vodovod, za to pa je bil najbolj primeren bližnji potok Sotla, ob katerem so se še vrtela kolesa mlinov in kovačnic, ki so spominja na prejšnja stoletja.

Vodovod je gradila tovarna Dana, ki je potrebovala vse več vode. Njeni ljudje so zato stopili h kovaču Mandelu, da je podpisal pogodbo, v kateri so mu obljubili primerno odškodnino, ker bo dobival manj vode na kolesa.

»Kaj sem hotel, podpisal sem, saj je pitna voda prvo, kar morajo imeti ljudje,« nam je dejal kovač. Toda čez čas se je pokesal. Tovarna Dana mu je za primerno odškodnino namenila elektromotor, kovač pa nima denarja, da bi kovačijo preuredil na električni pogon.

»Vode je občutno manj, kot je je bilo, po mojih opaš-

ugotovi posebna komisija Vodne skupnosti Dolenjske. Za komisijo smo zaprosili že pred nekaj meseci, vendar je še vedno ni.

Mandelj celo nima pravice zahtevati odškodnine, saj je sodišče v podobnih primerih ni prisodilo. Pri nas še nismo urejenih zadavnih predpisov, povem le mnenje javnega pravobranilca. Ker vemo, da je Mandeljeva družina res delno prizadeta, mu želimo pomagati, vendar naj nihče ne misli, da lahko zahteva, kolikor hoče, če gre za družbeno podjetje. Pripravljeni smo se pogovoriti o primerni odškodnini.« Tako je zadevo pojasnil sekretar podjetja Avgust Gregorčič.

M. LEGAN

nih nekako 40 odstotkov manj. Ob sušnem času ne more več poganjati kolesa za kovačkega norca. Odkavil sem obrt in se začel pravdati. Kaj mi pomaga elektromotor, ko nimam niti primerne električne napajjalne! Ko smo s sinov vse preračunali, smo zahtevali odškodnino 60.000 novih dinarjev, kar mislim, da ni pretirano,« pravi stari kovač.

In mnenje vodstva v tovarni Dani? »Po temeljnem zakonu o vodah ima preskrba s pitno vodo prednost. Vodovod napaja naselje Mirno in še več drugih vasi, med njimi tudi zaselek Trstenik. Pretok vode se sploh ni zmanjšal toliko, kot trdi Mandelj. V koničah je poraba vode v vodovodu največ 18 litrov na sekundo, po naših ugotovitvah pa ima potok Sotla pri kovaču pretok od 242 do 736 litrov na sekundo. Da bodo podatki še natančnejši, smo zaprosili, naj razmere

Kovač Mandelj: »Ta kovačija je redila moje prednike, zakaj ne bi še potomcev?«

SESTANEK Z DIREKTORJI: O SREDNJEROČNIH PROGRAMIH RAZVOJA

Preveč je jalovega prepričevanja

V več podjetjih ne jemljejo dovolj resno programov niti skrbi za kadre

Gospodarska slika gospodarstva v občini ni ravno rožnata: ekonomičnost poslovanja pada, po podjetjih je slaba kadrovska zasedba, medsebojno zadolževanje zmanjšuje ekonomsko moč itd., ob vsem tem pa kaj malo vermo o načrtih podjetij. Tako nekako je začel sestanek z direktorji podjetij in obratov ter zastopniki samoupravnih organov predsednik občinske skupščine Cyril Pevec v sredo, 1. oktobra.

V dogovorenem roku so namreč predložila programe, srednjeročnega razvoja le tri podjetja, druga pa imajo različne izgovore, upravičene in neupravičene, da še vedno tegu niso storila.

Cas priganja: treba je dopolniti urbanistični program občine, potrebno je zbrati različne podatke za izdelavo programa razvoja Dolenjske in aktivneje sodelovati pri načrtovanju razvoja celotne Slovenije. Zavzemamo se za pomoč manj razvitim območjem, ob tem pa natanko ne vemo, kaj bomo razviali, kaj ima v občini boljšo prihodnost.

Planirati je treba od spodaj navzgor in se opirati na načrte delovnih organizacij. Na sestanku so zato sklenili, da bo do dne skupina pristojnih ljudi z občinske uprave obiskala podjetja in pomagala izdelati srednjeročne programe razvoja po posameznih krajih in po gospodarskih panogah.

Na sestanku so govorili o nekaterih podjetjih, kot na primer Iskri iz Mokronoga. Tovarni šivalnih strojev, EMI, ki ne napreduja tako, kot bi želeli. Ponovno pa so ugo-

lavili, da je temu mnogo krviva slaba kadrovska zasedba, premalo usposobljenih strokovnjakov.

S tem so bili udeleženci sestanka že pri drugi najvažnejši zadevi: nezavidljivi kvalifikacijski strukturi zaposlenih v občini, ki kot Damoklejev meč že leta in leta visi nad gospodarstvom.

S stanovanji v družbeni lasti bi lahko pritegnili več tujih ljudi, da bi se zaposlili v občini, toda kaj, ko podjetja večino denarja, namenje-

Namensko za kmete borce

Ker je republika pripravljena prispeti za izboljšanje stanovanj kmetov borcov 80.000 din, če prav toliko dobra občina, je občinska skupščina že sklenila, da bo zagotovila ta denar. Podobno so abirali denar že dvakrat doslej, tako da je bilo že 51 kmetom odobreno posojilo v skupnem znesku 240.000 dinarjev. Občina bo zbrala potreben delež delno iz sklada priznavalnih, delno pa s pridajo nekaterih zoperd v družbeni lastnini.

Še 20 delovnih mest v DANI

Tovarna rastiških speciatilit in destilacija Dana na Mirni namerava močno povzdeti zmogljivosti obrata brezalkoholnih piščak ter modernizirati opremo v obrobit alkoholnih piščak. V ta namen je postala banki zahtevk za dodelitev posojila, predvideno pa je tudi, da bi že spomladis začeli z obnovno. Ko bo uresničen program, bo v tej tovarni dobilno za poslovitev še 20 ljudi.

Kje ste, graditelji?

Oddelek za gospodarstvo občinske uprave v Trebnjem je tudi letos izdal odredbo o trgovici. Razen časa trgovine leta določa tudi, da lahko vinogradniki za domače potrebe naredijo največ do 300 litrov vjeti na osebo, starejšo od 15 let, vendar brez uporabe sladkorja.

Kako so ljudje spoštivali ta določila, samo dva podatka. Na visorodnem Čatežu je malo prodajalna živil prodala v času trgovine za okoli 5 milijonov dinarjev sladkorja. V eni sami trgovini v Trebnjem so prodali en dan celo čez 60 vreč sladkorja, medtem ko v občini dnečnih včasih niso prodali niti pol vreč.

Prodajalci pravijo, da vinogradniki povprašujejo za sladkorjem največ cisto na uho...

Dražje vino v gostiščih

Po skupnem dogovoru so te dni trebanjski gostinci podražili odpri vino za en dinar pri litru. Podražili so tudi nekatera jedila. Višje cene so naletete na različne odmeve. Večina gostov meni, da bi se gostinci morali bolj držati pravila: »Majhne ribe — dobre ribe.« Ze dosedanje cene v primerjavi z gostišči podobne kakovosti niso bile ravno najnizje.

Veliki Gaber: o starih zadevah

Minuli teden je bila v Velikem Gabru seja sveta krajinske skupnosti. Udeležila sta se je tudi predsednik občinske skupščine Cyril Pevec in sekretar občinskega komiteja ZK Roman Ogrin. Udeleženci so govorili o krajevnih problemih. Tako je potrebo opraviti še nekaj del, da bo občina za novo pokopališče, ki ga nujno potrebujejo, lahko izdala uporabno dovoljenje. Krajinska skupnost ima v načrtu tudi javno razsvetljavo v Velikem Gabru ter popravila cest in poti, vendar za vse nima dovolj denarja. Ljudje v tamkajšnjih krajih niso zadovoljni s časom poslovanja pošte in s telefonskimi zvezami. V Velikem Gabru so tudi predlagali, naj bi delno spremenili odlok o urbanističnem redu, ki naj bi dajal več prostosti pri gradnji. O tem bo, seve, dokončno odločala občinska skupščina na predlog sveta za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve.

Z novim vodstvom pogumno naprej

Trebanjski mladinci so na svoji zadnji seji pogumno in kritično spregovorili o svojem delu. Doslej so marsikaj dobrega storili in so se s tem pojavili, pred nekaterimi spodrljaji pa prav tako niso zapri oči. Nedavna seja naj bi bila nekaka prelomnica njihovega dela. Sklenili so, da se bodo zavzemali za uveljavitev mladinskih ur v osnovnošolskih urnikih, za tesnejši stik z vaškimi aktivi, več skrb pa bodo posvečali tudi izobraževanju mladih. Predstavniki družbeno-političnih organizacij, ki so se zadnje seje udeležili, niso zanikali dela trebanjskih mladincov, navzdim pa so predlagali nekaj oblik dela, ki bi bile morda privlačne tudi za tiste, ki se še niso vključili v ZM. Na seji so izvolili tudi novo vodstvo.

TONE OVEN

DROBNE Z MIRNE

■ KOCO NA DEBENCU — PRODATI.

Na zadnji seji odbora TVD Partizan na Mirni so predlagali, naj bi prodali koco na Debencu lovcom ali komu drugemu, ki bi jo oskrboval. Že od spomladi je namreč na lepa izletnika postojanka brea oskrbljka, kar je velika škoda za turizem v Mirenski dolini.

■ ORLAGANJE DNA RAZENA.

Martina Valič je na občini v Trebnjem zaprosila za dovoljenje za gradnjo gostilne na Medvedjeku pri Veliki Loki v bližini ceste Ljubljana-Zagreb. V ta namen je potrebljeno dovoljenje, ker bi bila gradnja v cestnem pasu. Stvari urela novomeško podjetje Dominvest.

kumentacije za gradnjo tovarne za predelavo krompirja na Mirni. To pomeni, da je dokončno odločeno, v katerem kraju bo stata tekko pričakovana tovarna. Ves denar za gradnjo še ni negotovljen.

■ NOV PEK. Te dni je Mirna dobila novega peka Jožeta Lončarja iz Sevnice. Dosedaj pa je Mirna Pirnat še ni odjavil obrti, ker nimata paravnih obveznosti do občine.

■ IMUL JE PREDNSTVNO PRAVICO. Na nekateri priporabe v kraju češ da javna dražba občinske hiše, ki je bila nekaj let Marije Novak, ni bila pravilno opravljena, so nam na oddelek za gospodarstvo na občinski upravi odgovorili, da je bila dražba v skladu s predpisi. Po njih je imel Edo Prahatalo, ki je že do dajeval stanoval v hiši, prednostno pravico, ce da zanje toliko kot najvišji ponudnik na dražbi.

■ ZACASNO ODJAVIL OBRT. Kovč Urblo je prenehal opravljati kovačke storitve, ker je zaseeno odjavil obrti.

TREBANJSKE NOVICE

Dražji kruh v Kočevju

V teh dneh so se v Kočevju podružili nekateri pekovski izdelki, in sicer: mlečni in ržni kruh od 1,60 na 2 din kg, oljni kruh od 1,50 na 1,60 din kg, kifeljci, male žemlje slaniki in preste od 0,25 na 0,30 din, velike žemlje od 0,35 na 0,40 din, ojne štruke od 0,30 na 0,45 din in sladke štruke (pletene) od 0,35 na 0,50 din kos. Polkilogramski in kilogramski beli in črni kruh se nista podražila, pač pa se je podražil četrtkilogramski, in sicer beli od 0,55 na 0,60 din, črni pa od 0,40 na 0,45 din.

Spet nad 1000 nočitev

V gostinskom podjetju HOTEL PUGLED v Kočevju so v septembru spet zabeležili nad 1000 nočitev osredoma točno 1109 (880 domaćih in 229 tujih). V istem mesecu lani so domaći in tui turisti prenočili v hotelu le 464-krat. Skupno pa je v prvih devetih mesecih letos prenocočilo v hotelu 4010 gostov (3054 domaćih in 956 tujih) 7104-krat (od tega je 5596 domaćih nočitev). V prvih devetih mesecih lani pa je 3137 turistov prenocočilo v hotelu le 5180 krat. Če bodo tuati v naslednjih treh mesecih zabeležili povprečno po 1000 nočitev, kar pa je malo verjetno, bodo končno le dosegli 10.000 nočitev na leto, kar si že dolgo prizadevajo.

Izvoz je manjši

V prvih osmih mesecih letos je v primerjavi z istim obdobjem lani izvozilo kočevsko gospodarstvo za 1,8 odstotka manj, sama industrija pa za 2,3 odstotka več. Izmed osmih izvoznikov jih je 5 v primerjavi z lani občutno zvišalo izvoz, in sicer INKOP za 88 odstotk, TRIKON za 68, HOTEL PUGLED za 32, AVTO za 22 in LIK za 20 odstotkov.

Ni bilo zaostrovanj

26. septembra je bil v Kočevju posvet z vodstvi krajevnih organizacij SZDL, ki ga je sklical izvršni odbor občinske konference SZDL. Na njem so razpravljali o položaju, ki ga je povzročila razprava o cestah, o gozdarstvu, kmetijstvu, kmečkem zavarovanju in o stiku med občinami in poslanci ter volivci. Predstavniki s podeželja, tudi s tistih območij, ki moje s Hrvaško, so poudarili, da na njihovih območjih v zvezi s cestno razpravo ni prišlo do nobenega zaostrovanja međunarodnih vprašanj.

Najpomembnejši dogodek ob letošnjem prazniku občine Kočevje je bila otvoritev blagovne hiše NAMA. Za prvo uro po otvoritvi si jo je ogledalo okoli 200 občanov. (Foto: Prime)

V KOČEVJU SMO PRAZNOVALI

Kočevje dobilo prvo blagovno hišo

Na občinski praznik so v Kočevju odprli blagovno hišo ljubljanske NAME, športno igrišče in dve razstavi - Podelili so tudi delovna odlikovanja predsednika Tita in Šeškove plakete ter nagrade

V petek, 3. oktobra, je občina Kočevje slavila svoji praznik. V lepo okrašenem mestu in prazničnem vzdružju je bila ob 9. uri slavnostna seja občinske skupščine, ob 10. uri so odprli prvo blagovno hišo v mestu, nato pa še numizmatično razstavo in novo asfaltirano igrišče za košarko.

Slavnostno sejo je vodil ne Miro Hegler, na njej pa predsednik občinske skupščine je govoril o zgodovini Kočevja.

ske, njenem pomenu za NOB in o njeni povojni izgradnji sekretar občinske konference SZDL in občinski odbornik Nace Karmičnik.

Za njim je predsednik upravnega odbora sklada Jožeta Šeška podelil Šeškovi plakete.

V Kočevju so za občinski praznik 3. oktober odprli prvo asfaltirano igrišče za košarko, ki bo namenjeno tudi kotalkarjem in je tako prvo kočevsko kotalkališče. Prvo žogo na tem igrišču je ob otvoritvi vrgel predsednik občinske skupščine Miro Hegler. (Foto: Prime)

Tragedija kulture

Občina daje za kulturo na leto manj kot 5 din na prebivalca - Kulturno življenje v mestu in na podeželju je skoraj zamrlo — Le redke kulturne skupine še uspešno dela — Za kulturo zahtevajo več

Na konferenci občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij (ZKPO) Kočevje, ki je bila 25. septembra, so ugotovili, da v zadnjih letih kulturno življenje v občini naglo zamira, da je dotacija občinske skupščine ZKPO iz leta v leto manjša in da je kočevska občina med tistimi devetimi občinami v Sloveniji, ki dajejo svoji ZKPO najmanj dotacij, in sicer manj kot 5 din na prebivalca letno.

Na podeželju je kulturno življenje zamrlo razen v vasih Trava, Fara in Livold ter Predgrad, kjer dela samo še folklorna skupina. V mestu pa sta pri življenju le gimnazijski MKUD »Matej Borc in Likovni salon, medtem ko ostale dejavnosti samo še življotvorno, če niso že popolnoma zamrle.

Na konferenci so sprejeli sklep, da bodo zahtevali, naj občinska skupščina zveča svojo dotacijo ZKPO za toliko, da bo prišlo letno najmanj 10 din na prebivalca. Občinska skupščina je namreč že po ustavi dolžna zadostiti kulturnim potrebam svojih občanov. Če tega ne zmore, je vprašanje, čemu naj takata občina sploh obstaja.

V razpravi so skoraj vsi prisotni zahtevali, naj spet začivi pevski zbor, ki je v preteklih letih uspešno nastopal na proslavah in drugih prireditvah. Predlagano je bilo celo, naj bi ustanovili, če ne gre drugace, manjši pevski zbor, pa čeprav sa-mo kvintet.

Vse kaže, da bo ZKPO izdelala raziskavo o položaju kulture v občini in z ugotovitvami seznanila javnost. Na podlagi take analize namenijo nato izdelati program razvoja kulture, v katerem bo prikazano tudi kakšne bodo posledice, če tega programa ne bi izpolnili. Družba brez kulture namreč ne more obstajati. V programu bodo jasno določili, katerе kulturne dejavnosti je zaradi interesa občanov potrebno pospeševati, kako dejavnostim pomagati, od kod bodo dobile denar in drugo.

JOZE PRIMC

Cernač v likovnem salonu

V počastitev praznika občine Kočevje so v Likovnem salonu v Kočevju odprli 2. oktobra zvezcer slikarsko razstavo inž. Janeza Cernača, ki je domaćin in zaposlen pri ZKGK Kočevje. Ob otvoritvi razstave je bil krajši kulturni program, ki so ga izvedli učenci glasbene šole. Cernač je za čopič prijel pred nekaj leti njegova dela, posebno zadnja, pa so že presenetljivo močno izvedana.

JOZE PRIMC

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ VECINA PTIC selik je je odletela. Zbirajo se še zadnje jate skorcov. Vrtove pa vse pogosteje obiskujejo silnice. Tudi vrtičarji se pripravljajo vrtove na presimovalno.

■ ■ ■ OLNATE MADEZE puščajo na ploščnikih tovornjaki, ki vozijo trgovinam, tržnicam in skladbiščem blago. Tovornjaki se peljejo na ploščnik zato, da je manj dela s prenalanjem blaga. Pešci, ki hodijo potem po ploščnikih, stopajo v olje in ga raznašajo v lokale in stanovanja. Zato bi bilo prav, da tisti, ki mu je blago prigeljano, postribi tudi, da na ploščnikih ne bo maledev.

■ ■ ■ PRECEJ KLOPI ob poteh je bilo odstranjenih, ko so pretrejali sprehajalce v park nadalj za novo stavbo NAME. Te klopi bi moralj zdaj postaviti drugam. Se prej pa bo treba preudariti, kdo naj bi stale in da jih je pred zimo sploh vredno postaviti.

■ ■ ■ NA PRECEJ BOLJŠI USPEH je kazalo predstoli dežurki pri vojniskih ljetnikih. Običajno jih

Letos drugič Šeškove nagrade

Letošnja nagrajenca sta profesor Miloš Humek in občinska zveza za telesno kulturo

Lani so v kočevski občini ustanovili sklad Jožeta Šeška. Njegov glavni namen je, da vsako leto ob občinskem prazniku nagradi in podeli Šeškove plakete najzaslužnejšim kulturnim in javnim delavcem ali organizacijam. Letošnja Šeškova nagrajenca sta profesor Miloš Humek in občinska zveza za telesno kulturo. Razen plakete sta nagrajenca prejela tudi po 1500 din denarne nagrade.

Prof. Miloš Humek je dobil

Novo predsedstvo

Na zadnji konferenci občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Kočevje, ki je bila 25. septembra, so izvolili za novega predsednika Ivana Brdarja, za člane predsedstva pa še prof. Milosa Humeka, Eda Rusa, Katico Stajdohar in Emico Strumbelj.

nagrado za dolgoletno delo na kulturnem področju. Vodil je pevske zbrane, organiziral srečanja pevcev, reziral igre itd. Skomponiral je tudi več kantat, med njimi sta najbolj znani »Zdravica« (po besedi Franceta Prešerna) in »Gaudeamus igitur«, ki jo je skomponiral za prvi slovenski letnici kočevske gimnazije.

Občinska zveza za telesno kulturo je zelo delavna in uspešna že v vsem povojnem obdobju. Ta organizacija, posamezni športni delavci in športniki so prejeli za svoje uspešno delo že vrsto priznanj in nagrad. Vseh uspehov kočevskih športnikov ne bi mogli nasteti, ker jih je preveč. Omenimo naj le, da so letos kočevski šahisti dosegli svoj največji uspeh, saj sta republiška prvaka v moški in ženski konkurenčni vrst kočevskih šahistov.

Letošnji nagrajenec sklada »Jožeta Šeška« profesor Miloš Humek je dobil nagrado predvsem za svoje delo in prizadevanja na področju glasbene dejavnosti (Foto: Prime)

„RIKO“ novi milijarder?

Ribniško podjetje RIKO bo letos podvojilo proizvodnjo in postalo »milijarder«

O podjetju RIKO v Ribnici smo v zadnjem času napisali veliko doberga. Še pred dvema letoma je šlo podjetju precej težko, novo sposobno voštvo pa pelje 200-članski kolektiv v lepo bodočnost.

Podjetje bo letos predvidoma podvojilo proizvodnjo in se uvrstilo med »milijardere«, seveda računano v starih dinarjih. Dozidujejo že nove poslovne prostore, ki jih bodo potre-

bovali za povečano proizvodnjo. Vsak član kolektiva bo pri zidavi prispeval 12 prostočasnih delovnih ur. Podjetje je predvsem letos svojo dejavnost zelo raznoliklo, hkrati pa daje videt, da je še v izgradnji in da se bo prav raznahni podjetja sele začeli.

V podjetju trenutno izdelujejo mehanične in hidraulične snežne pluge, gradbeno dvigala, silose za beton, ogrodja za transformatorje, posipalce proti poliedici, samokolnice in drugo. Vse to proizvajajo ali sami ali pa v kooperaciji z domačimi in tujimi podjetji. S svojimi izdelki si podjetje na trgu vedno bolj pridobiva ugled. Hkrati pa postaja RIKO vse pomembnejša gospodarska organizacija v ribniški občini.

—r

**NAGRADA
GORJANCEV**

69

gorsitsa avtomobilsko dirka
1. okt. ob 13:30 na Gorjancih

Vsek vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vloženih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti Razen visokih obresti za hranične vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

SREDI GOZDOV BREZ LESA — Podjetje INLES Ribnica je tako rekoč sredi gozdov, a kljub temu uvaža les iz Avstrije, Rusije in celo Afrike. Med sedanjem razpravo o gozdarstvu bo treba najti pravi način za bodoče trgovanje z lesom. (Foto: Prime)

S SEJE OBCINSKE SKUPŠCINE RIBNICA

Gospodarstvo dvigniti na evropsko raven

Letos izredno porasli celotni dohodek, ostanek dohodka in osebni dohodki — Zaloge so se občutno zmanjšale, dolžnikov pa je več — Dobre delavce treba tudi dobro plačati, da ne bodo odhajali na delo v tujino

Ribniške gospodarske organizacije so v prvem polletju letos v primerjavi istim obdobjem lani dosegla za 32 odstotkov večji celotni dohodek in za 42 odstotkov večje sklade. Osebni dohodki so porasli za 20 odstotkov. Povprečni mesečni osebni dohodki v gospodarstvu znašajo 910 din. v negospodarstvu pa 1120 din.

INLES je povečal proizvodnjo za polovico, ostanek dohodka (dobiček) pa za 81 odstotkov. Se občutneje je

povečanje ostanka dohodka v RIKO in trgovskemu podjetju JELKA KZ Ribnica, ki je lani edina spridelala 114.000 din izgube, je letos imela kar 269.000 din dobička.

Izredno hitra rast celotnega dohodka, osebnih dohodkov itd pa razen veselja površno tudi skrbi, saj jo spreminja večja medsebojna zadolženost, zviševanje cen itd. Zaželeno očivljvanje gospodarstva torej nosi v sebi tudi klice, ki slabijo doseganje dosežke reforme, na katere smo bili v minulih letih ponosni.

Direktor INLESA Vinko Sparovec je v razpravi poudaril, da jim bodo lepi uspehi, ki jih je njihovo podjetje doseglo letos, koristili le, če bomo v bodoče

dosedno izvajali reformo. Podjetje za svoje potrebe ne dobiva doma dovolj surovin, čeprav so v bližnji okolici bogati gozdovi, ampak mora les uvažati in Avstrije, Rusije in celo iz Afrike. Posebno je poudaril, da bodo v bodoče gradili in proizvajali vse le na evropski ravni, kar jim edino zagotavlja uspeh na trgu. Prav zato bodo morali tudi v bodoče hitreje zviševati osebne dohodke.

Direktor Stane Skrabec je opozoril, da je imelo nujno podjetje letos okoli 200.000 din škode, ker je odšlo iz podjetja več kvalificiranih delavcev na delo v tujino. Poudaril je, da bodo lahko preprečili odhajanje strokovnjakov in kvalificiranih delavcev na delo v tujino le s tem, da jih bodo bolje plačali in jim omogočili dobiti kredite za gradnjo ali nakup stanovanj.

JOŽE PRIMC

Predlagali so jih za odlikovanje

Na zadnjem seji občinskega sindikalnega sveta Ribnica so razpravljali o usklajevanju samoupravnih aktov v delovnih organizacijah, o občnem zboru, ki bo decembra, o tezah za osnutek zakona o delovnih razmerjih za zasebni sektor in drugem. Imenovali so 3-člansko komisijo, ki bo obiskala večja podjetja in svetovala, kako uskladiti samoupravne akte. Predlagali pa so tudi tri najzaščitnejše sindikalne delavce za odlikovanje.

Manj poti za šolarje

Na nedavni skupni seji sveta krajevne skupnosti in krajevnega odbora SZDL na Gori so predlagali, naj bo v bodoče avtobusom postajališče v Spodnjih Petrinčih. Do sedanjega postajališča imajo otroci iz Betonovega in Krčakov 2 km. do novega pa bi imeli polovico manj. Ugotovili so tudi, da povroča divjad na poljih veliko skodo, in zahtevali, naj lovci počnejo odstrel divjadi.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ ■ ■ OROGLICA STOLPICEV v Ribnici bo urejena le letos, optimisti celo trdijo, da do konca tega meseca. Kot smo zvezeli, so ureditvena dela v polnem toku, kar pa ne pomeni, da bo novi rok spet prekoračen, oziroma, da bo spogrevni spel na prej. Dela izvaja Stanovniško komunalno podjetje, načrti jih je krajevna skupnost, plačana pa bodo iz komunalnega prispevka in pripovedka za uporabo mestnega zemljišča.

■ ■ ■ LEPO NAPREDUJE gradnja novega stolpa v Ribnici, ki ga gradci stanovanjsko komunalno podjetje v neupredenih bližini sedanjih stolpov. Gradijo ga po sistemski gradnji na trg in so prodali že precej stanovanj. Vse kaže, da bo pri tej gradnji spet padel kuklen gradbeni rekord, saj bodo stanovanja predvidoma vsej izjave že prej kot v letu dni. Iz bolj ali manj zanesljivih virov smo zvedeli, da Ribnicanje v pričakovanju novega rekorda se sklepajo stave.

■ ■ ■ V CETRTI RED NAJ BI SPREJELI pot, ki povezuje Breg in Šalevec z občino Črno, se pravi cesto četrtega reda. Tako so predlagali prebivalci teh vasi. Svet za komunalne zadeve in urbanizacijo je predlog zavrnil, da je pot premalo prometna. Pač pa bo občina v doglednem času popravila dočrpal most.

Loški potok: četvorkič za prosveto?

V Loškem potoku bi nujno potrebovali štiri stanovanja za prosvetne delavce. Na zadnjem razpis za učno obsežje, ki ga je objavila osnovna šola, ni bilo odziva, ker za učitelje ni stanovanj. Na zadnjem seji občinske skupščine Ribnica je odbornik iz Loškega potoka predlagal, naj bi čimprej začeli graditi četvorkič za prosvetne delavce ali pa naj bi pri novi osnovni šoli, ki jo bodo gradili v Loškem potoku uredili tudi štiri stanovanja.

Zasebni lahko, podjetja težko

Po arhivskih podatkih so sedanjem dom TVD Partizan v Ribnici zgradili pred nojno s prispevki zasebnikov. Tedaj so zasebni pripevali še drva za njegovo kurjavo in drugo. In danes? Neki predstavnik občinske zveze za telesno kulturo je pokriti zrivelj.

— Danes pa vsa naša podjetja nočajo ali pa ne zmorcejo prispevati toliko, da bi dom Partizana usaj v redu vzdrževali!

Pokriti bo treba izgubo

Za izgubo na kočevski železniški proggi mora občina Ribnica plačati 2TP Ljubljana 240.000 din na leto. Občinska skupščina tega denarja nima, zato so na zadnjem seji sklenili, da bodo izgubo pokriti delovne organizacije, in sicer v takem sorazmernju, kot zeljenico potrebujejo, se pravi: kolikor vagonov je kakšna naložila oziroma razložila.

Prosijo za znižanje davkov

Na zadnjem seji krajevne skupnosti Šušje so razpravljali o prošnjih občanov za znižanje davkov. Nekaterim so ugodili, drugim pa ne. Za znižanje davkov namreč prosi vse vec občanov, med njimi tudi takci, ki socialno ne stoje slabo. Članovi sveta so se seznanili tudi s sklepom vlasnikov iz Gornjih Lazov, da bodo v bližini vasi uredili zajetje studenca in napeljali v vas vodovod. Vaščani Zlepčič pa ne kažejo nobenega zanimanja za gradnjo vodovoda, čeprav so že pred meseci sklenili, da ga bodo začeli graditi.

Brez kmeta ni socializma

Glavna naloga gozdnih gospodarstev naj ne bo trgovina z lesom, ampak skrb za napredok gozdov

Med razpravo o bodočem načinu gospodarjenja z gozdovi na zadnjem seji občinske skupščine Ribnica so odborniki kmetje poudarili, da brez kmetov socializem ne more obstajati, zato zahtevajo tudi oni več samoupravnih pravic. Niso se strinjali s tem, da imajo samoupravne pravice samo delavci v gospodarstvu in družbenih službah, kmetje, lastniki gozdov, pa ne.

Poudarili so, da sedanj način prometa z lesom pomeni obvezno (prisilno oddajo) (prodajo lesa). Zahtevali so, naj bo v bodoče trgovina z lesom bolj sprštena. Direktori kupec lesa naj bodo razen gozdnih gospodarstev, se najmanj lesna industrija in kmetijske zadruge. Nekateri so celo predlagali, naj bo trgovina z lesom popolnoma sproščena, kar pa verjetno

njusprijemljivo, saj bi to pomenilo, da bi imeli največ občinka prekupevalci z lesom.

Posebno pa so poudarili, naj v bodoče ne bo več glavna dejavnost gozdnih gospodarstev trgovina z lesom, ampak strokovna gozdarska služba, se pravi varovanje gozdov.

Opozorili so tudi, da bi morale za nego in varstvo gozdov prispetati več industrija in trgovina ali pa vsa družba, saj so gozdovi zaradi svojega vpliva na vreme, čistoto zraka, vodne in druge razmere splošno družbenega pomena. Pri tem so se tudi spomnili, da je v povejnih letih slo iz gozdov ogromno lesa za obnovno in izgradnjo industrije ter da jim je bilo takrat obljubljeno, da bo zgrajena industrija kasneje vse to povrnila gozdarstvu.

ZIONICA Ljubljana ima obrat v Ribnici, ki je v prvem polletju letos v primerjavi istim obdobjem lani ustvaril za 99 odstotkov večji celotni dohodek, za 253 odstotkov večji ostanek dohodka (dobiček), osebnih dohodkov so izplačali za 82 odstotkov več stroški pa so porasti za 81 odstotkov.

Klub tako ugodnim poslovnim uspehom obrata pa je podjetje naredilo za njegov napredok bolj malo. Do letos matično podjetje ni investiralo v obrat nič, ampak mu je vsa ustvarjena sredstva pobralo. Sele letos je zmanjšal odobril spoml. 150.000 din za gradnjo nove proizvodne hale (obrat je samo v prvem polletju letos ustvaril 380.000 din ostanka dohodka).

Za direktorja posebne osnovne šole je imenovala profesorja Jožeta Kuralta.

■ za trinoga inšpekторja Antona Sobaria (ki bo še naprej vETERinarski inšpektor).

Spet predavanja za kmetovalce

Sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDII v Crnomlju se pripravlja na organizacijo predavanj po podeželju. V zimskem času bodo spet strokovnjaki razpravljali s kmetovalci o življenej, in poljedelstvu, razen tega bodo letos v turistično privlačnih krajih predavalci še o kmečkem turizmu.

Načrt so naredili načrtom

Naj jugu Poljanske doline med vasjo Kot in Radencami so že pred vojno začeli delati cesto, a so bila dela kmalu prekinjena. Zadnja leta je akcija za novo cesto že nekajkrat obetaša rešitev, vendar vse do nedavnega ni bilo kaj pokazati. Pred kratkim so vaščani starotrskih vasi s hvaležnostjo sprejeli načrt za gradnjo ceste, ki so ga brezplačno naredili strokovnjaki Gozdnega gospodarstva Novo mesto. V spremembi dopisu so navedli, da je to prispevki podjetja h gradnji.

Nič slabši od odraslih

Pred dnevi so imeli v Prosvetnem domu v Crnomlju odredno konferenco plinjskega odreda, ki nosi ime heroja Janka Starihe. Konferenco so prav dobro vodili otroci sami, udeležili pa so se je tudi predstavniki občinskih družbeno-političnih organizacij in člani učiteljskega zbora. Ko so pregledali delo v minulem obdobju in ustvarili obširen delovni program za letošnje leto, so izvolili nov 9-članski odredni odbor. Za predsednico so izbrali Sonjo Adlešič, učenca 7. razreda. O delu odreda, ki vključuje 980 pionirjev, bomo več še poročali.

Stvar je pred sodiščem

Zadeva s šolo v Petrovi vasi je zdaj pred sodiščem, da bodo ugotovili, če je stavba prodana ali ne. Predstavniki občine Crnomelj so ponudili kupcu bivše šole drugo, boljšo stavbo, vendar noče pristati. Prebivalci Petrove vasi, občina v družbeno-politične organizacije pa bi radi na vsak način stavbo dobili nazaj, ne samo za društvene potrebe, ampak tudi zato, ker namenljavo v vasi spet odpreti pouk za prva dva razreda. V Crnomlju, kamor otroke zdaj vozijo k pouku, imajo z vozači velike težave. Na tej šoli je že preveč učencev.

ČRНОМАЛЈСКИ ДРОБИР

■ УЧЕНCI POKLICNE SOLE so tudi letos obiskali jesenski velesejem v Zagrebu. Sola ima ogled velesejma v učnem programu. Vseh 90 učencov, ki so letos odpovedali na velesejem, si je ogledalo Še tehnični muzej v Zagrebu.

■ SE ZMERAJ NOBENE SIVILJE — Pred vojno je bilo v Crnomlju 7. sivilskih mojstric, ki so imela obret, danes pa ni nobene. Klub temu so vse ženske nbljene in le malo jih kupuje konfekcijo. Iz tega sledi, da v mestu zelo uspeva šumarsko šiviljstvo.

■ GODBA NA PIHALA skuša nekdanji godbi povrniti ugled. Zadnje čase imajo godbeniki redne vaje, izboljšali so disciplino, utrjujejo pa tudi materialni položaj. Zdaj pod vodstvom Frane Milenka in Staneta Vasja redno vadijo v stekleni dvorani gostinskega podjetja. prostor vsekakor ni primeren, je pa skoraj načon. Godba bi nujo potrebovala še vsej tri nove instrumente. Radijajo, da bodo po daljsem razdobju prvi nastopili v javnosti.

ZAPIS S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE ČRНОМЕЉ

Slabi gospodarji bodo morali propasti

Črnomaljsko gospodarstvo v prvi polovici leta, po bančnih podatkih sodeč, sploh ni slabo, vseeno pa zaskrbljeno ni odveč — Večina podjetij, taka, kot so, ne bi mogla dolgo obstajati — Rešitev je samo v sodelovanju z močnejšimi poslovnimi partnerji

Iz analize SDK je razvidno, da so gospodarske organizacije občine Crnomelj ustvarile v prvi polovici leta 88.831.160 din celotnega dohodka ali za 78 odst. več kot v istem času lani. V tej številki pa se razen resničnega napredka skriva tudi uspeh zavoljo zakonskih sprememb. Dohodek na zaposlenega se je povečal za več kot 11 odst. in znaša že 16.046 din, ekonomičnost poslovanja pa je za 5 din višja, kot je bila lani.

Izguba so izkazale samo tri gospodarske organizacije, kmetijska zadruga Crnomelj — 163.803 din, gostinsko podjetje 8.530 din in menza v podjetju Begrad 9.351 din. Bolj zaskrbljajoče je poslovjanje podjetij, ki delajo na meji rentabilnosti in tistih, ki izgubo prikrivajo z veli-

zal slabe in dobre strani gospodarjenja. Dejal je, da sta dve dobrati točki v tem, da imajo se vedno vsa podjetja enkrat več dolžnikov kot upnikov in da izplačani osebni dohodek ni šel na račun skladov, razen v nekaterih obrtnih dejavnostih. Slabo pa je, da v podjetjih ne kažejo teženj po nadaljnji rasti in se premalo ukvarjajo z bodočnostjo. Razen Iskre in Rudnika nimajo nikjer dolgoročnih razvojnih načrtov. V gospodarstvu je tudi premalo poslovnosti in podjetja se prepocasi vključujejo v integracijo.

Ko je o nujnosti združevanja in poslovno tehničnega sodelovanja v gospodarstvu govoril poslanec Peter Vujičić, je dejal, da dosedanje integracije v Beti, Zori, Iskri in Dolenki kažejo lepe uspehe, zato je odveč vsak strah, da bi Bela krajina kaj izgubila, če se domače podjetje odloči za integracijo prek občinskih mej. Večkrat je tudi poudaril, da slabim gospodarjem bledo zadnje ure in da bodo nesposobna podjetja moralna propasti. Po mnenju inž. Tomaja Pleška so v integracijskih procesih največja ovira posamezniki v kolektivih.

Težave v Beti so na seji večkrat načeli. Po mnenju skupščine podjetju niso potrebni samo krediti za nad-

Cigani postajajo napadalni

Semiški predel zahteva ureditev ciganskega vprašanja — S tujih njiv kar z vozom odvajajo pridelke — Kmetje ne bodo plačali davkov

Daleč naokrog ni med pridelnikami ciganskega rodu takih razlik kot v Beli krajini. Medtem ko so si nekateri zaposleni Cigani pridobili ugled med občani zavoljo poštovnosti, pa nekaj ciganskih družin še živi po nomadsko. Veden bolj kradejo, postajajo napadalni, in ker kmetje sumijo, da imajo orožje, se jim nihče nič ne upa.

Na njivah okoli Stranske vasi, Oskoršnice, Sel in Vinjega vrha letos nimajo kaj pobirati. Medtem ko so prej Cigani kradli le ponoči in manjše količine pridelkov, pa so letos veliko bolj predniki. Kradejo tudi podnevi in celo z vozom pridejo na tujo nji-

vo ter odpeljejo vse, kar zraste.

Skodi, ki jo delajo Cigani, so se nekateri kmetje hoteli izogniti na ta način, da so namesto žit in krompirja začeli pridelovati krmo. Tudi ti niso zadnje čase nič na boljšem, ker so si Cigani kupili konje in zdaj pasejo po tujih travnikih.

Kmetje semiškega predela so po svojem odborniku posili občinsko skupčino, naj poskrbi za ureditev ciganskega vprašanja. Zagrozili so, da ne bodo plačali davkov, če ne bodo Ciganov ukrotiti. Imajo samo stroške z nabavo semen in z obdelavo polj, pridelka pa ni.

Denar je občutljiva stvar

121 otrok borcev bo dobilo skromno pomoč pri šolanju v drugih krajih — Kdo je prosil, je dobil, vprašanje pa je, če so za to možnost vsi vedeli — Odborniki so predlagali spremembe

Ko so na nedavnem zasedanju občinske skupščine Crnomelj razpravljali o dodelitvi pomoči otrokom borcev pri šolanju v drugih krajih in dodelitvi novih stalnih ali enkratnih priznavalnih borcev, se je spet izkazalo, kako občutljiva stvar je delitev denarja.

Komisija za zadeve borcev je dobila v obravnavo

okoli 300 prošenj, ki jih je reševala na treh dolgih sejah. Vsota, ki je bila na razpolago, ne zadošča, zato so jo prekoracili za 12.000 din.

Odborniki so sicer pohvalili prizadevanje komisije, obenem pa grajali njeni delo, ker ni poskrbel za možnost, da bi vsi interesenti za pomoč pri šolanju lahko vložili prošnje. To stvar so preustavili krajevnim organizacijam ZZB. Kjer je bila organizacija delavna, je zbrala predloge, kjer pa ne, starši niso mogli vložiti prošnje. Z javnim razpisom, ki ga žal ni bilo, bi kritika odpadla.

Na seji so se zlasti odborniki iz Preloke, starega trga in Crnomelja zavzemali za to, da bi v bodoči pri dodeljevanju pomoči za šolanje vprašali za mnenje vodstva šol, ki najbolje poznamo razmere otrok in staršev. Prav tako so predlagali, naj komisija zahteva razen prošnje še kak dokument, v katerem bi bilo razvidno premožensko stanje prosilcev.

Kritizirali so tudi nekatere mestne prisilice za pomoč pri šolanju. Po mnenju nekaterih odbornikov niso potrebnih pomoči dijaki, običajni po najnoviješi modi, ki posejajo po restavracijah.

Skupščina je po daljši razpravi sklenila, naj pomocene izplačevati, komisija za zadeve borcev pa naj ponovno pretres predloge, upošteva mnenje in pripombe, nato pa v sodelovanju z odborniki posameznih vasi pravi napake.

Ijni razvoj, temveč je treba znotraj kolektiva urediti odnose, organizacijo dela in sistem nagrajevanja po uspehu posameznika.

Izredno zaskrbljeno so v razpravi pokazali glede množičnega odhajanja Belokranjscev v tujino. Odborniki menijo, da bi morali v domačih podjetjih povrniti nastalo škodo zaradi nenadnega odhoda.

Sklep skupščine je bil, da morajo do konca leta podjetja pripraviti razvojne načrte, obenem pa veliko hitreje kot dosegli posegati po raznih oblikah integracije. Ko bo ponokod že zaškrpalo, poslovna partnerja ne bo več mogoče najti.

RIA BACER

Tekstilno blago in konfekcijo po zadnji modi, kakor tudi blago v razprodaji po izredno znižanih cenah iz vseh pomembnejših tekstilnih tovarnam vam nudi

„Deletekstil“ ČRНОМЕЉ

Včeraj je minilo 25 let, kar je bila ustanovljena kmetijska zadruga Crnomelj. Delati je začela kot prva slovenska zadruga na osvobojenem ozemlju. Zaradi sedanjega, izredno težkega finančnega položaja zadruge bo jubilejna proslava potekala v okviru sindikalne organizacije podjetja. (Foto: Ria Bačer)

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA ekspositura v Crnomlju

obvešča občane in ostale poslovne komitente, da se je preselila

iz poslovnih prostorov v Ulici Mirana Jarca 3 v nove poslovne prostore na Trgu svobode 2

Uradne ure za stranke: vsak dan razen sobote od 7.30 do 13. ure, ob ponedeljkih od 7.30 do 15. ure, v poslovnični v Semčiu pa vsak ponedeljek od 13. do 16. ure. Telefon st. 76-113 in 76-052.

Se nadalje se priporočamo, zlasti za:

- vključevanje v vse vrste varčevanja — obresti do 7,5 odst. — tromesečna nagradna žrebu;
- stanovanjsko varčevanje za občane — do 300 odst. posojila;
- stanovanjsko varčevanje za delovne organizacije — do 175 odst. posojila;
- kombinirano stanovanjsko varčevanje občan — delovna organizacija: — devizno stanovanjsko varčevanje — do 600 odst. posojila.

Odpiram in vodim žiro račune prebivalstva.

Odpiram in vodim devizne račune občanov in družbenih organizacij — obresti do 8 odst.

Dajemo potrošniške kredite za vse namene, tudi brez porokov.

Odkupujemo in prodajamo tuje valute za službena in zasebna potovanja.

Sklepamo dogovore o kreditiranju stanovanjske izgradnje za pravne osebe.

Posredujemo vse vrste zahtevkov za kratkoročne, dolgoročne in devizne kredite za pravne osebe.

Občanom priporočamo, da se pri varčevanju poslužujejo področnih post in hranilnih blagajn pri podjetjih »BELTA«, Crnomelj in »ISKRA«, Semč.

Pri odhodu v tujino si odprite devizni račun! Te posle opravljamo brezplačno.

Poslužujete se naših uslug, ki vam jih nudi Kreditna banka in hranilnica Ljubljana z najbolj popolno mrežo poslovnih enot!

NOVICE
črnomaljske komune

BELSA bo odkuopal jabolka

Vest, da bo tovarna Beograd vseeno odkupila nekaj jabolk, je razveselila belokranjske kmetovalce, čeprav je odkupna cena nizka in čeprav ho še vseeno ostalo veliko jabolk neprodanih. Zgovorjeno je, da bo odkup potekal samo prek kmetijskih zadrug Crnomelj in Metlika. Crnomaljska zadruga bo odkuplila 200 ton jabolk, metliška pa 100 ton. Jabolka, dostavljena v tovarno Beograd, plačajo po 0,18 din. Če pride sadje v oddaljeno vas iskat zadržni tovornjak, odračunajo prevozne stroške. Tovarna Beograd s tem odkupom precepi tvaga, zato jabolka ne more plačevati po višji ceni.

Prosvetni dom propada

Suhorčani že 5 let opozarjajo na škodo, ki se dela družbenemu premoženju, a zaman

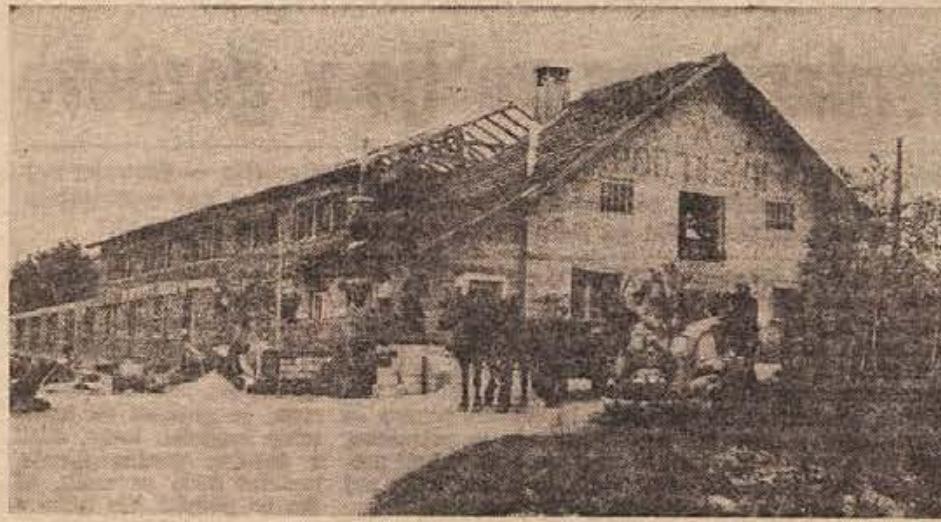
Konaj pet let je minilo, kar je partizanska vas Suhor s pomočjo podjetij, s prispevki prebivalstva in občine dobita prosvetni dom. V njem imajo šolarji televadbo, dvorana pa dobro služi tudi za kulturne prireditve. Za dom prizadevno skrbi upravni odbor. Denar od prireditev proti porabijo za razne izboljšave, obenem pa nenehno opozarjajo, da stavba ni bila dokončana in da se dela v

Svinino prodajajo v izgubo

Mesarija in klavnica Metlika je imela ob polletju 12.000 din izgube, ker so cene živini neradioma narasle, meso pa so prodajali po stari ceni. Odkar so cene mesu zvišane, je prodaja govedine dobitna, medtem pa svinina in teletina še vedno prinašata nekaj izgube. Na vseh bližnjih sejmih Italijani navijejo oene praščem, tako da jim metliška klavnica ne more konkurirati. Finančno stanje v podjetju pa se po izjavi direktorja Stricija le popravlja. Kolektiv mesarije upa, da bodo ob koncu leta proizvodni stroški kriti, verjetno pa ne bo ostalo toliko, da bi lahko plačali še amuite za posojila. Kdo jih bo plačal, je še vprašanja.

Radovica: novost pri šoli

Tudi podružnična šola na Radovici je bila med počitnicami deležna manjših investicij. Okoli šolskega vrta so zgradili nov podporni zid. Veljal je okoli 8.000 din, bil pa je zelo potreben. Šola je z urejeno okolico precej pridobila na videzu.

Komunalno podjetje v Metliki preureja nedograjeni hlev bivše zadruge Partizan v upravne in poslovne prostore. Podjetje bo s tem pridobilo nujno potrebne delovne prostore, obenem pa bo celotna okolica vinske kleti lepša. (Foto: R. Bačer)

NA OBCINSKI SEJI V METLIKI

Veriga dolžnikov hromi gospodarstvo

1. oktobra je na seji občinske skupščine Metlika v glavnem tekla beseda o gospodarjenju v domači občini — Ocena: kljub preudarnemu in dobremu poslovanju v podjetjih, velike težave zaradi dolžnikov

Odborniki so pohvalili dobro pripravljeno gradivo za sejo, večemo pa podvomili, da bi lahko na podlagi bančnih podatkov dobili pravo sliko o napredku podjetij. Ker so se menjali predpisi o načinu obračunavanja, je težko ugo-

toviti, koliko lanskega dela se skriva v letošnjih številkah.

Tako analiza SDK izkazuje v 6 mesecih leta 1969 kar 64.689.707 din celotnega dohodka v občini, kar je za 48,9 odst. več kot v istem obdobju lani. Razmerje med porabljenimi sredstvi in celotnim dohodkom pa kaže, da so letos podjetja slabše poslovala, kar zadeva ekonomičnost. Ta je od lani upadel za 8,4 din. Na slabše se je obrnilo tudi razmerje v delitvi dohodka na sklade in osebne dohodke, slika pa je drugačna, če upoštevamo še vlaganja v amortizacijo.

Na podatke o celotnem občinskem gospodarstvu najbolj vpliva tovarna BETI, ki ustvarja več kot 60 odst. vseh dohodkov, zato kot je dohodok letos že nekajkrat zmanjšalo denarja v Beti, v zadrgi in pri komunalnem podjetju.

Poletni obračun so zaključili z izgubo menz v Beti in Novoteksu, kar bodo uredili v podjetjih, razen tega pa se mesno podjetje in hotel. Celotna izguba se suče okoli 120.000 din. Se zmeraj je gostinsko podjetje Metlika najbolj kislo jabolko domačega gospodarstva, v katerega noče nične ugraničiti. Čeprav so pogosto menjavali direktorje in uveli prisilno upravo, izguba še narašča in se je v vseh letih poslovanja nabralo že za okoli 400.000 din.

Hotel so skušali oddati že več partnerjem, pogovori so tekli tudi s tovarno IMV in podjetjem Mercator, a uspeha ni, ker Metlika ne more sprejeti pogojev. Kaj s hotelom, tudi odborniki niso mogli pogrunčati, menili pa so, da je treba to zadevo takoj rešiti in jo enkrat za vselej spraviti z dnevnega reda. Sklenili so, naj predstavniki občinske skupščine s pomočjo direktorjev podjetij najdejo primerno rešitev, kajti hotel ni samo stvar občine, ker ga ne potrebujejo ne občina ne občani, pač pa je najbolj potreben gospodarskim organizacijam za poslovne obiski.

RIA BACER

Tokrat priporočila ni mogoče upoštevati

Kam z 21 milijoni starih din, ki se bodo do konca leta nepredvideno natekli v občinski proračun? Višek naj zakrpa luknje

Na občinski seji 1. oktobra so v Metliki obravnavali tudi letošnji dotoč denarja v občinski proračun. Kaže, da se bo do konca leta nabrao za 21 milijonov starih din več, kot so predvidevali. Po priporočilu republiške skupščine naj bi ta denar narenili za rezervo in gospodarske posege, vendar pa se tokrat

priporočila v Metliki ne bodo mogli držati.

Ko so sprejemali letošnji proračun, je manjšalo denarja na vseh koncih in krajinah, tako da so počistili več občinskih skladov. Ker so zdaj skladi osiromašeni, potrebe pa so velike, se odbornikom ni zdelo prav, da bi preselek dali v rezervo, ko je denar kravno potreben posebno za stanovanja borčev za delo krajevnih skupnosti itd. Predlagali so, naj bi od teh sredstev poleg drugih milijon starih din dobila tudi sekcijska za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL, namenjen pa je kot pomoč zasebnemu kmetijstvu.

Zadruga je kupila 43 ton semenske pšenice, ki jo dajejo kmetom po znizani ceni, zato pa bo prihodnje leto za okoli 30 milijonov din (starih) več vreden pridelek. Skupščina je bila mnrena, da je skromna pomoč zasebnemu kmetu na mestu. Pri tem predlogu nameravajo vztrajati.

RIA BACER

SPREHOD PO METLIKI

■ LJUDJE V METLISKI OBČINI nadaljujejo proces potovanja v tujino, saj je v letosnjem tretjem trimesecu organ pri občinski skupščini pristojen za notranje zadeve, izdal 88 novih potnih dovoljev, podaljšanih pa je bilo 177. To je precej več dovoljenj kot lani v istem času.

■ ANSAMREL HENČEK IZ KRASKEGA je ob sodelovanju harmonikaria Silvestra Mihelčiča predstavil nedeljo gostovali tudi v Metliki. Obisk pa je bil dočak slab, saj so bili mladinci in vasi, ki jih najbolj privlači takšna glasba, zapovedani s trgovitvijo.

■ DRUŠTVO UPOROJENCEV IZ METLICE je v četrtek, 2. oktobra, organizalo za svoje člane avtobusni izlet v Trst in Miramar. Izletniki so si ogledali še druge zanimivosti in se se isti večer zadovoljni vrnili domov.

Krasinški predel je prizadet

Polja okoli Krasincev, Boršča, Prilejcev in Boginje vasi običajno dajejo najboljšo letino v vsej metliški občini, letos pa kmalu ugotavljajo mnogo manjši pridelek. Zaradi poletne toče je letos veliko slabše obrodila koruza, proso, ajda in repa. Tudi krompirje letina ni na tunski ravnini, pač pa je mnogo sadja, ki žal ne gre v promet.

Sef ne zmore vsega

Na oddelku za gospodarstvo pri občinski skupščini Metlika je bilo zadnje čase vse poslovanje prepuščeno samo načelniku, uslužbenec ekonomist pa je že več mesecov na bojniškem dopustu. Ugotovili so, da sef, ki se ukvarja še z gradbenimi zadevami, nikakor ne zmore vsega dela, zato bo občina namestila na oddelku za gospodarstvo novega uslužbenca.

Od Čudnega sela do Pavičičev

Gradske vodovode, ki ga gradijo že tretje leto, je letos napredoval za napeljavo 1,5 km cevovoda od Čudnega sela do Pavičičev. Zgrajen je tudi prehod čez Lahinja. Letos gradnje ne bodo več nadaljevali, deloma zaradi slabega vremena, deloma zaradi stiske z denarjem. Dosej je gradnja gradaškega vodovoda veljala že 1.060.000 din.

Smo varni pred ognjem?

Teden požarne varnosti so izvedla tudi gasilska društva v metliški občini. Člani društev so v tem času pregledali vse gasilne priprave, uredili so gasilske domove in orodjišča, opravili razne gasilske vaje, sklicali seje upravnih odborov in udarne desetin. Več komisij, zadolženih za požarno varnost, je v tem tednu v svojih okoliših pregledalo dimne naprave. V solah so otroci pisali naloge o požarni varnosti.

Otroci prinašajo sadje

Otroci, ki hodijo v osnovno šolo Suhor, so za solisko kuhinjo zbrali že veliko jabolka, kišole, krompirje, paprike in drugih pridelekov. Pod vodstvom učiteljev in kuharje Šolarji sami pripravljajo ozimnico. Doslej so vkuhali že okoli 80 kg manjolade in vložili več deset litrov paprik. Razen sadja in zelenjave so otroci prinesli v solo še veliko šipku in lipe, da bodo pozimi pili topel čaj.

Zadruga letos ni imela izgube

Kmetijski zadrug Metlika se je letos obrnilo na bolje. Ob polletju lani je ostalo za 33.717 din nepokritih dohodkov, letos pa so prvo polletje zaključili s 110.705 din ostanka dohodka. Uspeh so prinesli zlasti trgovina, od kup, vinska klet, transport, strojni park in hranilno-kreditna služba, medtem ko lašina proizvodnja v vinogradništvu, travništvo in hmeljenje ni pokazala dobička.

Strokovnjak bo pregledal orožje

Pregled orožja in zamenjava orožnih listov bo v soboto, 11. oktobra, dopoldne v sejni sobi občinske skupščine v Metliki. Orožje bo strokovno pregledal puškar Rudi Pibernik. Za vsak kos orožja bo moral lastnik plačati predpisano takso — državni kolek v znesku 100 novih dinarjev.

Eksperimentalna mladinska igraška skupina »Osipl Žestre iz Metlike je v soboto uspešno gostovala na Suhorju. Gledalcem se je predstavila s humoristično-satiričnim teksto J. Jankovića »Podgane-narodni sovražnik št. 1«, ki ga je priredil in v slovensčino prevedel Tonči Gašperič. Skupina bo v nedeljo, 12. oktobra, gostovala v Gradiču, nato v Semiču, končno pa bodo zaigrali še na domaćem odru. Predstava je vredna ogleda, saj nudi dobro uro prijetne zabave in smeha. Potreben je poudariti še to, da je besedilo prvič izvajano v slovenščini.

Režijo je prevzela Cveta Jagodič, sceno pa izdelal Zoran Hočevar, glasbene vložke pa je pripravil Stanko Fux, za pričetke pa skrbi Slavica Gerbec.

Če želite

Odgovor ali nastav iz malih oglaševanj poslajte v pismu dopisnico ali znamko za 50 par.

UPRAVA LISTA

metliški list

Gozdarji nas vabijo v gozdove

Namen gozda naj ne bo samo proizvodnja lesa za industrijo — Človeku naj nudi največjo možnost za sproščen in dejaven oddih — Kaj ugotavljajo o tem strokovnjaki na 3-dnevnu seminarju v Dol. Toplicah

Od 1. do 3. oktobra sta v Dol. Toplicah na pobudo biotehniške fakultete iz Ljubljane priredila Poslovno združenje gozdnogospodarskih organizacij in GG Novo mesto seminar pod naslovom »Gozdovi in okolje v Sloveniji«. Sodelovalo je nad 100 gozdarskih delavcev iz vse Slovenije. Ob predavanjih strokovnjakov iz medicine, gozdarstva, hortikulture in varstva narave se tokrat niso pogovarjali o kubikih lesa in prirastku, pač pa o tem, kako postaja gozd vse bolj in bolj prostor, v katerem išče človek oddih, in o tem, kako naj gozdarji pri tem pomagajo in sodelujejo.

Prihaja čas, ko se gozdarji valci gozdov in izvedeli, da si želijo več peš poti in več opozoril na razne posebnosti v gozdu.

S tem nastajajo za gozdar-

Kdo pravi, da propada?

LOJZETA MURNA iz Pojana, oskrbnika partizanskih objektov in grobišč na Rogu, smo vprašali, ali res propada bolnišnica Jelendol, pa je odvral:

»Kdo to pravi? Saj sploh ni znakov za propadanje! Obiskovalci mi večkrat pravijo, da je v Jelendolu celo ozoren red. Če pa je bolnišnica prazna, neopremišljena, nisem jaz krv. Ob koncu vojne so šli predmeti v muzej.«

Dobro je oskrbovana tudi Basa 20, medtem ko bo bolnišnica Gornji Hrastnik predvidoma urejena prihodnje leto. Za vseh devet partizanskih grobišč na Rogu, v katerih počiva okoli 800 borcev, pa lahko rečem tole: precej bolje so vzdruževana kot marsikatero naško pokopalisko!«

I. Z.

je nove dolžnosti: postavlja opozorila, ki bodo obiskovalce opozarjala na vse tisto, kar bi sicer prezrl. Radi se bodo ogledali razna redka drevesa, drevesa posebnih oblik, se povzpeli na morebitne razgledne točke, oddali v posebne gozdne sestoste, hvaležni bodo za napis, ki jim bo povedal, kje lahko v gozdu brez skrbi kurijo, hvaležni bodo za peš poti, za kažipote itd.

GG Novo mesto je na seminarju kot soprireditelj udeležencem prikazalo nekaj tako urejenih območij na Gorjancih (od Vahte proti Gospodinji), na Rogu in v okolici Dolenjskih Toplic. To so prvi začetki, upamo pa lahko, da bo tega vedno več. Gozdarji si od tega ne obetajo nobenih koristi, pričakujejo pa, da bodo to njihovo dejavnost kmalu podprtih in začeli v njej sodelovati turski delavci.

M. J.

Prejšnji teden so Pionirjevi delavci razkrili in prušili hišo poleg sejmišča ob Cesti herojev v Novem mestu, ker bo ta prostor zavzela bencinska črpalka, za katero tudi že opravljajo zemeljska dela. Sejmišče bo podjetje DOMINVEST v kratkem prestavilo na Cikavo na desni breg Krke (Foto: Ivan Zoran)

SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV

Če ni razprave, ni predlogov

Samo z odkrito razpravo je mogoče oblikovati stališča in predloge za rešitve — Organi ZK v občini so sodelovali s članstvom — Potrebno je temeljitejše idejno in družbeno-ekonomsko izobraževanje

Seja občinske konference ZK je bila prejšnji petek popoldne zadnja v sedanjem sestavu. Prihodnji se bo konferenca sestala že po volilnih konferencah osnovnih organizacij ZK, na katerih bodo izvolili nove člane. Na seji so združili razpravo o delu občinske organizacije ZK in medobčinskega sveta ZK. Sprejeli so spremembe tistega dela sklepa o organiziranosti, ki se nanaša na volitve in volilni postopek. Pogovorili so se tudi o programu komisije za družbeno-ekonomsko odnose in o vzdušju v organizacijah ob razpravi o gradivu zadnje seje CK ZKS.

Komunisti so v mandatni dobi te občinske konference skupaj z vsemi delovnimi ljudmi v občini zelo uspešno uresničevali reforme. To dokazujejo izreden porast proizvodnje, poslovni uspeh, povečanje storilnosti, občutno povečani izvoz, ugodni premiki pri zaposlovanju ter hkrati napredok v družbenih dejavnostih.

Nalog tudi v bodoči ne bo zmanjkal. Zlasti si bo treba prizadevati, da bi pri načrtovanju dolgoročnega razvoja občine in območja že prešli od uvodnih razprav in razgovorov k delovanju, še posebej pa k sodelovanju med občinami Dolenjske.

Preobrazbe ZK ne bomo dosegli zgolj s spremembo organizacijskih oblik. K vsebinski preobrazbi bo sta najbolj pripravljeno globljeno ideološko delo in družbeno-ekonomsko

razgledanost komunistov. Tam kjer v ZK ni razprav, ni stališč in predlogov za rešitve. Zato se v takšnih primerih pojavljajo nasprotnie težnje, nosilci takšnih težnj pa skušajo napraviti vso krivo za napake in težave Zvezzi komunistov.

Organi ZK v občini, še posebej pa komisije, bodo morali bolj sodelovati s članstvom v organizacijah. Sprejem novih mladih članov je lani pomladil vrste ZK, ni se pa se spremenil v stalno obliko dela. Aktivi v delovnih organizacijah so pre malo zanimali, čeprav imajo analog na pretek.

Sklepe VI. plenuma ZKS bo mogoče uresničiti, upoštevaje dejanske razmere v posameznih delovnih organizacijah. Od tega je v veliki meri odvisno uveljavljanje reforme. Prizadevanja za to naj potekajo ob usklajevanju notranje zakonodaje v delovnih organizacijah, na širših razgovorih s komunisti-vodilnimi delavci, z že zastavljeno dejavnostjo sindikatov ter z razpravo v občinski skupščini.

M. J.

LJUDJE MED SEBOJ

Spor pod napetostjo

Desetletja dolgo so si na Zagradski gori zvečer svetili s svečami in petrolejami, kadar pa ni bilo niti enega nit: drugega, pa tudi samo s trškami.

Lani je osem štirim domaćijam tam gori posvetila elektrika. Napeljava je stata 170.000 din. Skočanska krajevna skupnost je pri tem izdalno pomagala. Zdaj so na njenem območju elektrificirane vse vasi in zaselki.

Prebivalci Zagradске gore se niso še dobro naučili pritisnati na stikala, krajevna skupnost pa se ni plačala vseh računov, ko jih je stresla neprifjetna novica: lastnica vinograda, ki so si ga spodrljajev. Mislim, da je sleherni gostinski delavec lahko pošten, da je na svoje delo lahko ponosen in da je samo od njega odvisno, kako ga bodo gostje ocenili.«

— Ste kdaj naleteli na večje prekrške?

— Ni jih bilo veliko, če odstjem nekaj kraj in moralnih spodrljajev. Mislim, da je sleherni gostinski delavec lahko pošten, da je na svoje delo lahko ponosen in da je samo od njega odvisno, kako ga bodo gostje ocenili.«

— Kdaj ste nejevoljni?

— Kadarko opazim, da značajno braniti svoje pravice, za dolžnosti pa jim ni manj. Mladi ljudje bi se morali zavedati, da jim gostinska podjetja, kijih opravljajo učno prakso, omogočijo, da najdejo stik z ljudmi in si naborajo delovnih izkušenj, zato bi ne smeli zanemarjati svoje dolžnosti.«

M. PADOVAN

sosed, če sosedu električne ne privoči. Zakaj vsota, ki jo terja niti malo ne ustreza dejanski škodi. Ljudje pravijo, da je grobo izsiljevanje. Ob tem pa je slišati tudi tole: »Če bo ta ženska dobila, kar zahteva, bomo tudi mi postali svoje račune, saj tudi na naših parcelah, pa ne samo v vinogradih, stojijo drogov, zemljo pa smo prostovoljno dali tudi za razširitev cest in podobno. Toda kam bo to privelo, če bomo zdaj vsi zahtevali odškodnino za vse, kar smo prispevali za skupnost!«

»V tem sporu se ne bomo dati ugnati v kozji rogi,« zatrjuje Pavle Zupet, odbornik in predsednik KS v Skočanu. »Če drugače ne bo slo, bomo zahtevali nacionalizacijo za tiste kvadratne metre, ki stojijo drogov.«

IVAN ZORAN

30. septembra so imeli novomeški pionirji v domu JLA odredno pionirske konferenco, na kateri so poročali o svojem delu, sprejeli so program dela za novo šolsko leto, izvolili nov odredni pionirski odbor in v živahnem razgovoru obravnavali delo sekcijs in krožkov.

Posebno presenečenje je bila prav gotovo razdelitev priznanj najbolj delovnim pionirjem v preteklem šolskem letu. Tuji kulturni program, ki so ga pripravili v ta namen, je pričaral svečano vzdusje.

Na konferenco so povabilili tudi predstavnike družbeno-političnih organizacij, vendar se je vabilu odzvalo le pet predstavnikov. Škoda, kajti udeleženci bi lahko spoznali delo in trud ter samozavest pionirjev.

Boris Gabrič bo novi sekretar ZK

Na seji občinske konference ZK je sekretar Miroslav Vute seznanil člane konference tudi s predlogom za novoga sekretarja komiteja konference ZK Novo mesto. Za to dolžnost je predlagan Boris Gabrič, pomočnik ravatelja osnovne šole v Sentjerneju. Tov. Gabrič se je rodil 1934, v prosveti pa delal že 17 let. Član ZK je od leta 1951, bil je sekretar občinskega komiteja bivše občine Sentjernej, zdaj je član občinske konference ZK in sekretar krajne organizacije ZK v Sentjerneju, odbornik občinske skupštine Novo mesto in član komisije za volitve in imenovanja pri tej skupščini. Tov. Gabrič je na Sentjernejskem območju in v občini znan družbeno-politični delavec.

Plenum občinskega sindikalnega sveta

Včeraj popoldne je zasedal plenum občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali so o gospodarskih dosežkih v prvem polletju in o kadrovskih in vsebinskih pripravah na občni zbor občinskega sindikalnega sveta.

Samo določilo o volitvah

Na seji občinske konference ZK so razpravljali o organiziranosti ZK v občini. Ker osnutek še ni dokončen, je konferenca izglasovala samo spremembeno določila o volilnem postopku in volitvah. O osnutku dopolnjene sklepa bodo razpravljale organizacije ZK, do prihodnje seje konference pa bo komisija za organizacijo in razvoj sedanjih predlog sklepa o organiziranosti še izpopolnila.

Volilne konference

Socialistična zveza pripravlja po krajnih organizacijah volilne konference, ki bodo potekale do konca oktobra. Na konferencah bodo organizacije izvolile nova vodstva, razen tega bodo pretehale dosedanje delo, ugotavljale hodo kako se urešnjuje volilni program občinske konference SZDL in programi krajnih skupnosti. Na teh konferencah se bodo v krajnih organizacijah pogovorili tudi o programih dela za zimsko obdobje.

Uspešen začetek sulčje sezone

Ze prvi dnevi letosnje sulčje sezone so bili za sulčarje uspešni. Čeprav voda ni kaj »godnak za lov kralja voda, je že 3. oktobra Franz Haustein iz Zahodne Nemčije v Krki na mostu v Soteski ujal 1,12 m dolgega in več kot 10 kilogramov težkega sulca.

spreminja učno prakso učencev, pomaga jim in poizkuša izgladiti vsak spodrljaj bočnih gostinskih delavcev.

— Kaj menite o nekaterih pritožbah vaših učencev, da opravljajo dela, ki ne sodijo v njihov poklic?

NOVOMEŠKA KOMUNA

V LABODU 130 priučenih delavk

Z načrtnim izobraževanjem in priučevanjem delavk bodo ustalili zaposlene in omogočili nemoteno proizvodnjo na proizvodnem traku

V tovarni perila LABOD bodo letos priučili 130 novih delavk za naziv polkvalificirane industrijske šišilje. Z načrtnim izobraževanjem bodo odpravili težave v proizvodnji po tekočem traku, ki so nastajale, če je nekaj delavk zbolelo. 42 priučenih delavk že dela v rednem delovnem razmerju, 20 jih je v zadnjem mesecu priučevanja, 34 pa v prvem. Kakšnih 30 jih bodo še vzeli v priučitev, ustvarili pa so rezervno brišado, ki bo nadomeščala bolne delavke.

Vsaka nova delavka opravi socialnega zavarovanja pri prvi mesec tečaj praktičnega (6 ur in pol na dan) in teoretičnega (2 uri na dan) pouka. Naslednji mesec je razpolojena v priučevalno brigado, v kateri ostane, dokler ne poteka 5 mesecev. Do 3. meseca je zavarovana pri zavodu za zaposlovanje, od 3. meseca dalje pa ji gredo vse pravice do delovnega razmerja in iz prvega meseca mora delavka dose-

či 35–40 odst. norme, tretji 45 do 50, četrti 55 do 60 in peti 65 do 70 odst. norme.

V času priučevanja opravlja delavka eno težavo, eno srednje težavo in eno lahko delo. Samo prvi mesec delajo ločeno od drugih, ves preostali čas priučevanja pa v redni proizvodnji. Glavno izbiro kandidat pa seveda opravlja z raznimi preizkusi, se preden se priučevanje začne.

Dolenjka obdarila škocjanske učence

Učenka šestega razreda Martina Hočevar je nova predsednica pionirjev na Škocjanski osemletki. Izvolili so jo na odredni konferenci ob pionirskega praznika. Tega dne je priredil Silvester Mihelčič iz Crnomlja samostojen koncert, učenci pa so imeli poleg tega še svoj kulturni spored, v katerem so sodelovali šolski pevski zbor in recitatorji.

Slovesnosti škocjanskih pionirjev so se udeležili tudi predsednik občinske skupščine Franci Kuhar, tajnik Dušan Zupanc, direktor DOLENKE Lojze Urbanc in drugi. Direktor novomeškega trgovskega podjetja Lojze Urbanc je izročil pionirskemu odredu nov prapor, šoli pa diaprojektor, ki ju je podarila DOLENKA kot pokroviteljica Škocjanske osemletke.

Predsednik občinske skupščine je nekaj časa med obiskom v Skocjanu porabil tudi za to, da si je ogledal staro in za sodoben pouk neprimereno šolsko stavbo.

Obisk iz Ženeve

V četrtek je obiskal Novo mesto sef sekcijske za planiranje Lige društev RK iz Ženeve Kingley J. Seeveram. Nekaj časa se je zadržal pri predsedniku občinske skupščine Franciju Kuharju, potem pa je s predstavniki občinskega odbora RK in občinske skupščine obiskal »Krka«, kjer se je zanimal za proizvodnjo, in splošno bolnišnico, kjer si je ogledal nekatere oddelke.

Tako izpoljuje »Novoteks« veliko željo posameznikov, ki si želijo imeti svojo hišo, dekor pa se prav tako počasno reševali stanovanjski problem. Podjetje daje leto 1.000.000 din za gradnjo in obnavljanje stanovanj, v prihodnje pa bo ta vsota še večja.

Dosej je zraslo v Bučni vasi 16 montažnih hiš, 20 pa

8.065.204 dolarjev ali skoraj za še enkrat toliko.

V ustvarjenem izvozu je posebno pomembno to, da je pretežni del – kar 77. odst. vsega – bilo ustvarjenega s prodajo na zahodna tržišča. Državam s takoj imenovano trdno valuto smo do konca avgusta letos prodali za 6.251.482 dolarjev izdelkov, kar je za 126 odst. več kot v enakem razdobju lani.

Med največje letošnje izvoznike štejejo IMV, KRKA in NOVOLES, polhvale vredna pa so prizadevanja vseh tistih podjetij, ki so svoje izdelke izvažala, čeprav v še tako skromnih količinah.

V Bučni vasi bo 100 montažnih hiš

Podjetje »Domininvest« pripravlja zazidavo 100 montažnih hiš v Bučni vasi, kjer bo zraslo prav kmalu veliko stanovanjsko »Novoteks« naselje.

V »Novoteks« so se odločili graditi montažne hiše zato, ker je gradnja stolpcev zelo draga in bi tako počasne reševali stanovanjski problem. Podjetje daje leto 1.000.000 din za gradnjo in obnavljanje stanovanj, v prihodnje pa bo ta vsota še večja.

Dosej je zraslo v Bučni vasi 16 montažnih hiš, 20 pa

jih je v gradnji. Naselje naj bi štelo 100 Marlesovih montažnih hiš.

»Novoteks« nudi svojim delavcem posojila pod zelo ugodnimi pogoji (posamezni 60.000 din na 20 let odpadljive dobe z 2 odst. obresti). Tisti, kdor ima sam 20.000 din in dobi posojilo, si hišo lahko kmalu postavi, saj mu tudi »Marles« nudi 20.000 din posojila.

Tako izpoljuje »Novoteks« veliko željo posameznikov, ki si želijo imeti svojo hišo, dekor pa se prav tako počasno reševali stanovanjski problem. Podjetje daje leto 1.000.000 din za gradnjo in obnavljanje stanovanj, v prihodnje pa bo ta vsota še večja.

Zalog brez zalog

Novomeška opekarna Zalog je v tri četrt leta izdelala 5.200.000 opek ali 10 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Proda vse sproti, še skoraj vroče. Zalog ni, nasprotno, kupcev niti ne more zadovoljiti sproti. Glede na to, da ji umetna sušilnica omogoča podaljšano sezono, bo opekarna vse posiljila raskojnih naročnikov pripravila do decembra. Zaloški izdelki so iskani, saj opekarne letos ni spremnila cen, kot so naredile številne druge opekarne v Sloveniji.

Že za lep sod sokov

Solska kuhinja v Skocjanu ima premajhno shrambo

Jesenska nabiralna akcija je spet napolnila shrambo solske kuhinje v Skocjanu. Učenci prinašajo zdaj od doma predvsem grozdje, pred tem pa so nanesli jabolka.

Jabolka in grozdje gredo sproti v sokove, ki jih dan za dan kuha kuharica Marija Hočevar. Pri tem delu ji pomagajo tudi učenci v urah gospodinjskega pouka. Do zdaj je nallila v steklenice okoli 500 litrov sokov, od tega 340 l jabolčnih. Ko bo

V torek, 14. oktobra, bo v Novem mestu na odru Domu kulture gostovalo mladinsko gledališče iz Ljubljane z igro »Cipek in Capek«. Ob 17.30 bo predstava za osnovne šole Novo mesto, Šmiljan in Vavta vas, ob 20. uri pa za gledališke abonente in srednje šole. Na sliki: prizor iz prvega dejanja mladinske igre »Cipek in Capek«

NOVOMESKI IN RIHASKI PIONIRJI GOJO

tesne prijateljske vezi

Premalo je takih prisrčnih srečanj, kakršno je bilo srečanje Bihačanov in Novomeščanov

Novomeški pionirji so letos dan pionirjev lepo praznovali. Dva dni so gostili pionirje osnovne šole I. kongresa USAOJ iz Bihača, s katerimi jih vežejo tesni prijateljski stiki. To ni bilo njihovo prvo srečanje: v maju letos sta dva po uspehu v vedenu najboljša razreda iz Novega mesta obiskala Bihač.

Kratek čas je bil potreben, in že so se pionirji obeh šol spoprijateljili med seboj. Gostje so nitro našli svoje gostitelje, ki so jim ponudili prenočišče in vso oskrbo. Živahnno srečanje je oživil tudi ples v šolski televadnici, kjer so gostom razdelili reklamna darila, ki sta jih prispevali tovarni IMV in Krka.

Drugi dan so se bihaški in novomeški pionirji razvileli na Liki, kjer so tekmovali v več športnih panogah. Manjša delegacija pionirjev iz Bihača se je udeležila tudi odredne pionirske konference v domu JLA. Popoldne so si bihaški pionirji ogledali Šolsko galerijo, Kapitelj, muzej in Otočec.

Ko so se pionirji iz Bihača poslovili, so Novomeščani takole modrovali:

»Koliko besed je napisanih o bratstvu in enotnosti naših narodov, pa pogosto

izzvenijo kakor fraze. Mi pa smo to doživeli na neprisljen, prijateljski način.«

Novomeška kronika

■ SEKCIJA ZA KULTURNO DELOVANJE so pred kratkim ustanovili v Dajanškem domu Majde Šile. V sekociji je včlanjenih 35 dajakov, ki se že pripravljajo na pravilo občinskega praznika. Takrat se bodo predstavili z izborom iz del Janeza Trdine, Dragomira Ketteja in Mirana Jarcia. Sekcijo vodi Alenka Bošek-Vrabčevič.

■ KROZNIKE IZ RITAJSKEGA PORCELANA in brusene kristalne korzice iz Avstrije, na katerih so lovski motivi, prodajajo v Mladinski knjigi. Cene so zelo visoke (posamezni krozniki stanejo do 75 din, komplet korzic pa 130 do 200 din), vendar se imajo zanimajo.

■ NA GLAVNEM TRGU bodo delavci Komunalnega podjetja prav kmalu začeli preurejati kabelsko kanalizacijo za razrezitev telefonskega omrežja proti Raški cesti. Znanstveni učilišča v Zagrebški cesti, urejali bodo od Novomeške trgovine do kandilsko moču.

■ NA TRGU je bilo v ponedeljek spet zelo živahnno. Cene so domača ustanovile, labira je dobra, na trgu so prvič prodajali kostanje, ki je za marsikoga prava poslastica. Cene so se gibale takole: solata 4, grozdje 2,8, cesen 12, limone 8, cebula 2,8, zelje po 1 in 1,5, paradajz 2,3 in 3, fizi v stroju 6, paprika 3, špinata 6, krompir 1, kostanj 2 din kilogram. Cena domačih laj je se je dvignila na 90 par.

■ RODILI STA: Marija Frinčič Češč herojev 43 – deklica in Mira Smole iz Koštialove 18 – Lilijan.

■ RAZSTAVA KOČEVSKEGA KIPARJA Staneta Jarma v Dolenski galeriji je vabovala med obiskovalci in ljubitelje likovne umetnosti izredno zanimanje. Umestni je takoj prodal 10 del, od katerih je dve kupili tudi akademski slikar Božidar Jaknc.

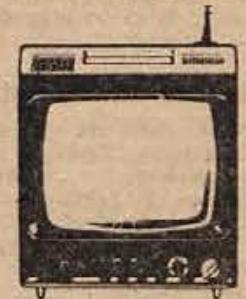
■ ZA TOREK, 21. OKTOBRA, je predviden zaključni izlet novomeških upokojencev. Sli bi od Novega mesta do Hmeljnika, si ogledali še druge gradove s Konstanjevcem vred. V Konstanjevcu bi se zlasti ogledali grad s Formovim vratom. Domov bi se vrnil prek Poboci. Buteče vasi, Mokrič, Čatežki Toplice in Brežice. Izpred hotela METROPOL bi se z avtobusom odpeljali ob 7. uri, vrnili pa bi se okoli 17. ure. Kosilo bi bilo v novomeškem klubu upokojencev. Stroški za prevoz in kosilo bi bili za posameznika

Zakaj odlašamo?

Razprava o gradivu zadnje seje OK ZKS v organizacijah ZK se poteka, ceprav je večina organizacij o gradivu že razpravljala. Komunisti se s stališči ZK ZKS strinjajo, poudarjajo pa, da je članstvo o mnogih zadevah prema obvezeno. Vprašujejo, kako se je moglo zgrediti, da člani ZK v obdobju cestne zadeve skoroda niso bili obveščeni o njej, zdaj pa so prejeli kar 204 tipkane strani dolgo gradivo o tem. Vprašujejo tudi, zakaj toliko odločilnimi vprašanji, ki so zelo pomembna, pa so se vedno nenačeta.

Televizorji!

V prodajalni ELEKTROTEHNA v Novem mestu imajo veliko izbiro televizijskih sprejemnikov. V trgovini dobite prav vse vrste sprejemnikov iz protovrednega programa El Niš. Te dni so dobili tudi najnovejši mo-

del VIDEOMASTER, ki ima zaslon 65 cm in stane 3.280 din. Tudi EVROPA 2000 in OTELLO imajo spet na zalogi. Zahodnonemški televizor LOEWE OPTA stane 3.341 din.

Posebnost je mal prenosni televizijski sprejemnik SANYO Japonske izdelave, ki stane 1.927 din.

le 20 dinarjev. Prijava bodo sprejemali do 17. oktobra. Izlet bo le, če bo dovolj prijavljencev.

Novomeški večer Boža Podkrajška

V ponedeljek, 13. oktobra ob 20. uri, bo v novomeškem Domu kulture prijetno srečanje z znanim humoristom, publicistom in nekdanjim urednikom znanega TOTEGA LISTA iz Maribora, Božom Podkrajškom, ki slavi 60-letico. Festival Ljubljana mu je pripravil turnejo po Sloveniji, na kateri sodelujejo: Ivica Serezi, Zora, Boža in ansambel »Allegro« s svojimi solisti ter nova revija »ELLE« (ONA) iz Ljubljane.

Zagotovite si pravočasno vstopnice, ki so v predprodaji!

IZ NOVOMEŠKEGA PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodniški rodiči: Joža Troprtič in Cikave – Urška, Ana Pezdir in Metilke – Damjana, Danijela Zupan in Sentrupera – Tadejo, Dragica Muze iz Metilke – Renata, Milena Kramer iz Crnomlja – Majlo, Marija Kurevija iz Podbočja – Marto, Jožeta Kobe iz Male Budne vasi – Brigita, Fani Skufca z Vrhov pri Ljubljani – Mojca, Majda Mervar iz Zable vasi – Alberto, Milka Starina iz Syrije – Antonia, Slavka Videtic iz Buljine vasi – Branko, Ivanka Springer iz Dojne Straže – Bojana, Ana Dobčihar iz Starega trga – Antonia, Tončka Bartol iz Lasov – Ivana, Ana Gasova iz Sela pri Žužemberku – Žoleta, Marija Gavrović iz Konca – deklica, Cirila Zupc iz Bogdanične vasi – deklica, Darinka Makšek iz Vrhpolč – deklica, Barbara Bahorčič iz Metlitke – deklica, Marija Koren iz Lokev – deklica, Marija Kirin iz Vinomera – deklica in Katja Jančevič iz Obrha – deklica. Čestitamo!

Franc Miklič in Jože Praznik, učenca sedmega razreda Škocjanske osemletke, v urki gospodinjskega pouka pomagata v šolski kuhinji stiskati grozdje (Foto: Ivan Zoran)

Krško vabi na vinsko trgatev

Turistično društvo Krško bo priredilo to soboto, 11. oktobra ob 20. uri, vinsko trgatje v krškem hotelu SREMIC. Igral bo ansambel STEB iz Brezance, pela pa bosta Metja Matus in Vasa Matjan. Srečoov in 2 rebenje vstopnic: vstopina 5 din, rezervacijo pa vam zagotovi hotel SREMIC. — Vljudno vabljeno!

Za eno šolo že imamo denar

Po najnovejših podatkih so prebivalci in delovne organizacije na območju novomeške krajne skupnosti zbrali za gradnjo novih šol v Novem mestu 4.875.900 din. Za bršlinsko šolo, ki bo predvsem veljala 4.700.000 din, bi bilo denarja že dovolj. Pred kratkim je v Novo mesto prispel tudi glavni projekt za grmsko šolo. Začasno so ga poslali republiškem Zavodu za varstvo pri dežu, da ga bo pregledal in dal soglasje.

Mladina želi delati

Pretekli teden sta obiskala 11 mladinskih aktivov na terenu predsednik občinske konference ZMS Mirko Čadonč in podpredsednik Dušan Simec. Po daljsem razdobju je bil to prvi stik občinskega vodstva s terenom. Ugotovili so, da je mladina povsod pripravljena delati, vendar se v vseh mladinskih aktivih kaže občutno pomanjkanje denarja. Delatci niso nikjer dobili, zato si morajo pomagati samo z lastnimi dohodki od iger in drugih prireditvev. Povsod ima mladini nekaj skupnih teženj: želijo si predavanj in tečajev iz kmetijstva, šivanja in kuhanja, plesnih vaj in potuječega kina.

Če želite

odgovor ali naslov iz matih oglašev, nam pošljite v pismu dopisnico ali znamko za 50 par!

UPRAVA LISTA

Amortizacija na pohodu

Pred temi leti smo na tem mestu opozarjali, da v podjetjih postavljam pre malo pozornosti amortizaciji. Takratni izračun je pokazal, da obračunava podjetja 2-odstotno amortizacijo in da domači lahko z amortizacijo obnoviti proizvodne prave tele v 50 letih.

Lani in letos se je slika močno spremenila. V podjetjih so doumeli, kakšno veliko priložnost jim je ponudil zakonodajalec, ko je določil samo najniže stopnje amortizacije, vse drugo pa prepustil samoupravljalci zavesti in gospodarnosti kolektivov. Amortizacija je začela postati pomemben pokazatelj v na novo ustvarjeni vrednosti podjetij.

V občinah Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje so bila v polletju

letos vredna tisa osnovna sredstva v gospodarstvu 763 milijonov din, podjetja pa so v tem času obračunala 41.273.000 dinarjev amortizacije, kar je 5,3 odstotka vrednosti osnovnih sredstev. Skladi podjetij so v tem času znašali 51.181.000 dinarjev.

Amortizacija je torej res postala pomembna. Povzeti je treba privodenja tistih kolektivov, ki jo povečujejo in si s tem ustvarjajo trdno podlogo za obnovo svojih proizvodnih zmogljivosti. Morata smo tudi pri nas že na najboljši poti, da bo postala amortizacija v gospodarstvu tisti najpomembnejši del denarja, namenjen razvoju, katemu se odpoveduje država pri dajatvah in si celo želi da bi bil čim večji.

M. JAKOPEC

Poslanci o skupnih nalogah

V ospredju so dolgoročni razvoj Dolenjske, naloge iz volilnih programov, kmetijstvo, gozdarstvo in bilanca sredstev SRS

(Nadaljevanje s 1. str.)

močnih občin, pa so pomembne za celotno Dolenjsko. Najpomembnejše so priznave osnov za program dolgoročnega razvoja Dolenjske, kmetijstvo s perecimi vprašanji gospodarskega položaja kmeta in njegovega položaja v kmetijskih zadru-

gah, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje kmetrov ter končno še zbir stališč iz javne razprave o gospodarjenju z gozdovi.

Tako je bodo znani podatki o bilanci sredstev SRS za leto 1970, bo klub razpravil o tem, kako bo bilanca vplivala na občine dolenjskega območja. Ta program kluba bo začasen, ker skupščina SRS še nima dokončno izdelanega svojega delavnega programa, ki bo osnova za delo poslanec.

Sekretariat se je dogovoril za sestanek kluba, na katerem bodo razpravljali o tako zastavljenem programu. K razpravi bodo pritegnili predstavnike družbeno-političnih organizacij in občin, posebej pa bodo na tem sestanku razpravljali o kmetijstvu in gozdarstvu.

M. J.

Čez sto odlikovanih krvodajalcev

Občinski odbor Rdečega križa bo letoski dan krvodajstva prispeval v nedeljo, 19. oktobra, ob 8. uri v gasilskem domu v Sevnici. Ob tej priložnosti bodo izročili odlikovanja čez sto krvodajalcem, na sporednu pa bo tudi kulturni program. Odbor vabi krvodajalce in druge, naj se udeležijo slovesnosti.

M. J.

STO ODSTOTKOV PRAVE ŠKOTSKE VOLNE V IZDELKI RAŠICA

Puloverji iz lambswoola in viski

Prvi izdelki iz kolekcije GOLF, ki jih izdeluje Tovarna pletenin RAŠICA iz Ljubljane iz 100-odstotnega LAMBSWOOLA so že v prodaji

Pravijo, da je varčnost dooma na Škotskem. Tudi viski je najboljši Škotski in golf je najpriljubljenejša igra na Škotskem. To pa se ni vse.

Tudi najlahtnejsa volno imajo Škoti. Pravijo ji LAMBSWOOL.

Prav zaradi te najčistejše in najfinje volne mladih

jagnjeti se je Tovarna pletenin RAŠICA iz Ljubljane odločila, da omogoči tudi našim ljudem nakup puloverjev iz LAMBSWOOLA.

Lambswool predeluje in obdeluje po vsem svetu znana tovarna DAWSON na Škotskem. Prav iz te tovarne je RAŠICA uvozila sировину, iz katere izdeluje najnovejšo kolekcijo GOLF jopic in puloverjev. Da bi dokazali trgovcem, da gre res za pravi 100-odstotni LAMBSWOOL, je RAŠICA letos spomladi povabilo na Škotsko predstavnike trgovin in trgovskih podjetij, ki prodajajo njene izdelke. Med potniki, ki so z letalom potovali na Škotsko, so bili tudi naši znanci: Lojze Urbanč, direktor trgovskega podjetja DOLENJKA iz Novega mesta, Henrik Uhan, poslovodja Dolenskega TEKSTILA iz Novega mesta in VIII. Videmč, poslovodja trgovine TEKSTIL v Krškem. Skupaj z drugimi trgovci so se na lastne oči prepričali, kako se izdeluje in obdeluje LAMBSWOOL in kako nastajajo izdelki iz te žlahtne volne.

Izdelki iz kolekcije GOLF so imenitni in primerni za vsako priložnost. Jopice in puloverji so lahki in tanki in jih lahko nosimo tudi pod suknjem, pod kostimom ali plascem. Kolekcija GOLF obsega 8 modelov v najrazličnejših barvah. Tovarna RAŠICA je izdelke opremlila s posebno etiketo, na kateri je označena modela in napis 100 % LAMBSWOOL. Malo prodajna cena za vso izdelke je enotna v vsej Jugoslaviji, izdelke pa lahko kupite v vsaki boljši trgovini. Od sedmih artiklov iz družine GOLF, ki jih imenujejo: MAN, DANDY, SPORT, GIRL, MISS in LADY, so že v prodaji izdelki DANDY, GIRL in MISS. V kratkem bodo dali na trg še ostale tri artikle, ki bodo razveselili prav vse kupce.

kupujte izdelke »rašica«!

prestrašil samega sebe... Marija! Kakor strela ga je zadela njena izguba.

V trenutku je jasno občutil, kaj mu je bila Maria... Vsa njegova teorija o interesantnem vzgojem poizkusu itd. — vse se je zrušilo v spoenanju:

Ljubim jo!

In jo je moral izgubiti, da je spoznal, kaj čuti ranjo!

«Sam sebi je siknil:

«Nesrečnež»

Stari Trošt je bil kakor iz uma. Le s silo so ga zadržali, da ni sam planil za Uskokti v noc.

Nihče v gradu ni več zatisnil očesa.

V zgodnjem jutru sta dva hlapca oddirjala z gradu. Eden je nesel Valvasorjevo pismo poveljniku vojaške granice generalu grofu Herbersteinu v Karlovac, drugi pa Valvasorjevemu znancu, vlaškemu popu pri Sveti Nedelji nad Metliko, Novaku Peruščeviču.

Ko se je kmalu nato Valvasorjeva družina odpravljala na pot, so baronove oči v čudnem ognju gorele iz bledega obraza. Molč je poljubil tašči roko in jo stisnil Wernegku, ki se je sklonil in posépetal:

«Saj nam jo vrnejo! Jutri jo pošljem za vami. Nekaj grenkega je zatrepalo Valvasorju okrog usten.

— Vrnejo? Predobro je poznal Uskoke. Junaki so, da, krasni ljudje, v boju kakor satani. On sam se je pod poveljstvom Zrinjskega boril ob njihovi strani. Junaki, zares. Le eno naseko imajo: v sili vzamejo, kjer pač dobijo. Mlađemu dekletu pa je boljše umreti nego jim priti v roke...

Stisnil je zobe.

Zgoraj na grajskem oknu je opazil Troštov bledi obraz.

Zavihtel se je na sani. Konji so se vzpelji in v diru odzvončljivali po zasneženi cesti proti Krškem.

Valvasorjeva žena je zdaj pa zdaj kradoma pogledala na moža. Sedel je vso pot bled in brezčuten poleg nje. V njemem srcu je vstala misel, zgoča misel, in postajala jasnejsa in jasnejsa ob pogledu na moževe bolestno stisnjene ustne...

— Toliko — toliko mu je bilo tisto dekle! — Grenka ljubosumnost se je naselila v srcu mlade baronice.

VII.

Za Savo, nasproti pokopališča, ki je ležalo tik cerkve, je stal Valvasorjev novi dom — velika meščanska hiša, največja v Krškem, enonadstropna, s prijaznim izpustom na oglu. Širok kamenit portal je vodil vanjo. Nad portalom plošča z dobrohotnim vočilom:

«Gnad im Gott, wes ihs gwenen und wes wids noch werden.»

Se je stal v široki obokani veži voz z zaboji in skrinjami naložen. V le-teh so bile Valvasorjeve knjige, njegovi matematični instrumenti, fizikalni aparati in druge za njegovo znanstveno delo potreбne reči.

- Opravljamo servisne preglede in garancijska popravila na vozilih FIAT-ZASTAVA, RENAULT, TAM in MAN
  - splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
  - zamenjujemo motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
  - opravljamo kleparska, avtoličarska in druga dela
  - NAJNOVEJSE:**
Vse lastnike vozil FIAT-ZASTAVA 850 in 1100 R obveščamo, da odslej opravljamo vsa garancijska in servisna popravila tudi na teh vozilih.
- OBISITE NAŠ SERVIS!**

ZAHVALA

Ob boleči, nenadomestljivi izgubi nase drage, nepozabne žene, mamice, hčerke, sestre in tete

Antonije Brajer

* Bučne vasi pri Novem mestu

se najiskrenejše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje in nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Posebno zahvalo izrekamo vsem tistim, ki so ji v najtežih dneh njene bolezni nesobično in požrtvovano pomagali. Posebna zahvala kolektivu tovarne zdravil sKRAKs, Novo mesto. Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani in učencem osnovne šole »Katja Rupe« v Novem mestu. Enako se zahvaljujemo gospodu župniku za spremstvo na zadnji poti. Se enkrat prisrčna hvala vsem, ki su nam izrekli sožalje.

Zaludoči: mož Franci, hčerki Marti in Beti, mama, sestri z družinama in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta, moža, sina, brata in strica

PETRA HERCOGA

iz Trebnjega

se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju novomeške bolnišnice, družbeno-političnim organizacijam občine Trebnje, posebno tov. Jožetu Piškurju, sosedom, da rovalcev vencev, govornikom za poslovilne besede ter drugim prebivalcem Trebnjega, ki so ga spremili na zadnji poti.

Zaludoči: žena Minka, hčerka Mojca, sin Gorazd, mama, sestra in drugo sorodstvo

OSNOVNA ŠOLA KOČEVJE

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

UČITELJA

za ma-fi, P ali PRU, za nedoločen čas

DVA UČITELJA

za PS Struge, za sl-ne ali bio-ke ali zg-ze

Eno delovno mesto je razpisano za nedoločen čas, otro za določen čas.

Na podružnični šoli je na razpolago samsko in družinsko stanovanje.

Rok prijave: do zasedbe delovnega mesta.

AB Agraria BREŽICK

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Sopek nageljčkov je primerno darilo za vsako priložnost. — Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. — Zahtevajte v vaši najbljžji cvetličarni.

nageljčke iz vrtnarije Čatež

Zapora ceste čez Gorjance

Cesta 1. reda številka 4 čez Gorjance bo v nedeljo med Težko vodo in Jugorjem od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne uradno zaprta za ves promet zaradi dike »NAGRADA GORJANCEV 69«. Po njej bodo lahko peljali le avtomobili, ki bodo imeli plačano parkirno pristojbino (2 din) in vstopnice za potnike (po 5 din). Vsi drugi avtomobilski potniki med Belo krajino in Dolenjsko ter obratno, naj uporabljajo v času zapore obvozno cesto čez Semic (glej skico!) Gledalce dirke opozarjam, naj pravočasno pridejo na prostore ob proggi ter upstevajo navodila prometne milice in drugih službenih organov, ker jim bomo le tako lahko zagotovili nemoten ogled dirk.

Vodstvo dirke
NAGRADA GORJANCEV 69

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

30. septembra so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ema Giovaneči, dijakinja gostinske šole Novo mesto; Janez Pus, član OMP Instalater, Novo mesto; Milan Vidlinovič, član Pionirjev, Novo mesto; Vlado Drenovec, Janez Krhin, Franc Kalin, Janez Berkop, Marjan Arko, Marjan Kolenc, Janez Krnc, Jože Simkovec, Marjan Smrke, Ivan Štaucig in Rado Červ, učenci poklicne šole Novo mesto; Ida Šumerič, Jožica Žmave, Darinka Kaplan in Nežurba Barlč, dijakinja ekonomsko srednje šole Novo mesto; Avgust Šivak in dr. Minka Maležič, člana splošne bolnice Novo mesto; Niko Padavški, član Dominista, Novo mesto; Anica Pirč, članica Novošča, Straža; Fanu Tomazin, članica Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Janez Loncar, učenec poklicne šole Novo mesto.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokalnem tedniku!

Frutella

KROMPIR IN JABOLKA ZA OZIMNICO

V naših trgovinah: MARKET v Bršlju, MARKET na Cesti herojev in v SAMOPOSTREŽBI na Glavnem trgu lahko dobite krompir igor in cvetnik ter prvovrstna jabolka Jonatan, kribopecelj, voščenka in kanadka. Ozimnico dostavljamo tudi na dom.

RADIO LJUBLJANA

gorenje - GARANCIJA

PETEK, 10. OKTOBRA: 8.08 Opera matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Porocila — Turistični napotki za tuge goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Rudi Demšar: Zazimljenje čebel na Primorskem. 12.40 Cez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci testirajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezzi. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Zvezni razgledi po zvezni glasbi. 19.00 Lekko noč, otroci! 19.15 Minute s ansambalom Boris Kovadič. 20.00 Pesmi jugoslovenskih narodov. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 22.15 Z majhnimi ansamblji v vedenem ritmu.

SOBOTA, 11. OKTOBRA: 8.06 Glasbena matineja. 9.35 Ces travnike zeleno. 9.50 »Nač avto-stop. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Porocila — Turistični napotki za tuge goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. inž. Tatjana Stupica: Starje napake pri obdelovanju zemlje. 12.40 Z ansamblom domačih napevov. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena pravljica — Marjan Vodopivec: Pravljica. 15.30 Glasbeni intermezzi. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 18.15 »Top-pop. 19.00 Lekko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambalom Mibe Dovzana. 20.00 Sobotni večer z na povedovalko Natubo Dolenc. 20.30 Zahavna radijska oddaja — dr. Walter Gertis: Veseli inspektorja Braina. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 12. OKTOBRA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Miroslav Kosuta: Stirje fantje — muzikantje. 9.05 Srečanje v studiu. 14.10-16.00 Še pomilne, tovarši... Viktor Čeh-Zvonko: Pustili so le malega Martinka. 10.25 Pesni borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci testirajo in pozdravljajo... — vnes ob 11.00 Porocila — Turistični napotki za tuge goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.50 Z novimi ansambli domačih viž. 14.35 Humoreska tega tedna — Boris Majer Butac in revije. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 15.00 Operni koncert. 17.30 Radijska igra — Claude Oller: Prenos atentata. 19.00 Lekko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvezni. 22.15 Zaplesite z nami!

PONEDELJEK, 13. OKTOBRA: 8.06 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedne. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Porocila — Turistični napotki za tuge goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milivoj Jasbec: Urs kot gnojilo. 12.40 Maljen koncert pihalnih instrumentov. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci testirajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzi. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Koncert opernih arije. 18.15 »Signalis. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni«. 19.00 Lekko noč, otroci! 19.15 Minute z pevecem Ladom Leskovarjem. 20.00 Četrtek večer domačih pesni in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Glasbeni nočturno.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 12. OKTOBRA

9.00 Madžarski TV pregled (Beograd). 9.30 Po domače (Ljubljana). 9.35 Kmetijski razgledi: Odplakovanje (Ljubljana). 10.00 Kmetijska oddaja (Beograd). 10.45 Propagandna oddaja (Ljubljana). 10.50 Disneyev svet (Ljubljana). 11.40 TV kaščpot (do 12.00) (Ljubljana). 12.00 Sporedno popoldne. 14.55 Muzikante: Nogomet Romunija: Portugalska — premor (Eurovision). 17.45 V pomladi življenja — ameriški film (Ljubljana). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Beograd). 20.30 Vijavaja (Ljubljana). 20.35 Muzikanti — humoristična oddaja (Beograd). 21.20 Videofon (Zagreb). 21.35 Sportni pregled (JRT). 22.05 TV dnevnik (Beograd).

PONEDELJEK, 13. OKTOBRA

9.35 TV v soli (Zagreb). 10.30 Nemčinja (Zagreb). 10.45 Angleščina (Beograd). 11.00 Osnovne splošne izobrazbe — (Beograd). 14.45 TV v soli (Zagreb). 15.40 Nemčinja (Zagreb). 15.55 Angleščina (Zagreb). 16.10 Francosčina (Beograd). 17.15 Madžarski TV pregled — (Pohorje, Plešivce) (Beograd). 17.40 Tikitak: F. Beyk: Pesterna II. del (Ljubljana). 18.00 Po Slovenci (Ljubljana). 18.25 Propagandna oddaja (Ljubljana). 18.30 Solarjeva abeceda ustne hišnjene (Ljubljana). 18.50 Zabavno glasbena oddaja — (Beograd). 19.20 Kaleidoskop (Ljubljana). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 Vijavaja (Ljubljana). 20.35 Narciso: Ibanez: Sarrador: Astadt — španska TV drama (Ljubljana). 21.10 Človek — ptica — film RTV Ljubljana, snegljen na festivalu v Trentu (Ljubljana). 21.30 Kurz: Koncert za trobento in orkester (Ljubljana). 21.50 Porocila (Ljubljana). Drugi spored: 17.30 Veterni zagon (Sarajevo). 17.45 TV vseč (Zagreb). 18.00 Mali svet (Zagreb). 18.20 Znamost (Beograd). 18.50 Zahavno glasbena oddaja — (Beograd). 19.20 TV posta (Zagreb). 19.45 Propagandna oddaja (Zagreb). 20.00 TV dnevnik (Zagreb). 21.00 Spored Italijanske TV

TOREK, 14. OKTOBRA

9.35 TV v soli (Zagreb). 10.30 Húscina (Zagreb). 11.00 Osnovne splošne izobrazbe — (Beograd). 14.45 TV v soli (Zagreb). 15.40 Angleščina (Beograd). 17.45 Risanka (Ljubljana). 18.00 Lutkovna igra (Zagreb). 18.20 Obrežje — oddaja za italijansko narodnost skupino — (Ljubljana). 18.40 Turkov večer s starimi gledališči I. del (Ljubljana). 19.05 Na sedmi stezi — športna oddaja (Ljubljana). 19.50 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 Vijavaja (Ljubljana). 20.35 Večka mena sodobnega filma: Otto Preminger: Anna, tornjava umora — ameriški film (Ljubljana). 23.05 Porocila (Ljubljana).

Druži spored:

17.25 Porocila (Zagreb). 17.30 Kronika (Zagreb). 17.45 Risanka (Beograd). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 Vijavaja (Ljubljana). 23.05 Spored Italijanske TV

SREDA, 15. OKTOBRA

9.35 TV v soli (Zagreb). 17.15 Madžarski TV pregled — (Pohorje, Plešivce) (Beograd). 17.40 Rastimo — oddaja za otroke (Beograd).

18.30 Pisani trak (Ljubljana). 18.45 Poljudno znanstveni film: Velika pustolovsčina (Ljubljana).

19.15 Po izbirki — glasbena oddaja (Zagreb). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 Vijavaja (Ljubljana). 20.35 Vozniško dovoljenje, prosim — zadnja oddaja (Ljubljana). 21.50 Človek s kamero: Govorica: Sivali — sovjetski film (Ljubljana). 22.55 Porocila (Ljubljana).

Druži spored:

17.25 Porocila (Zagreb). 17.30 Kronika (Zagreb). 17.45 Rastimo (Beograd). 18.30 Potopljeno: Gim (Zagreb). 19.00 Enciklopédia (Beograd). 19.15 Po izbirki (Zagreb). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Zagreb). 21.00 Spored Italijanske TV

CETRTEK, 16. OKTOBRA

9.35 TV v soli (Zagreb). 10.30 Angleščina (Zagreb). 10.45 Nemčinja (Zagreb). 11.00 Osnovne splošne izobrazbe — (Beograd). 14.45 TV v soli (Zagreb). 15.40 Nemčinja (Zagreb). 15.55 Angleščina (Zagreb). 16.10 Francosčina (Beograd). 17.15 Madžarski TV pregled — (Pohorje, Plešivce) (Beograd). 17.40 Tikitak: F. Beyk: Pesterna II. del (Ljubljana). 18.00 Po Slovenci (Ljubljana). 18.25 Propagandna oddaja (Ljubljana). 18.30 Solarjeva abeceda ustne hišnjene (Ljubljana). 18.50 Zabavno glasbena oddaja — (Beograd). 19.20 Kaleidoskop (Ljubljana). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 Vijavaja (Ljubljana). 20.35 Narciso: Ibanez: Sarrador: Astadt — španska TV drama (Ljubljana). 21.10 Človek — ptica — film RTV Ljubljana, snegljen na festivalu v Trentu (Ljubljana). 21.30 Kurz: Koncert za trobento in orkester (Ljubljana). 21.50 Porocila (Ljubljana). Drugi spored: 17.30 Veterni zagon (Sarajevo). 17.45 TV vseč (Zagreb). 18.00 Mali svet (Zagreb). 18.20 Znamost (Beograd). 18.50 Zahavno glasbena oddaja — (Beograd). 19.20 TV posta (Zagreb). 19.45 Propagandna oddaja (Zagreb). 20.00 TV dnevnik (Zagreb). 21.00 Spored Italijanske TV

Izjema na Beograjskih glasbenih sredomostih 1969. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 14. OKTOBRA: 8.08 Opera matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Porocila — Turistični napotki za tuge goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Rudi Demšar: Zazimljenje čebel na Primorskem. 12.40 Cez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci testirajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezzi. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 18.15 »Top-pop. 19.00 Lekko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambalom Boris Kovadič. 20.00 Pesmi jugoslovenskih narodov. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 22.15 Z majhnimi ansamblji v vedenem ritmu.

ČETRTEK, 16. OKTOBRA: 8.06 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedne. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Porocila — Turistični napotki za tuge goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Lojze Hrček: Zaključki sezanka Studijske grupe za vino in vino-gradniste proizvodnje organizacije FAO. 12.40 Cez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Lirika za otroke: »Mehurčki. 15.30 Glasbeni intermezzi. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Koncert opernih arije. 18.15 »Morda vam bo všeč. 19.00 Lekko noč, otroci! 19.15 Minute z pevcem Ladom Leskovarjem. 20.00 Četrtek večer domačih pesni in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Glasbeni nočturno.

PRIJATELI, KI NE RAZOČARA

SUPERAVTOMAT

PS 653

10 programov misli in dela za vas
gorenje

TEHNIČNA IN OBLIKOVNA DOGNOST - GARANCIJA TRAJNOSTI, VARČNOSTI IN ZANESljivosti

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA

oddelek za direktno prodajo

išče za prodajo svojih izdaj

večje število AKVIZITERJEV

Akviziterji bodo prodajali knjige po domovih, podjetjih in ustanovah izključno končnim potrošnikom — fizičnim osebam. Od novih sodelavcev pričakujemo splošno razgledanost, kulturni nastop, urejeno zunanjost in sposobnost dobrega stika s strankami ter prizadovnost in vztrajnost pri delu. Morebitne izkušnje pri prodaji knjig bodo upoštevane kot prednost, toda ne nujni pogoj. Kandidatom, ki bodo sprejeti, bo osebni avtomobil v pomoč pri delu.

Obsežen in privlačen program izdaj založbe, primeren za najširši krog kupcev, zagotavlja možnost dobrega zaslužka na podlagi provizije.

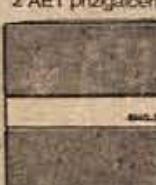
Za določeno število kandidatov, ki bodo po mnenju komisije izpolnjevali vse pogoje, obstaja možnost stalne zaposlitve za določen čas. Če vas prodaja knjig veseli, poslajte lastnoročno napisano vlogo z navedbo izobrazbe, drugih običajnih podatkov in morebitne prakse pri prodaji knjig na naslov: ZGP Mladinska knjiga — Oddelek za direktno prodajo, Ljubljana, Titova 3, v osmih dneh. Lahko se tudi osebno zglastite vsak dan med 7. in 9. uro.

1894
1969

75
LET
EMO

VSAK KUPEC sobne peči EMO sodeluje pri NAGRADNEM ŽREBANJU

Lanskoletni nagrjenec IVAN OCEPEK iz Ljubljane je dvakrat zadovoljen.

Mogoče boste letos vi...

EMO 3
sobna peč na olje
3000-4000 kcal/h
z AET prizgalom

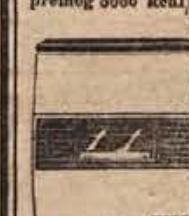
EMO 5
sobna peč na olje
5000 kcal/h
z AET prizgalom

EMO 8
sobna peč na olje
7500 kcal/h
z AET prizgalom

KAMIN EMO 5
sobna peč na premog 5000 kcal/h

1.nagrada
RENAULT 16 TS
2-26.nagrada
POTOVANJE V TUJINO z dve osebi
27-60.nagrada
IZDELKI „EMO“
Žrebanje meseca decembra v Beogradu

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KALENDAR

Potek, 10. oktobra — Danijel Šobota, 11. oktobra — Samo Nedela, 12. oktobra — Maks Ponederšek, 13. oktobra — Edvard Torek, 14. oktobra — Nedeljko Sreda, 15. oktobra — Terezija Četrtek, 16. oktobra — Jadwiga

Oktobrsko vreme v pregovorih

V vinotoku burja, mraz, v prostnici sončen čas. — Ce se drevje zgodaj obleti, polje ob letu bogato rodí. — Ce je Gal topoten in suh, bo leto, ki pride, z močjo skopuh. — Gal suhoten obeta sušo naslednjega leta. — Vlažen, mrzel Luka kmalu sneg prikuha. — Kakršno vreme Urša prineše, takó se zima rada obnese.

LUNINE MENE:

- 11. 10. ob 10.39
- 18. 10. ob 09.32
- 25. 10. ob 09.44

KINO

BREZICE: 10. in 11. 10. ameriški film »Pravljnice v Kaliforniji. 12. in 13. 10. angleški film »Bandidi na rivierji. 14. in 15. 10. italijansko-francoski film »Kralj se vraca.

ski film »Operacija San Gennaro. Kočevo — »Jadrana: 10. 10. španški barvni film »Proces neke zvezde. 11. in 12. 10. italijanski barvni film »Človek, zloba in maševanje. 13. in 14. 10. ameriški barvni film »Ukročena trmoglavica. 14. 10. italijanski film »Očki grozcev. 15. 10. ameriški barvni film »Princu je potrebna devica. 16. 10. nemški film »Mrtve pride milicijos.

CRNOMELJ: od 10. do 12. 10. angleški barvni film »Lalkodatore.

14. 10. španški barvni film »Los Tarantos. 16. 10. švedsko-danski film »Jaz — ženska.

KOSTANJEVICA: 12. 10. francoski barvni film »Galantne svednosti.

15. 10. glasbeni, barvni film »Ljubljana v Los Angeles.

METLIKA: Od 10. do 12. 10. angleški barvni film »Sherlock Holmes proti Jacku razpravljanju.

Od 10. do 12. 10. ameriški barvni film »Raven Bravos. 15. in 16. 10. francosko-romunski barvni film »Nesmrtni vojščak.

MIRNA: 11. in 12. 10. »Kavboj in damas.

MOKRONOG: 11. in 12. 10. francosko-italijanski barvni film »Fantome.

NOVO MESTO: Od 10. do 13. 10. francoski barvni film »Angelika in sultani.

15. 10. »Marija Valevska. 16. 10. »Dama s kamelijami.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 10. do 14. 10. francoski barvni film »Človek iz Istambula.

RIBNIČKA: 11. in 12. 10. angleški barvni film »Kaj je novega, muckalo.

SEVNICA: 11. in 12. 10. francoski film »Petek v vikend.

15. 10. angleški film »Karavane hrabrib.

SODRAŽICA: 11. in 12. 10. ameriški barvni film »My Fair Lady.

TRERNJE: 11. in 12. 10. ameriški barvni film »Kralj vokalistov.

15. 10. ameriški kavbojski film »Zakon se vraca.

VAHVADE

Ob težkih ingubih moje žene, mama, stare mame in tete.

FRANČISKE ŠTIH

iz Vrhka pri Tržiču

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam izrazil sošafje. Zahvala sosedom za nesrečno pototo v njem dojščenim boleznim, posebno zahvala pa dr. Humarju za zdravljenje na domu.

Zahujoci: moj Anton, sinova Jože, Tone, hčerke Reza, Marija, Paul, Anica z družinami in drugo sorodstvo.

PROFESORJU, primariju dr. Ottonu Bajcu, kirurški ekipo in strežnemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice se zahvaljujam za uspešno operacijo ter za vso skrb in nego, ki sem je bila delitvena med zdravljenjem. Popca Jakopca, Novo mesto, Nad mimi 26.

Slindkalna podružnica Opkarne Zalog je poklonila Zvezd slepih Novo mesto 200 dinarjev namesto venca na grob pokojne Gordiane Inič iz Crne gore. Za poklonjeni zmesek izkreta hvala!

Zvezd slepih Novo mesto

PREKLICI

Anion Plut je Grina 1. Gradec, prepoznaven vodnik, pačo kročki Jezetin Kuseju in vsem drugim na pari. št. 1173 (Ciljne), kakor tudi v Primorskem. Kdo tega ne bo upošteval, ga bom sedno proganjaju.

Alojz Habine, Brezina 2. Brezice, prepoznaven pačo kokot na svojih parolah st. 93, 95, 98 in 99 Crnec. Kdo prepovedi ne bo upošteval, da bom sedno proganjaju.

Julijana Žitnik, Obrh 5, Šmarješka, opozarjam vse, da moj moj Že Žitnik nima pravice prodajati mojih stvari in da nisem plačevalca njegovih dolgov.

novi slovenski mesečnik

karavana

odkriva

160 strani
3 din

ČESTITKE

Dragi marni in starji marni Toreži Koren iz Zufemberka za njen pranček še mnogo zdravih in srčnih let iz srca delijo sin Zane z zeno, posebno pa vnuk Janko.

Opravičilo naročnikom v občini Črnomelj in Trebnje

Tiskarna OP »Delos« v Ljubljani je preteklo sredo po pomoti poslala nekatere našim naročnikom v Črnomelj I. izdajo Dolenskega lista, nekatrimu načinom v občini Trebnje pa II. izdajo. Prizadete vladljivo prosimo, da veljajo napako oprostijo; zaradi rasprodanega tednika jim naknadno listov nismo mogli zamenjati.

UPRAVA DL

Prav je, da zveste:

TUDI VAŠA
novica
ali vest
je vmes,
ko pridem

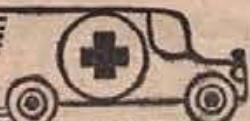

vsak četrtek na vaš dom. Vsega, kar se vsak dan zgodi po širnem svetu, ne morete vedeti, slišati ali videti — domače novice in dogodki pri sosedu pa vas vedno zanimajo. Z njimi vam točno in najobsežnejše postreže naš domači pokrajinski glasnik Socialistične zveze. Danes pa želiš vaš pismenosha pobrati tudi zaostalo polletno naročino. Prosimo, poravnajte jo takoj, da ne bomo imeli — vi, pošta in mi — nepotrebnih ponovnih potov, stroškov in zamudnega dela! Pozdravlja vas

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

DOLENJKA
Vas pričakuje v svojih
trgovinah na Dolenjskem
* in v Beli krajini *

KRONIKA NESREC

Nesreča pri prehitevanju

Franco Tomša iz Sobenja vasi je 1. oktobra popoldne pustil vprežni voz v Zakotu na desni strani ceste. Tedaj se je iz smeri Bižejškega prideljal z osebnim avtomobilom Stanko Škof iz Brežic in v ovinku pojal mimo voza v trenutku, ko je naproti prvoval neznani osebni avtomobil. Škof se mu je umaknil in zadel v vpreža. Na avtomobilu in vprežnem vozu je na okrog 500 din skode.

Z avtomobilom jo je zadel

2. oktobra zjutraj je voznik osebnega avtomobila Ivica Jandras in Pajana pri Zagrebu pred avtobusno postajo v Brežicah prideljal od Železniške postaje v trenutku, ko je cestniški prečkal Stefanija Rotar iz Brežic. Voznik jo je skutal obvoziti, vendar sta kljub temu trčila. Rotarjeva je dobila latje poškode, na vozilu pa je na okrog 100 din skode.

Prekucljaji po travniku

Ivan Umnik iz Žred se je 2. oktobra popoldne peljal iz Sovinja proti Krškemu. V naselju Arta je zadelo na makadamski cesti zanataši, da je zapeljal skrajno daleč na travnat del ter se nekajkrat obrnil po travnatem bregu navzdol. Ugotovili so, da je imel na avtomobilu počedno os. Na vozilu je škoda za okrog 5.000 dinarjev.

Voznika in sopotnika so odpeljali v bolnišnico

Primož Erjavec iz Trbovlja se je 2. oktobra peljal z osebnim avtomobilom iz Sevnice proti Radecu. V vasi Mrtovec je zadel podporni zid in se nudo poškodoval, ravno tako pa tudi njegov sopotnik Ivan Barja. Odpeljali so ju v celjsko bolnišnico. Na vozilu je na okrog 8.000 dinarjev skode.

Nesreča na Milavčevi cesti

Kandidatka za voznika Mira Godar iz Dečnih sel je 3. oktobra popoldne pod vodstvom instruktorka Joseta Jurešida privolila oseben avtomobil iz smeri Železniške postaje Brežice v krizišče Milavčeve v Cerneljevo cesto, kjer jo je zanestio, da je trčal v hišo na Mikloščevi c. št. 2. Na avtomobilu je za okrog 800 dinarjev.

Kolesar je zapeljal v strugo

Anton Pegan iz Hrastja je 5. oktobra zjutraj v Zg. Pirošči pri Št. 9 nemadoma zapeljal s ceste v strugo, v kateri je priznito na 20 cm vode. Zaradi poškodb so ga odpeljali v brežiško bolnišnico.

Novo mesto: nesreča na Ulici talcev

Na Ulici talcev v Novem mestu je 20. septembra zjutraj Anton Rifelj iz Radec s fiškom zadel 14-letno Tatjano Savnik, ki je šla s očetom. Odpeljali so jo v bolnišnico.

Lutrško selo: voznik zaspal

15.000 din skode je napravila prometna nečreba, ki se je pripravila 29. septembra zjutraj na magistrali pri Lutrškem selu. Gabrijel Žumer iz Maribora, ki je vozel tovornjak, je za krmilom zaspal. Zapeljal je s ceste, kjer se je tovornjak prevrnih, tovor pa razsal. Vožnik je dobil pri nesreči udarec po glavi.

Zagorica: predrag pozdrav

Mihal Piavec iz Čete pri Veliki Loki je 5. oktobra iz osebnega avtomobila med vožnjo od Blca proti Zufemberku poslal znak na cesti, pri tem pa prezri,

da hiti nasproti avtomobilu Avgust Markovič iz Pulja. Piavec je treščil v Markovičev avtomobil Škodo so ocenili na 6.000 din.

Metlika: mopedist se je zmedel

Ljubljanač Alojz Rozman se je peljal 5. oktobra dopoldne z mopedom od Vinomera proti Metliki. Vozi je po levri strani ceste. Nasproti se je z mopedom prideljal Stanislav Rudman iz Metlike. Rozman, voznik brez kapela, se je pred srečanjem zmedel in tresel v Rudman. Mopedista sta padla, poleg obveznikov pa se je poskodoval tudi Rudmanov so-potnik Ivan Vučinić.

Pluska: avtomobilist s slabimi zavorami

4. oktobra zvečer se je peljal danski voznik Hans Jochumsen mimo Plusko proti Zagrebu. Pri parkirščici je zavrl. Za njim se je prideljal Beogradec Slavoljub Andrejević, in ker ni imel dobrih zavor, tresel v njegov avtomobil. Andrejević in njegov sopotnik so bili laži poskodovani, škodo pa so ocenili na 4.000 din.

Metlika: traktor na voznika

Ivan Slanc iz Brežic pri Metliki je 4. oktobra vozil med vinogradni traktor, ki je vlokel voz s vremena sodoma. Na strmični je zavrl, traktor pa je zdrsnil nazaj, se povrnil in voznik je obledel pod traktorjem. Ker je bil hudo poskodovan po glavi, hrbitu in nogah, so ga nemudoma odpeljali v bolnišnico.

Črnomelj: mopedist zadel pešca

3. oktobra zjutraj je mopedist Ivan Springer iz Potroje vani zdril na tla Žožeta Simončiča, delavca ZTP, ki je sel iz Lokev v Črnomelj. Simončič si je pri padcu zlomil nogo.

Podgrabenčno: tovornjak prevrnjen na njivi

Andrej Beber iz Unca pri Radku je včas 2. oktobra postojalski tovornjak mimo Podgrabenčno proti Brežicam. Zapeljal je na bankino, nato pa se je tovornjak prevrnih na njivo. Vožnik se je poskodoval po nogi in roki, gnetno škodo pa so ocenili na 15.000 din.

Težka voda: nesreča med prodajo jurčkov

7-letna Marija Bele iz Dolnje Tečke vode je 1. oktobra popoldne prodajala jurčke ob cesti. Ko jo je nekaj kupcev prosil še za vrečko, je stekla na kombajn čez cesto. Mimo pa je prideljal avtomobil Franc Malešič iz Podkance pri Vinici in deliklo zadel. Na sredo je dobila deliklo le laži poskodbe.

Prilipe: ples na mokri cesti

Ljubljanač Jure Erzen je 1. oktobra popoldne pri Prilipih zavrel na mokri cesti, zato je njezov opel-rekord po kraju plesal na mokro na travnik. Škodo so ocenili na 1.000 din.

NE HODI DOMOV BREZ PAVLAJAD

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferenčne SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo m